НАЧАЛЬНЫЙ И СРЕДНИЙ УРОВНИ

КИТАЙСКИЙ ЯЗЫК

50 ТЕКСТОВ ДЛЯ ЧТЕНИЯ

五十课文

КИТАЙСКИЙ ЯЗЫК ВЫУЧИТЬ МОЖНО !!!

ВОСТОЧНАЯ КНИГА

Учебное издание

КИТАЙСКИЙ ЯЗЫК. 50 ТЕКСТОВ ДЛЯ ЧТЕНИЯ

Начальный и средний уровни

Корректор:
Г. А. Румянцева

Верстка и оформление:
Л. И. Зиятова

«Восточная книга»

E-mail:
vostochnayakniga@mail.ru

ЗАО «Восточная книга»
116023, КНР, г. Далянь,
Шахэкоущюй, Хуйчжаньлу, 19

Издание подготовлено при содействи
ИП Шимкович К. А.
(ОГРНИ 306770000030880)

Подписано в печать 03.05.2006.
Формат 60×88 1/16. Печать офсетная.
Усл. печ. л. 10,0. Тираж 1000 экз.
Заказ № 51.

Китайский язык

50 ТЕКСТОВ ДЛЯ ЧТЕНИЯ

Начальный и средний уровни

Москва•2006

УДК 811.581(075.4)
ББК 81.2Кит-93
К 45

К 45 Китайский язык. 50 текстов для чтения. Начальный и средний уровни. — М.: Восточная книга, 2006. — 160 с.

ISBN 5-7873-0387-3

Учебное пособие состоит из аутентичных текстов на современном китайском языке, снабженных разнообразными вспомогательными материалами. Издание будет способствовать последовательному и систематическому формированию навыков самостоятельного чтения оригинальных разножанровых материалов, обогатит и закрепит лексический и грамматический минимум, разовьет навыки пользования китайско-русским словарем, а также сформирует и расширит представления о китайской культуре.

Пособие предназначено как для начинающих изучать язык, так и для тех, кто уже достиг определенного уровня владения китайским языком.

УДК 811.581(075.4)
ББК 81.2Кит-93

ISBN 5-7873-0387-3

Содержание

Мы — маленькие хозяева нашей Родины ... 5
Мудрый Петух ... 6
Как Ворона воду пила ... 7
Ключевая вода ... 8
Зайка и Коршун ... 9
Сыма Гуан ... 11
Волк! Волк! ... 13
Обезьянка спустилась с горы ... 15
Как Ван Мянь научился рисовать ... 17
Сжигать мосты ... 19
Ласточки прилетели ... 21
Скоро пойдет дождь ... 23
Рассказ Топора ... 25
Как Котенок рыбу ловил ... 28
Снег ... 30
Деревья ... 32
Детская песенка ... 33
Посмотреть на пингвинов ... 35
Как Лошадка реку переходила ... 37
Прекрасный Петух ... 41
Начало зимы ... 44
Как растения путешествуют ... 46
Как животные зимуют ... 49
Как Головастик маму искал ... 52
Гордый Павлин ... 54
Гадкий Утенок ... 57
Радостный праздник ... 61
Удивительная гора Хуаншань ... 65
Как дети смотрели на прибой ... 68
Лунное затмение ... 72

Парк Ихэюань ... 76
Как возник обратный отсчет ... 79
Ли Шичжэнь ... 81
Дайте нам весла ... 84
Ангел в белом халате ... 87
Господин Дун Го и Волк ... 90
Летучая мышь и радар ... 95
Как в Хумэни жгли опиум ... 99
Молодежь — Родины весна ... 103
Я не могу забыть Родину ... 106
Как мы ездили в ООН ... 111
Драгоценный дар ... 116
Весна на пороге ... 121
Любоваться приливом и отливом ... 125
Прятаться за спины других ... 130
Пририсовать змее ноги ... 133
Китайский остров Тайвань ... 136
Пейзажи Гуйлиня ... 142
Арахис ... 146
Душа цветов сливы ... 151

Мы — маленькие хозяева нашей Родины

Wǒ men shì zǔ guó de xiǎo zhǔ rén
我们是祖国的小主人

Wǒ men shì yī nián jī xiǎo xué shēng Shǒu jì lǜ yǒu lǐ mào ài dú
我们是一年级小学生。守纪律有礼貌，爱读

shū ài láo dòng Wǒ men shì zǔ guó de xiǎo zhǔ rén hǎo hǎo xué xí
书，爱劳动。我们是祖国的小主人。好好学习，

tiān tiān xiàng shàng
天天向上。

Словарь

天天向上 — с каждым днем стремиться к лучшему; с каждым днем стремиться к совершенству и добру

主人 — хозяин, хозяева

守纪律 — соблюдать дисциплину

有礼貌 — вежливый, быть вежливым; вести себя прилично

Мудрый Петух

cōng míng de dà gōng jī
聪 明 的大 公 鸡

láng zài lù shàng kàn jiàn le gōng jī àn àn de gāo xìng xiǎng chī diào
狼 在 路 上 看 见 了 公 鸡，暗 暗 地 高 兴， 想 吃 掉
gōng jī
公 鸡。

láng wèn hǎo péng yǒu nǐ qù nǎ r
狼 问：“好 朋 友，你 去 哪 儿？”

gōng jī shuō wǒ qù péng yǒu jiā
公 鸡 说：“我 去 朋 友 家。”

láng wèn wǒ mén liǎng gè yī qǐ zǒu hǎo ma
狼 问：“我 们 两 个 一 起 走，好 吗？”

gōng jī shuō bú shì liǎng gè hòu miàn hái yǒu yi zhī gǒu
公 鸡 说：“不 是 两 个，后 面 还 有 一 只 狗！”

láng yi tīng mǎ shàng táo zǒu le
狼 一 听，马 上 逃 走 了。

Словарь

暗暗地 — тайно, втайне, скрытно, исподтишка

公鸡 — петух

狼 — волк

后面 — позади, сзади, за кем-л., чем-л.

狗 — собака

Как Ворона воду пила

wū yā hē shuǐ
乌鸦喝水

yi zhī wū yā kǒu kě le dào chù zhǎo shuǐ hē
一只乌鸦口渴了，到处找水喝。

wū yā kàn jian yí gè píng zi píng zi lǐ yǒu shuǐ kě shì píng zi
乌鸦看见一个瓶子，瓶子里有水。可是，瓶子

lǐ shuǐ bù duō qíng kǒu yòu xiǎo wū yā hē bù zháo shuǐ zěn me bàn
里水不多，瓶口又小，乌鸦喝不着水。怎么办

ne
呢？

wū yā kàn jiàn páng biān yǒu xǔ duō xiǎo shí zi xiǎng chū bàn fǎ lái
乌鸦看见旁边有许多小石子，想出办法来

le
了。

wū yā bǎ xiǎo shí zǐ yí gè yí gè de fàng jìn píng zi lǐ píng zi lǐ de
乌鸦把小石子一个一个地放进瓶子里。瓶子里的

shuǐ jiàn jiàn shēng gāo wū yā jiù hē zháo shuǐ le
水渐渐升高，乌鸦就喝着水了。

Словарь

乌鸦 — ворона

渴 — жажда; хотеть пить

感到口渴 — чувствовать жажду

瓶口 — горлышко бутылки

小石子 — камешек

Ключевая вода

quán shuǐ xiǎo xī
泉 水 小 溪

quán shuǐ quán shuǐ nǐ dào nǎ lǐ qù
泉 水 泉 水 你 到 哪 里 去？

wǒ yào liú jìn xiǎo xī lǐ
我 要 流 进 小 溪 里。

xī shuǐ xī shuǐ nǐ dào nǎ lǐ qù
溪 水 溪 水 你 到 哪 里 去？

wǒ yào liú jìn jiāng hé lǐ
我 要 流 进 江 河 里。

jiāng shuǐ hé shuǐ nǐ mén yào dào nǎ lǐ qù
江 水 河 水 你 们 要 到 哪 里 去？

wǒ mén dōu yào liú jin hǎi yáng lǐ
我 们 都 要 流 进 海 洋 里。

Словарь

泉 — источник, родник, ключ

泉水 — ключевая (родниковая) вода

小溪 — ручей

溪水 — ручейная вода

流进 — впадать

海洋 — моря и океаны

Зайка и Коршун

xiǎo tù hé lǎo yīng
小兔和老鹰

dōng tiān de yí gè zǎo chén xiǎo bái tù hé xiǎo huī tù zài hú biān zuò
冬天的一个早晨，小白兔和小灰兔在湖边做

yóu xì hū rán tā men fā xiàn lǎo yīng fēi lái le
游戏。忽然他们发现老鹰飞来了。

xiǎo huī tù huāng le zhèr méi yǒu dòng wǎng nǎr cáng a xiǎo
小灰兔慌了："这没有洞，往哪藏啊？"小

bái tù shuō bié pà nǐ cáng dào luàn shí duī lǐ xiǎo huī tù máng
白兔说："别怕，你藏到乱石堆里！"小灰兔忙

wèn nǐ zěn me bàn ne nǐ kuài cáng ba bié guǎn wǒ xiao
问："你怎么办呢？""你快藏吧，别管我。"小

bái tù biān shuō biān wāng hú biān de xuě dì lǐ pǎo qù
白兔边说，边往湖边的雪地里跑去。

lǎo yīng wǎng dī shàng qiáo le yòu qiáo shén me yě méi yǒu kàn dào rào
老鹰往地上瞧了又瞧，什么也没有看到，绕

le jǐ gè quān zi jiù fēi zǒu le
了几个圈子就飞走了。

xiǎo huī tù wèn xiǎo bái tù zhè gè bàn fǎ zhēn hǎo nǐ shì zěn me
小灰兔问小白兔："这个办法真好。你是怎么

xiǎng chū lái de ne xiǎo bái tù xiào zhe shuō yán sè yě néng bǎo hù
想出来的呢？"小白兔笑着说："颜色也能保护

wǒ men a
我们啊！"

Словарь

老鹰— коршун;

慌 — заволноваться, растеряться;

藏 — прятаться, скрываться;

别管我 — не надо заботиться обо мне; нечего вам вмешиваться

瞧 — смотреть; глядеть

绕 — вокруг, кругом, виться, кружить

洞 — нора, пещера

Сыма Гуан

sī mǎ guāng
司马光

zhōng guó gǔ dài yǒu yī gé cōng míng de hái zi jiào sī mǎ guāng yī
中国古代有一个聪明的孩子，叫司马光。一

tiān tā hé xiǎo péng yǒu men zài huā yuán lǐ wán r yǒu de zuò yóu
天，他和小朋友们在花园里玩儿，有的做游

xì yǒu de pá shù tū rán dà jiā tīng dào pū tōng yì shēng yuán lái
戏，有的爬树。突然大家听到扑通一声。原来，

shù xià yǒu yī gè dà shuǐ gāng yǒu gè xiǎo péng yǒu bù xiǎo xīn cóng shù
树下有一个大水缸，有个小朋友不小心从树

shàng diào dào shuǐ gāng lǐ le shuǐ gāng yòu dà yòu shēn lǐ miàn zhuāng
上掉到水缸里了。水缸又大又深，里面装

mǎn le shuǐ bié de xiǎo péng yǒu xià kū le dōu bù zhī dào zěn me bàn
满了水。别的小朋友吓哭了，都不知道怎么办。

zhǐ yǒu sī mǎ guāng bù jīng huāng tā hěn kuài xiǎng chū le yī gè bàn fǎ
只有司马光不惊慌。他很快想出了一个办法，

zhǎo lái yī kuài dà shí tōu shǐ jìn xiàng shuǐ gāng zá qù shuǐ gāng pò
找来一块大石头，使劲向水缸砸去。水缸破

le shuǐ liú le chū lái nà gè xiǎo péng yǒu dé jiù le
了，水流了出来，那个小朋友得救了。

dà jiā dōu shuō sī mǎ guāng zhēn cōng míng
大家都说：“司马光真聪明。”

Словарь

“扑通” — бух, бултых

扑通一声掉下水去 — бултыхнуться в воду

水缸 — чан для воды

吓哭了 — заплакать от страха (от испуга)

惊慌 — паника, переполох, смятение, замешательство

破 — бить, разбить

掉 — ронять, падать, упасть

得救 — спастись

司马光 — Сыма Гуан *(имя собств.)*

Волк! Волк!

láng lái le
狼来了

cóng qián yǒu gè hái zi zài shān shàng fàng yáng tā kàn dào hěn duō rén
从前，有个孩子在山上放羊。他看到很多人

zài shān xià gàn huó r xiǎng zhuō nòng yī xià bié rén yú shì gù yì dà
在山下干活儿，想捉弄一下别人，于是故意大

shēng hǎn jiào láng lái le láng lái le shān xià de rén tīng dào le
声喊叫：“狼来了！狼来了！”山下的人听到了

hǎn jiào shēng mǎ shàng pǎo shàng shān lái kě shì shān shàng gēn běn méi
喊叫声，马上跑上山来。可是，山上根本没

yǒu láng
有狼。

guó le jǐ tiān rén men yòu tīng jiàn zhè gè hái zi zài shān shàng hǎn
过了几天，人们又听见这个孩子在山上喊：

láng lái le láng lái le dà jiā yòu pǎo shàng shān qù jié guǒ hái shì
“狼来了！狼来了！”大家又跑上山去，结果还是

méi yǒu láng
没有狼。

yòu guò le jǐ tiān láng zhēn de lái le zhè gè hái zi yòu hǎn
又过了几天，狼真的来了。这个孩子又喊：

láng lái le láng lái le láng zhēn de lái le shān xià de rén men tīng
“狼来了！狼来了！狼真的来了！”山下的人们听

dào hǎn shēng shēng qì de shuō zhè hái zi yòu zài piàn ren le bù qù
到喊声，生气地说：“这孩子又在骗人了，不去

lǐ tā
理他。”

Словарь

放羊 — пасти овец

捉弄 — разыграть кого-л., подшутить над кем-л.

结果 — в конечном результате, в конечном итоге (счете), в конце концов

理 — принимать кого-л. во внимание, обращать внимание на кого-л.

别理他 — вы на него ноль внимания, оставьте его без внимания

Обезьянка спустилась с горы

xiǎo hóu zi xià shān
小猴子下山

yǒu yì tiān xiǎo hóu zi xià shān lái zǒu dào yí kuài yù mǐ dì lǐ
有一天，小猴子下山来，走到一块玉米地里。

tā kàn jiàn yù mǐ jiē de yòu dà yòu duō fēi cháng gāo xing jiù bāi le yí gè káng zhe wǎng qián zǒu
它看见玉米结得又大又多，非常高兴，就掰了一个，扛着往前走。

xiǎo hóu zi káng zhe yù mǐ zǒu dào yì kē táo shù dǐ xià tā kàn jiàn mǎn shù de táo zi yòu dà yòu hóng fēi cháng gāo xìng jiù rēng le yù mǐ shàng shù qù zhāi táo zi
小猴子扛着玉米，走到一棵桃树底下。它看见满树的桃子又大又红，非常高兴，就扔了玉米，上树去摘桃子。

xiǎo hóu zi pěng zhe jǐ gè táo zi zǒu dào yí piàn guā dì lǐ tā kàn jiàn mǎn dì de xī guā yòu dà yòu yuán fēi cháng gāo xìng jiù rēng le táo zi qù zhāi xī guā
小猴子捧着几个桃子，走到一片瓜地里。它看见满地的西瓜又大又圆，非常高兴，就扔了桃子，去摘西瓜。

xiǎo hóu zi bào zhe yí gè dà xī guā wǎng huí zǒu zǒu zhe zǒu zhe kàn jiàn yī zhī xiǎo tù r bèng bèng tiào tiào de zhēn kě ài tā fēi cháng gāo xìng jiù rēng le xī guā qù zhuī xiǎo tù zi
小猴子抱着一个大西瓜往回走。走着走着看见一只小兔儿蹦蹦跳跳的，真可爱，它非常高兴，就扔了西瓜，去追小兔子。

xiǎo tù r pǎo jìn shù lín lǐ bú jiàn le xiǎo hóu zi zhǐ hǎo kōng zhe
小兔儿跑进树林里，不见了。小猴子只好空着

shǒu huí jiā qù
手回家去。

Словарь

下山 — спуститься с горы

玉米 — кукуруза, маис

掰 — отломить, разломить

摘— сорвать, снять, собирать

摘桃子 — сорвать персик

捧 — нести на руках, держать обеими руками

真可爱 — какой славный (милый)

西瓜 — арбуз

蹦蹦跳跳 — (бегать) вприпрыжку

追 — гнаться за кем-л., чем-л.

Как Ван Мянь научился рисовать

wáng miǎn xué huà
王 冕 学 画

gǔ shí hòu yǒu gè huà jiā jiào wáng miǎn tā fù qīn sǐ de zǎo jiā lǐ
古时候有个画家叫王冕。他父亲死得早，家里

hěn qióng zhǐ niàn le sān nián shū jiù qù gěi rén jiā fàng niú tā yì biān
很穷，只念了三年书就去给人家放牛。他一边

fàng niú yì biān zhǎo xiē shū lái dú
放牛，一边找些书来读。

yī gè xià tiān de bàng wǎn wáng miǎn zài hú biān fàng niú hū rán wū
一个夏天的傍晚，王冕在湖边放牛。忽然乌

yún mì bù xià le yí zhèn dà yǔ dà yǔ guò hòu yáng guāng zhào de
云密布，下了一阵大雨。大雨过后，阳光照得

mǎn hú tōng hóng hú lǐ de hé huā kāi de gèng xiān yàn le fěn hóng de
满湖通红。湖里的荷花开得更鲜艳了，粉红的

huā bàn shàng qīng shuǐ dī dī bì lǜ de hé yè shàng shuǐ zhū gǔn lái gǔn
花瓣上清水滴滴，碧绿的荷叶上水珠滚来滚

qù wáng miǎn kàn dě chū le shén xīn lǐ xiǎng yào shī néng bǎ zhè měi
去。王冕看得出了神，心里想，要是能把这美

lì de hé huā huà xià lái nà duō hǎo a
丽的荷花画下来，那多好啊！

wáng miǎn yòng píng shī jié shěng xià lái de qián mǎi le huà bǐ hé yán
王冕用平时节省下来的钱买了画笔和颜

liào yòu zhǎo lái yī xiē zhǐ zhào zhe hú lǐ de hé huā huà kāi shí huà de
料，又找来一些纸，照着湖里的荷花画。开始画得

bú xiàng kě shī tā bù huī xīn tiān tiān huà hòu lái tā huà de hé
不像，可是他不灰心，天天画。后来，他画的荷

huā jiù xiàng gāng cóng hú lǐ cǎi lái de yí yàng
花，就像刚从湖里采来的一样。

Словарь

王冕 — Ван Мянь, знаменитый китайский художник, рисовавший лотосы

放牛 — пасти коров

一边…, 一边… — (и) одновременно, (и) параллельно

边干边学 — работать и учиться

边作学生, 边作先生— учиться самому и учить других

湖边 — у побережья озера

乌云密布 — небо заволокло (затянуло) темными тучами

阵 — «счетное слово»

一阵风 — порыв ветра

下了几阵雨 — несколько раз прошли дожди

阳光照得满湖通红 — солнечный свет обагрил все озеро

鲜艳 — красочный, яркий

粉红 — розовый цвет, розовый

花瓣 — лепесток

滚 — катиться, клубиться

水珠 — слеза, капля воды

出神 — задумываться, раздумье

节省 — экономить, беречь

画笔 — кисть

颜料 — краска

不灰心 — не падать духом, не унывать

来 — срывать, снимать, собирать

Сжигать мосты

guò hé chāi qiáo
过河拆桥

hú li hé hóu zi zài shān shàng wán tā men kàn jiàn xuán yá de duì miàn
狐狸和猴子在山上玩。他们看见悬崖的对面

yǒu yì kē táo shù jiē mǎn le táo zi tā men dōu xiǎng chī táo zi kě shì
有一棵桃树结满了桃子。他们都想吃桃子，可是

shuí yě méi fǎ guò qù tā men shāng liàng dā gè qiáo guò qù zhāi huí táo
谁也没法过去。他们商量搭个桥过去，摘回桃

zi gè fēn yí bàn
子，各分一半。

yú shì hú li hé hóu zi zhǎo lái le yì gēn cháng mù tou dā qǐ le yí
于是，狐狸和猴子找来了一根长木头，搭起了一

zuò dú mù qiáo
座独木桥。

hú li duī hóu zi shuō qiáo tài zhǎi xià miàn shī shēn gǔ wèi le
狐狸对猴子说："桥太窄，下面是深谷，为了

ān quán zán men yí gè yī gè guò wǒ xiān guò nǐ zǎi guò hóu zi
安全，咱们一个一个过。我先过，你再过。"猴子

tóng yì le
同意了。

hú li guò qù hòu yì jiǎo bǎ cháng mù tou dēng xià le shēn gǔ hā hā
狐狸过去后，一脚把长木头蹬下了深谷，哈哈

dà xiào shuō shǎ hóu zi nǐ dāi zài nàr kàn wǒ chī táo zi ba
大笑，说："傻猴子，你呆在那看我吃桃子吧！"

hóu zi tīng le hěn shēng qì jiē zhe yě hā hā dà xiào qǐ lái cōng
猴子听了很生气，接着也哈哈大笑起来："聪

míng de hú li nǐ yòu zěn me huí lái ne shuō zhe hóu zi tóu yě bù
明的狐狸，你又怎么回来呢？"说着，猴子头也不

huí de zǒu le
回地走了。

Словарь

拆 — снести; разобрать; демонтировать

悬崖 — отвесная скала; отвесный утес

桃树 — персик; персиковое дерево

搭桥 — навести (перекинуть) мост

结 — плодоносить; приносить плоды

独木桥 — мостик из одного бревна; бревно, перекинутое через реку

谷 — долина

蹬 — ударить ногой

哈哈大笑 — хохотать во все горло

傻 — глупый; тупой; несообразительный; дурачок

Ласточки прилетели

yàn zi fēi huí lái le
燕子飞回来了

chūn tiān dào le xiǎo yàn zi gēn zhe mā ma cóng hěn yuǎn hěn yuǎn de
春天到。了，小燕子跟着妈妈从很远很远的

nán fāng fēi huí lái le fēi ya fēi ya tā mén fēi guò dà hǎi xiǎo yàn
南方飞回来了。飞呀，飞呀，她们飞过大海。小燕

zi wǎng xià yí kàn qí guài de wèn mā ma hǎi miàn shàng nǎ lái nà
子往下一看，奇怪地问：“妈妈，海面上哪来那

me duō tiě tǎ mā ma xiào zhe shuō hái zi nà shì jǐng jià gōng
么多铁塔？”妈妈笑着说：“孩子，那是井架，工

rén shū shu zài kāi cǎi hǎi dǐ de shí yóu ne
人叔叔在开采海底的石油呢。”

fēi ya fēi ya ta mén fēi guò gāo shān xiǎo yàn zi wǎng xià yí
飞呀，飞呀，她们飞过高山。小燕子往下一

kàn qí guài de wèn mā ma nà huǒ chē wèi shén me bú mào yān
看，奇怪地问：“妈妈，那火车为什么不冒烟

ne mā ma xiào zhe shuō hái zi nà shì diàn lì jī chē nǐ kàn
呢？”妈妈笑着说：“孩子，那是电力机车。你看，

chē dǐng shàng hǎi yǒu diàn xiàn ne
车顶上还有电线呢。”

fēi ya fēi ya tā mén fēi guò tián yě fēi dào qù nián zhù guò de dì
飞呀，飞呀，她们飞过田野，飞到去年住过的地

fāng xiǎo yàn zi qí guài de wèn mā ma nǎ lái zhè me duō xīn fáng
方。小燕子奇怪地问：“妈妈，哪来这么多新房

zi mā ma xiào zhe shuō hāi zi nóng mín guò shàng hǎo rì zi
子？”妈妈笑着说：“孩子，农民过上好日子

la nǐ kàn nà xiě zì de hái zi bú shì jīng shēng ma
啦。你看，那写字的孩子不是京生吗。”

xiǎo yàn zi gāo xìng de shuō mā ma jīng shēng yě ài xué xí
小燕子高兴地说："妈妈，京生也爱学习

le mā ma shuō shì a nóng cūn de biàn huà kě zhēn dà ya
了。"妈妈说："是啊！农村的变化可真大呀！"

Словарь

燕子 — ласточка

跟 — вслед за кем-л., чем-л.; следовать за кем-л., чем-л.

铁塔 — металлическая пагода

井架 — шахтный копер; буровая вышка

电力机车 — электрический локомотив

电线 — электрическая проводка, шнур

Скоро пойдет дождь

yào xià yǔ le
要下雨了

xiao bái tù wān zhe yāo zài shān pō shàng gē cǎo tiān qì hěn mēn xiǎo
小白兔弯着腰在山坡上割草。天气很闷，小

bái tù zhí qǐ shēn zi shēn le shēn yāo
白兔直起身子，伸了伸腰。

xiǎo yàn zi cóng tā tóu shàng fēi guò xiǎo bái tù dà shēng hǎn
小燕子从他头上飞过。小白兔大声喊：

yàn zi yàn zi nǐ wèi shén me fēi de zhè me dī ya yàn zi biān
“燕子，燕子，你为什么飞得这么低呀？”燕子边

fēi biān shuō yào xià yǔ le kōng qī hěn cháo shī chóng zi de chì
飞边说：“要下雨了。空气很潮湿，虫子的翅

bǎng zhān le xiǎo shuǐ zhū fēi bù gāo wǒ zhèng máng zhe zhuō chóng zi
膀沾了小水珠，飞不高。我正忙着捉虫子

ne
呢！”

shī yào xià yǔ le ma xiǎo bái tù wǎng qián bián chí zi lǐ yí kàn xiǎo
是要下雨了吗？小白兔往前边池子里一看，小

yú dōu yóu dào shuǐ miàn shàng lái le xiǎo bái tù pǎo guò qù wèn xiǎo
鱼都游到水面上来了。小白兔跑过去问：“小

yú xiǎo yú jīn tiān zěn me yǒu kòng chū lái ya xiǎo yú shuō yào
鱼，小鱼，今天怎么有空出来呀？”小鱼说：“要

xià yǔ le shuǐ lǐ mēn de hěn wǒ men dào shuǐ miàn shàng lái tòu tòu qī
下雨了。水里闷得很，我们到水面上来透透气。

xiǎo bái tù nǐ kuài huí jiā ba xiǎo xīn lín zháo yǔ xiǎo bái tù lián
小白兔，你快回家吧，小心淋着雨。”小白兔连

máng kuà qǐ lán zi wǎng jiā pǎo tā kàn jiàn lù biān yǒu yí dà qún mǎ yǐ
忙挎起篮子往家跑。他看见路边有一大群蚂蚁，

jiù bǎ yào xià yǔ de xiāo xi gào su le mǎ yǐ yì zhī dà mǎ yǐ shuō
就把要下雨的消息告诉了蚂蚁。一只大蚂蚁说：

shì yào xià yǔ le wǒ men zhèng máng zhe bān dōng xi ne
"是要下雨了，我们正忙着搬东西呢！"

xiǎo bái tù jiā kuài bù zi wǎng jiā pǎo tā yì biān pǎo yì biān hǎn
小白兔加快步子往家跑。他一边跑一边喊：

mā ma mā ma yào xià yǔ le
"妈妈，妈妈，要下雨了！"

hū rán yì shēng léi huā huā huā dà yǔ zhēn de xià qǐ lái le
忽然一声雷。哗，哗，哗，大雨真的下起来了！

Словарь

弯腰 — нагнуться; согнуться

割草 — косить траву

割 — резать, жать, косить

闷 — душно; духота

伸腰 — разогнуть спину; разогнуться; выпрямиться

燕子— ласточка

边飞边说 — говорить на лету

潮湿 — сырой, влажный

虫子 — насекомое;

翅膀 — крыло, крылья

虫子的翅膀 — крылья насекомых

沾 — пристать, прилипнуть к чему; замараться (запачкаться)

水珠 — капли воды; слеза

捉 — ловить

池 — бассейн, пруд, водоем

透气 — пропускать воздух, проветрить, проветриться

淋雨 — мокнуть под дождем, попасть под дождь

挎着篮子 — нести корзинку на руке

一大群蚂蚁 — муравьиный рой

Рассказ Топора

fǔ zi de gù shi
斧子的故事

cóng qián yǒu yí gè qióng hái zi yì tiān tā shàng shān qù kǎn
从前，有一个穷孩子。一天，他上山去砍

chái zǒu zài yí zuò dú mù qiáo shàng bù xiǎo xīn bǎ fǔ zi diào jìn hé
柴，走在一座独木桥上，不小心把斧子掉进河

lǐ méi yǒu fǔ zi zěn me kǎn chái ne tā jí de zhí kū
里。没有斧子怎么砍柴呢？他急得直哭。

tū rán huā huā de shān jiàn lǐ zǒu chū lái yī wèi lǎo yé ye tā lǚ lǚ
突然，哗哗的山涧里走出来一位老爷爷。他捋捋

bái hú xū guān xīn de wèn shuí jiā de hái zi a kū de zhè me shāng
白胡须，关心地问："谁家的孩子啊，哭得这么伤

xīn
心？"

hái zi shuō lǎo yé ye wǒ de fǔ zi diào jìn hé lǐ le bù néng
孩子说："老爷爷，我的斧子掉进河里了，不能

kǎn chái la
砍柴啦！"

lǎo yé ye shuō hái zi nǐ bié kū wǒ lái bāng nǐ lāo shuō zhe
老爷爷说："孩子，你别哭，我来帮你捞。"说着

jiù zuān jìn shuǐ lǐ bú dà yí huì r lǎo yé ye zuān chū shuǐ miàn shǒu
就钻进水里。不大一会儿，老爷爷钻出水面，手

lǐ jǔ zhe yì bǎ jīn fǔ zi wèn zhè shì nǐ de fǔ zi ma
里举着一把金斧子，问："这是你的斧子吗？"

hái zi shuō zhè bú shì wǒ de fǔ zi
孩子说："这不是我的斧子。"

lǎo yé ye yòu zuān jìn shuǐ lǐ guò le yí huì r tā yòu jǔ zhe yī bǎ
老爷爷又钻进水里。过了一会儿，他又举着一把

yín fǔ zi wèn zhè bǎ fǔ zi shì nǐ de ba
银斧子，问："这把斧子是你的吧？"

hái zi yáo yao tóu shuō zhè yě bú shì wǒ de fǔ zi
孩子摇摇头，说："这也不是我的斧子。"

lǎo yé ye yòu zuān jìn shuǐ lǐ lāo qǐ yī bǎ tiě fǔ zi wèn zhè
老爷爷又钻进水里，捞起一把铁斧子，问："这

bǎ fǔ zi shì nǐ de ma
把斧子是你的吗？"

hái zi gāo xīng de shuō duī zhè shì wǒ de fǔ zi xiè xiè nín lǎo
孩子高兴地说："对，这是我的斧子。谢谢您，老

yé yé
爷爷！"

lǎo yé ye wēi xiào zhe shuō hái zi nǐ hěn chéng shí wǒ bǎ zhè
老爷爷微笑着说："孩子，你很诚实。我把这

liǎng bǎ fǔ zi yě sòng gěi nǐ ba
两把斧子也送给你吧！"

hái zi shuō lào yé ye bú shì wǒ de dōng xi wǒ bú yào
孩子说："老爷爷，不是我的东西，我不要。"

shuō wǎn ná zhe zī jǐ de fǔ zi zǒu le lǎo yé ye kàn zhe tā de bèi
说完，拿着自己的斧子走了。老爷爷看着他的背

yǐng wēi xiào zhe diǎn diǎn tóu bú jiàn le
影，微笑着点点头，不见了。

Словарь

砍柴 — рубить дрова

斧 — топор, колун

急得直哭 — плакать от сильного волнения

山涧 — горный ручей

哗哗 — «звукоподражательное слово»: звук воды, журчание (журчать), плеск (плескать, плескаться)

钻进 — влезть, нырнуть

摇头 — качать (мотать) головой

诚实 — правдивый, честный

背影 — спина

点头 — кивать головой

微笑着 — с улыбкой

Как Котенок рыбу ловил

xiǎo māo diào yú
小 猫 钓 鱼

māo mā ma duì xiǎo māo shuō wo mén jīn tiān qù diǎo yú hǎo
猫妈妈对小猫说："我们今天去钓鱼，好

ma xiǎo māo gāo xìng jí le
吗？"小猫高兴极了。

māo mā ma hé xiǎo māo lái dào hé biān kāi shǐ diào yú yī huì r yì
猫妈妈和小猫来到河边，开始钓鱼。一会儿，一

zhī qīng tíng fēi guò lái xiǎo māo jiù qù zhuō qīng tíng qīng tíng fēi zǒu
只蜻蜓飞过来，小猫就去捉蜻蜓。蜻蜓飞走

le xiǎo māo huí tóu yí kàn mā ma diào dào le yī tiáo dà yú yī zhī hú
了，小猫回头一看，妈妈钓到了一条大鱼。一只蝴

dié fēi guò lái xiǎo māo kàn jiàn le yòu qù zhuō hú dié jié guǒ yòu méi
蝶飞过来，小猫看见了又去捉蝴蝶，结果又没

zhuō dào zhè shí māo mā ma yòu diào dào le yī tiáo dà yú xiǎo māo
捉到。这时，猫妈妈又钓到了一条大鱼。小猫

shēng qì de shuō wǒ zěn me diào bú dào yú ne mā ma shuō nǐ
生气地说："我怎么钓不到鱼呢？"妈妈说："你

yī huì r zhuō qīng tíng yī huì r zhuō hú dié sān xīn èr yì zěn me
一会儿捉蜻蜓，一会儿捉蝴蝶，三心二意，怎么

néng diào dào yú ne
能钓到鱼呢？"

xiǎo māo tīng le mā ma de huà jiù zhuān xīn de diào yú le qīng tíng yòu
小猫听了妈妈的话就专心地钓鱼了。蜻蜓又

fēi lái le hú dié yě fei lái le xiǎo māo hái shì zhuān xīn de diào yú bù
飞来了，蝴蝶也飞来了，小猫还是专心地钓鱼。不

yī huì r xiǎo māo yě diào dào le yī tiáo dà yú tā gāo xìng jí le
一会儿，小猫也钓到了一条大鱼，她高兴极了，

māo mā ma yě xiào le
猫妈妈也笑了。

Словарь

钓鱼 — удить рыбу

蜻蜓 — стрекоза (равнокрылая)

蝴蝶 — бабочка

三心二意— то одно, то другое; семь пятниц на неделе

专心地 — сосредоточенно

极 — весьма, крайне, чрезвычайно

他小提琴拉得好极了 — он чудно играет на скрипке

坏极了 — крайне плохо

好看极了 — необыкновенно красиво

好吃极了 — необычайно вкусно!

困极了 — безумно хочется спать!

Снег

xuě
雪

dōng tiān dào le xià qǐ le dà xuě mǎn dì bái bái de
冬天到了，下起了大雪，满地白白的。

xiǎo māo dǎ kāi mén chú lái yī kàn jiào le qǐ lái xià táng le
小猫打开门，出来一看，叫了起来："下糖了！

xià táng le tiān shàng zhèng zài xià táng ne dà jiā kuài chū lái kán ba
下糖了！天上正在下糖呢！大家快出来看吧！"

xiǎo gǒu tīng jiàn le mǎ shàng dǎ kāi mén shuō bú duì shì xià
小狗听见了，马上打开门，说："不对，是下

yán le tā mén zhēng le qǐ lái dōu shuō zì jǐ cái shì duì de
盐了！"他们争了起来，都说自己才是对的。

tā mén zhèng zài nà r zhēng ne xiǎo zhū zǒu guò lái shuō nǐ mén
他们正在那儿争呢，小猪走过来说："你们

bié zhēng le shì táng hái shì yán dà jiā cháng yī cháng jiù zhī dào le
别争了，是糖还是盐，大家尝一尝就知道了。"

xiǎo māo hé xiǎo gǒu cháng le yī diǎn r xuě shuō tā bù tián yě bù
小猫和小狗尝了一点儿雪，说："它不甜，也不

xián chī zài zuǐ lǐ liáng liáng de xiǎo zhū gào su tā mén zhè bú
咸，吃在嘴里凉凉的。"小猪告诉他们："这不

shì táng yě bú shì yán tā jiào xuě
是糖，也不是盐，它叫雪。"

Словарь

糖 — сахар

盐 — соль

争 — спорить (спор)
咸 — соленый
甜 — сладкий
尝 — попробовать, отведать
凉凉的 — прохладный (прохлада); свежий (свежесть)
大雪 — сильный снег
小猪 — поросенок
小猫 — котенок
小狗 — собачка

Деревья

shù
树

yáng shù gāo róng shù zhuàng wú tóng shù yè xiàng shǒu zhǎng fēng
杨树高，榕树壮，梧桐树叶像手掌；枫

shù qiū tian yè ér hóng sōng bǎi sì jì pī lù zhuāng mù mián xǐ nuǎn zài
树秋天叶儿红，松柏四季披绿装。木棉喜暖在

nán fāng huà shù nài hán shǒu běi jiāng
南方，桦树耐寒守北疆。

Словарь

扬树 — тополь

榕树 — фикус притупленный

梧桐树 — фирминана простая; стеркулия платанолистная

法国梧桐 — платан восточный

枫树 — ликвидамбар формозский

松树 — сосна

柏树 — кипарис

木棉 — хлопчатник древесный

桦树 — береза

Детская песенка

ér gē
儿歌

qiū tiān dào　qiū tiān dào　tián lǐ zhuāng jiā zhǎng dě hǎo　mián huā duǒ
秋天到，秋天到，田里庄稼长得好。棉花朵

duǒ bái　dà dòu lì lì bǎo　gāo liáng zhàng hóng le liǎn　dào zi xiào wān
朵白，大豆粒粒饱，高粱涨红了脸，稻子笑弯

le yāo
了腰。

qiū tiān dào　qiū tian dào　dì lǐ shū cài zhǎng de hǎo　dōng guā pī bái
秋天到，秋天到，地里蔬菜长得好。冬瓜披白

shā　qié zi chuān zǐ páo　bái cài yí piàn lù yōu yōu　yòu qīng yòu hóng
纱，茄子穿紫袍，白菜一片绿油油，又青又红

shì là jiāo
是辣椒。

qiū tiān dào　qiū tiān dào　yuán lǐ guǒ zi zhǎng de hǎo　zhī tóu jiē shì
秋天到，秋天到，园里果子长得好。枝头结柿

zi　jià shāng guà pú tao　huáng dēng dēng de shì lí　hóng tōng tōng de shì
子，架上挂葡萄，黄澄澄的是梨，红通通的是

zǎo
枣。

Словарь

棉花 — хлопок

大豆 — соя

豆粒 — горошина, горошинка

饱满 — налитой

粒饱满 — налитое зерно

高粱 — гаолян; сорго

稻子 — рис

果子 — фрукты

柿子 — хурма

葡萄 — виноград

梨 — груша

枣 — финик

蔬菜 — овощи

冬瓜 — тыква

茄子 — баклажан

白菜 — капуста

辣椒 — перец

涨红了脸 — покраснеть от волнения; лицо раскраснелось; лицо пылало

笑弯了腰 — (согнуться) со смеху

枝头 — ветки, ветвь

结 — плодоносить, приносить плоды

葡萄架 — подпорка для винограда

袍 — халат

紫袍 — фиолетовый халат

Посмотреть на пингвинов

kàn qǐ é
看企鹅

dòng wù yuán xīn lái le jǐ zhī xiǎo qǐ é xīng qī tiān kàn qǐ é de
动物园新来了几只小企鹅。星期天，看企鹅的

rén kě duō la dà jiā pái zhe duì hěn yǒu zhì xù de biān zǒu biān kàn zhè
人可多啦。大家排着队很有秩序地边走边看。这

shí hòu xiǎo guāng pǎo guò lái shǐ jìn wǎng qián jǐ bǎ yí wèi shū shu jǐ dào
时候小光跑过来，使劲往前挤把一位叔叔挤到

zuǒ biān bǎ yí wèi ā yí jǐ dào yòu biān dà jiā xiàng xiǎo guāng tóu lái
左边，把一位阿姨挤到右边。大家向小光投来

zé bèi de mù guāng xiǎo guāng háo bú zài hū de jǐ dào qián miàn wàng
责备的目光。小光毫不在乎地挤到前面，望

zhe qǐ é gāo xìng de yòu bèng yòu jiào
着企鹅高兴得又蹦又叫。

qiáo chí zi lǐ zhàn zhe wǔ zhī xiǎo qǐ é tā mén pī zhe hēi yī fu
瞧！池子里站着五只小企鹅。它们披着黑衣服，

tǐng zhe bái xiōng pǔ yuán gǔn gǔn de shēn zi zhāng zhe yí duì chì bǎng
挺着白胸脯，园滚滚的身子，张着一对翅膀，

shǎ hū hū de zhàn zài nà lǐ zhēn yōu qù
傻乎乎地站在那里真有趣！

zhè shí sì yǎng yuán shū shu gěi qǐ é wèi shí lái le tā duān lái yì pán
这时饲养员叔叔给企鹅喂食来了，他端来一盘

shí wù fàng zài dì shàng xiǎo guāng dèng dà yǎn jīng qiáo zhe xīn xiǎng
食物放在地上。小光瞪大眼睛瞧着，心想：

xiǎo qǐ é yí dìng huì yōng shàng qù qiǎng shí chī méi xiǎng dào xiǎo qǐ
小企鹅一定会拥上去抢食吃。没想到，小企

é yáo huàng zhe féi pàng de shēn tǐ yǒu zhì xù de pái zhe duì yí gè yí
鹅摇晃着肥胖的身体，有秩序地排着队，一个一

gè de qù chī shí méi yǒu yī zhī luàn qiǎng de
个地去吃食，没有一只乱抢的。

xiǎo qǐ é lún liú chī shí de yàng zi dòu de dà jiā hā hā dà xiào
小企鹅轮流吃食的样子，逗得大家哈哈大笑，

xiǎo guāng yě pāi shǒu jiào hǎo tā jiào zhe xiào zhe tū rán liǎn hóng le
小光也拍手叫好。他叫着笑着，突然脸红了，

qiāo qiāo de lí kāi le rén qún
悄悄地离开了人群。

Словарь

企鹅 — пингвин

动物园 — зоопарк

排队 — стать (встать) в очередь

有秩序 — в порядке; дисциплинированный

挤 — толкать, протиснуться

责备的目光 — укоризненный взгляд

胸脯 — грудь

傻乎乎 — придурковатый, глупенький, простодушный

拥 — протиснуться; протолкаться; высыпать

逗 — забавлять, развлекать, привлекать

Как Лошадка реку переходила

xiǎo mǎ guò hé
小马过河

mǎ péng lǐ zhù zhe yì pī lǎo mǎ hé yì pī xiǎo mǎ
马棚里住着一匹老马和一匹小马。

yǒu yì tiān lǎo mǎ duì xiǎo mǎ shuō nǐ yǐ jīng zhǎng dà le néng
有一天，老马对小马说："你已经长大了，能

bāng mā ma zuò diǎn shì ma xiǎo mǎ lián bèng dài tiào de shuō zěn me
帮妈妈做点事吗？"小马连蹦带跳地说："怎么

bù néng wǒ hěn yuàn yì bāng nín zuò shì lǎo mǎ gāo xìng de shuō
不能？我很愿意帮您做事。"老马高兴地说：

nà hǎo wa nǐ bǎ zhè bàn kǒu dài mài zi tuó dào mò fáng qù ba
"那好哇，你把这半口袋麦子驮到磨房去吧。"

xiǎo mǎ tuó qǐ kǒu dài fēi kuài de wǎng mò fáng pǎo qù pǎo zhe pǎo zhe
小马驮起口袋，飞块地往磨房跑去。跑着跑着

yì tiáo xiǎo hé dǎng zhù le qù lù hé shuǐ huā huā de liú zhe xiǎo ma wéi
一条小河挡住了去路，河水哗哗地流着。小马为

nán le xīn xiǎng wǒ néng bù néng guò qù ne rú guǒ mā ma zài shēn
难了，心想：我能不能过去呢？如果妈妈在身

biān wèn wèn tā gāi zěn me bàn nà duō hǎo wa kě shi tā lí jiā hěn
边，问问她该怎么办，那多好哇！可是他离家很

yuǎn le
远了。

xiǎo mǎ wǎng sì zhōu wàng wàng kàn jiàn yì tóu lǎo niú zài hé biān chī
小马往四周望望看见一头老牛在河边吃

cǎo xiǎo mǎ dā dā dā pǎo guò qù wèn dào niú bó bo qǐng nín
草。小马，嗒嗒嗒跑过去，问道："牛伯伯，请您

gào su wǒ zhè tiáo hé wǒ néng tāng guò qù ma lǎo niú shuō shuǐ
告诉我，这条河，我能蹚过去吗？”老牛说：“水

hěn qiǎn gāng mò xiǎo tuǐ néng tāng guò qù
很浅，刚没小腿能蹚过去。”

xiǎo mǎ tīng le lǎo niú de huà lì kè pǎo dào hé biān zhǔn bèi tāng guò
小马听了老牛的话立刻跑到河边，准备蹚过

qù tú rán cóng shù shàng tiào xià yì zhī sōng shǔ lán zhù tā dà jiào
去。突然从树上跳下一只松鼠，拦住他大叫：

xiǎo mǎ bié guò hé bié guò hé nǐ huì yān sǐ de xiǎo mǎ chī jīng
“小马！别过河，别过河，你会淹死的！”小马吃惊

de wèn shuǐ hěn shēn ma sōng shǔ rèn zhēn de shuō shēn de hěn
地问：“水很深吗？”松鼠认真地说：“深得很

li zuó tiān wǒ de yí gè huǒ bàn jiù shì diào zài zhè tiáo hé lǐ yān sǐ
哩！昨天，我的一个伙伴就是掉在这条河里淹死

de
的！”

xiǎo mǎ lián máng shōu zhù jiǎo bù bù zhī dào zěn me bàn cái hǎo ta tàn
小马连忙收住脚步，不知道怎么办才好。他叹

le kǒu qì shuō ài hái shí huí jiā wèn wèn mā ma ba
了口气，说：“唉！还是回家问问妈妈吧！”

xiǎo mǎ shuǎi le shuǎi wěi ba pǎo huí jia qù mā ma wèn tā zěn
小马甩了甩尾巴，跑回家去。妈妈问他：“怎

me huí lái la xiǎo mǎ nán wéi qíng de shuō yì tiáo hé dǎng zhù le
么回来啦？”小马难为情地说：“一条河挡住了

qù lù wǒ wǒ guò bú qù mā ma shuō nà tiáo hé bú shi hěn
去路，我……我过不去。”妈妈说：“那条河不是很

qiǎn ma xiǎo mǎ shuō shì a niú bó bo yě zhè me shuō ke shì
浅吗？”小马说：“是啊，牛伯伯也这么说。可是

sōng shǔ shuō hé shuǐ hěn shēn hái yān sǐ guò tā de huǒ bàn ne mā ma
松鼠说河水很深，还淹死过他的伙伴呢！”妈妈

shuō nà me hé shuǐ dào dǐ shì shēn hái shì qiǎn ne nǐ zǐ xì xiǎng guò
说：“那么河水到底是深还是浅呢？你仔细想过

tā mén de huà ma xiǎo mǎ dī xià le tóu shuō méi méi xiǎng
他们的话吗？”小马低下了头，说：“没……没想

guò mā ma qīn qiè de duì xiǎo mǎ shuō hái zi guāng tīng bié rén
过。”妈妈亲切地对小马说：“孩子，光听别人

shuō zì jǐ bú dòng nǎo jīn bú qù shì shì shì bù xíng de hé shuǐ shì
说，自己不动脑筋，不去试试，是不行的。河水是

shēn shì qiǎn nǐ qù shì yí shì jiù zhī dào le
深是浅，你去试一试就知道了。”

xiǎo mǎ pǎo dào he biān gāng gāng tái qǐ qián tí sōng shǔ yòu dà jiào
小马跑到河边，刚刚抬起前蹄，松鼠又大叫

qǐ lái zěn me nǐ bú yào mìng la xiǎo ma shuō ràng wǒ shì
起来：“怎么，你不要命啦！”小马说：“让我试

shì ba tā xià le hé xiǎo xīn de tāng dào le duì àn yuān lái hé shuǐ
试吧。”他下了河，小心地蹚到了对岸。原来河水

jì bú xiàng lǎo niú shuō de nà yàng qiǎn yě bú xiàng sōng shǔ shuō de nà
既不像老牛说的那样浅，也不像松鼠说的那

yàng shēn
样深。

Словарь

马棚 — конюшня, конный двор

过河 — перейти (переплыть) (через) реку, пересечь реку

驮 — нести

磨房 — мельница

挡住去路 — загородить (преградить) дорогу

河水哗哗地流 — река журчит

为难 — чувствовать затруднение; озадаченный

四周望望 — оглянуться (по сторонам)

蹚 — идти вброд

蹚水过河 — перейти реку вброд

浅 — мелкий

蹄 — копыто

松鼠 — белка

没 — затопить

草没人腰 — трава по пояс

雪深没膝 — снег по колено

小腿 — голень

嗒 — «звукоподражательное слово»: топот лошадей

淹死 — утонуть

甩 — махать (чем-л.), вертеть

尾巴 — хвост

光（单单） — только, лишь

不能光靠别人 — нельзя рассчитывать только на других

动脑筋 — раскидывать умом (мозгами), шевелить мозгами, ломать голову

Прекрасный Петух

měi lì de gōng jī
美丽的公鸡

cóng qián yǒu yī zhī gōng jī tā zì yǐ wèi hěn wěi lì zhěng tiān dé
从前有一只公鸡，他自以为很美丽，整天得

yì yáng yáng de chàng gōng jī gōng jī zhēn měi lì dà hóng guān zi huā
意洋洋地唱：公鸡公鸡真美丽，大红冠子花

wài yī yóu liàng bó zi jīn huáng jiǎo yào bǐ piào liàng wǒ dì yī
外衣，油亮脖子金黄脚，要比漂亮我第一。

yǒu yī tiān gōng jī chī de bǎo bǎo de tǐng zhe xiōng pǔ chàng zhe
有一天，公鸡吃得饱饱的，挺着胸脯唱着

gē lái dào yī kē dà shù xià tā kàn jiàn yì zhī zhuó mù niǎo jiù shuō
歌，来到一棵大树下。他看见一只啄木鸟，就说：

cháng zuǐ bà de zhuó mù niǎo zán mén liǎ bǐ yì bǐ dào dǐ shuí měi
“长嘴巴的啄木鸟，咱们俩比一比，到底谁美。”

zhuó mù niǎo lěng lěng de shuō duì bù qǐ lǎo shù zhǎng le chóng zi
啄木鸟冷冷地说：“对不起，老树长了虫子，

wǒ yào gěi tā zhì bìng gōng jī tīng le chàng zhe gē dà yáo dà bǎi
我要给他治病。”公鸡听了，唱着歌，大摇大摆

de zǒu le
地走了。

gōng jī lái dào yí gè guǒ yuán lǐ kàn jiàn yì zhī mì fēng jiù
公鸡来到一个果园里，看见一只蜜蜂，就

shuō gǔ yǎn jīng de xiǎo mì fēng zán mén liǎ bǐ yì bǐ dào dǐ
说：“鼓眼睛的小蜜蜂，咱们俩比一比，到底

shuí měi mì fēng lěng lěng de shuō duì bù qǐ guǒ shù kāi huā
谁美。”蜜蜂冷冷地说：“对不起，果树开花

le wǒ yào qù cǎi mi gōng jī tīng le yòu chàng zhe ge dà yāo
了，我要去采蜜。”公鸡听了，又唱着歌，大摇

dà bǎi de zǒu le
大摆地走了。

gōng jī lái dào yí kuài dào tiān biān kàn jiàn yì zhī qīng wā jiù shuō
公鸡来到一块稻田边，看见一只青蛙，就说：

dà dù pí de qīng wā zán mén liǎ bǐ yì bǐ dào dǐ shuī měi qīng
“大肚皮的青蛙，咱们俩比一比，到底谁美。”青

wā lěng lěng de shuō duì bù qǐ dào tián lǐ yǒu hài chóng wǒ yào zhuō
蛙冷冷地说：“对不起，稻田里有害虫，我要捉

chóng qù gōng jī jiàn shuí yě bù gēn tā bǐ měi zhǐ hǎo wǎng huí zǒu
虫去。”公鸡见谁也不跟他比美，只好往回走。

zài lù shàng gōng jī pèng dào yì pī tuó liáng shi de lǎo mǎ xiàng lǎo
在路上，公鸡碰到一匹驮粮食的老马，向老

mǎ shuō le zì jǐ hé zhuó mù niǎo mì fēng qīng wā bǐ měi de shì tā
马说了自己和啄木鸟，蜜蜂，青蛙比美的事。他

shāng xīn de wèn lǎo mǎ lǎo mǎ bó bo wǒ yaò gēn tā mén bǐ měi tā
伤心地问老马：“老马伯伯，我要跟他们比美，他

mén wèi shén me dōu bù lǐ wǒ ne lǎo mǎ shuō yīn wèi tā men dǒng
们为什么都不理我呢？”老马说：“因为他们懂

de měi bù měi bù guāng kàn wài biǎo dě kàn néng bù néng bāng zhù rén
得，美不美不光看外表，得看能不能帮助人

mén zuò shì
们做事。”

gōng jī tīng le hěn cán kuì zài yě bú qù gēn shuí bǐ měi le ta měi
公鸡听了很惭愧，再也不去跟谁比美了。他每

tiān tiān bú liàng jiù wō wō de dǎ míng yí biàn yòu yí biàn de cuī rén mén
天天不亮就喔喔地打鸣，一遍又一遍地催人们

zǎo qǐ
早起。

Словарь

得意洋洋 — самодовольный, самодовольно

鸡冠 — петушиный гребень

油亮的（油光的）— блестящий, лоснящийся; глянцевый

脖子 — шея

挺胸 — выпятить (выставить) грудь

啄木鸟 — дятел

嘴（鸟） — клюв

大摇大摆 — важно выступать; (идти) с высоко поднятой головой

密峰 — пчела

采蜜 — собирать нектар

稻田 — рисовое поле

青蛙 — зеленая лягушка; лягушка

害虫 — вредитель

只好（只得） — пришлось, остается лишь

只好（只得）涉水而过 — не было на реке моста, пришлось идти вброд

伤心地 — с опечаленным (сокрушенным) видом; в глубоком огорчении; с огорчением

外表 — внешность, наружность; внешний (наружный) вид

惭愧 — совестно, стыдно (стыдиться)

喔喔 — «звукоподражательное слово»: кукареку, кукарекать

催 — торопить, нажимать, клонить к чему-л.

Начало зимы

chū dōng
初 冬

zǎo shàng bái máng máng de yí piàn dà wù
早上白茫茫的一片大雾。

yuǎn chù de tǎ xiǎo shān dōu wàng bú jiàn le yuǎn chù de tián yě
远处的塔，小山都望不见了。远处的田野，

shù lín xiàng gé zhe yì céng shā mō mo hū hū kàn bù qīng
树林像隔着一层纱，模模糊糊看不清。

tài yáng xiàng gè hóng qiú màn màn de shēng qǐ lái fā chū dàn dàn de
太阳像个红球，慢慢地升起来，发出淡淡的

guāng yì dian yě bú yào yǎn
光，一点也不耀眼。

di lǐ de zhuāng jiā dōu shōu wán le rén mén zhèng zài yuán zi lǐ máng
地里的庄稼都收完了，人们正在园子里忙

zhe shou bái cài
着收白菜。

wù màn màn de sàn le tài yáng shè chū guāng máng lái
雾慢慢地散了，太阳射出光芒来。

yuǎn chù de tǎ xiǎo shān dōu wàng de jiàn le jìn chù de tián yě shù
远处的塔，小山都望得见了。近处的田野，树

lín yě kàn dě qīng le
林也看得清了。

shì zi shù shàng guà zhe xǔ duō dà shì zi xiàng yí gè yí ge de hóng
柿子树上挂着许多大柿子，像一个一个的红

dēng lóng
灯笼。

shù lín lǐ luò le hòu hòu de yì céng huáng yè zhǐ yǒu sōng shù bǎi shù
树林里落了厚厚的一层黄叶。只有松树柏树

bú pà lěng hái shì nà me lǜ
不怕冷还是那么绿。

Словарь

白茫茫 — белесый, беловатый

白茫茫的雾 — белая пелена тумана

隔 — перегородить (перегородка)

纱 — пряжа, сетка, тюль

模糊 — неясный (неясность), смутный (смутность), расплывчатый (расплывчатость), туманный (туманность)

脑子里模模糊糊 — туман в голове

淡淡的 — слабый

耀眼 — слепить глаза; ослепительный (ослепляющий)

散 — рассеяться, разойтись

雾散了 — туман рассеялся

乌云散了 — тучи разошлись

远处 — даль, вдаль, вдали (вдалеке), издали (издалека)

近处 — вблизи (поблизости), близкое место

柿子 — хурма

灯笼 — фонарь

厚厚的一层 — толстый слой

Как растения путешествуют

zhí wù mā ma yǒu bàn fǎ
植物妈妈有办法

hái zi rú guǒ yǐ jīng zhǎng dà
孩子如果已经长大，

jiù děi gào bié mā ma sì hǎi wéi jiā
就得告别妈妈，四海为家。

niú mǎ yǒu jiǎo niǎo yǒu chì bǎng
牛马有脚鸟有翅膀，

zhí wù yào lǚ xíng kào de shá bàn fǎ
植物要旅行靠的啥办法？

pú gōng yīng mā ma zhǔn bèi le jiàng luò sǎn
蒲公英妈妈准备了降落伞，

bǎ tā sòng gěi zi jǐ de wá wa
把它送给自己的娃娃。

zhǐ yào yǒu fēng qīng qīng chuī guò
只要有风轻轻吹过，

hái zi mén jiù chéng zhe fēng fēn fēn chū fā
孩子们就乘着风纷纷出发。

cāng ěr mā ma yǒu gè hǎo bàn fǎ
苍耳妈妈有个好办法，

tā gěi hái zi chuān shàng dài cì de kǎi jiǎ
她给孩子穿上带刺的铠甲。

zhī yào guà zhù dòng wù de pí máo
只要挂住动物的皮毛，

hái zi mén jiù néng qù tián yě shān wā
孩子们就能去田野山洼。

wān dòu mā ma gèng yǒu bàn fǎ
豌豆妈妈更有办法，

tā ràng dòu jiá shài zài tài yáng dǐ xià
她让豆荚晒在太阳底下。

pā de yì shēng dòu jiá zhà kāi
啪的一声 豆荚炸开，

hái zi men jiù bèng zhe tiào zhe lí kāi mā ma
孩子们就蹦着跳着离开妈妈。

zhi wù mā ma de bàn fǎ hěn duō hěn duō
植物妈妈的办法很多很多，

bú xìn nǐ jiù zǐ xì guān chá
不信你就仔细观察。

nà lǐ yǒu xǔ xǔ duō duō de zhī shí
那里有许许多多的知识，

cū xīn de xiǎo péng yǒu què dé bú dào tā
粗心的小朋友却得不到它。

Словарь

有办法 — есть выход (способ, средство)

他很有办法 — он человек предприимчивый; он горазд на выдумки

告别 — проститься, попрощаться; распроститься

四海为家 — жить между небом и землей; не иметь постоянного пристанища

蒲公英 — одуванчик

降落伞 — парашют

轻轻地 — слегка, тихонько, потихоньку

纷纷 — один за другим

苍耳 — дурнишник

带刺的 — колючий

铠甲 — панцирь; доспехи, латы

洼 — впадина, низина, выемка

皮毛 — мех

豌豆 — горошек зеленый, горох огородный

豆荚 — бобовый стручок

炸 — лопнуть, взорваться

Как животные зимуют

dòng wù guò dōng
动物过冬

zǎo chén xiǎo mǎ yǐ lái dào shù lín lǐ zhǎo chī de shù lín lǐ biàn le
早晨，小蚂蚁来到树林里找吃的。树林里变了

yàng mǎn dì shì luò yè yí zhèn fēng chuī lái tā gǎn dào yǒu diǎn r
样，满地是落叶。一阵风吹来，他感到有点儿

lěng zhōu wéi jìng jí le péng yǒu mén dōu dào nǎ r qù le ne
冷。周围静极了，朋友们都到哪儿去了呢？

xiǎo mǎ yǐ hū rán tīng dào niǎo de jiào shēng tā tái tóu yí kàn yì zhī
小蚂蚁忽然听到鸟的叫声。他抬头一看，一只

xǐ què zhàn zài shù shāo shàng xiǎo mǎ yǐ hǎn dào xǐ què nǐ hǎo yàn
喜鹊站在树梢上。小蚂蚁喊道："喜鹊你好，燕

zi du juān huáng lí tā mén dōu dào nǎ r qù le xǐ què shuō
子，杜鹃，黄鹂，他们都到哪儿去了？"喜鹊说：

tiān lěng le tā mén dào nán fāng guò dōng qù le míng nián chūn tiān cái
"天冷了，他们到南方过冬去了，明年春天才

huí lái ne xiǎo mǎ yǐ wèn nǐ ne yě qù ma xǐ qù shuō
回来呢。"小蚂蚁问："你呢，也去吗？"喜鹊说：

wǒ bú qù wǒ bǎ wō diàn de nuǎn nuǎn huō huō de jiù zài zhè r guò
"我不去。我把窝垫得暖暖和和的，就在这儿过

dōng
冬。"

qīng wā tīng jiàn le cóng chí táng lǐ tiào shàng àn shuō xiǎo mǎ yǐ
青蛙听见了，从池塘里跳上岸说："小蚂蚁

wǒ zhèng xiǎng zhǎo nǐ gēn nǐ gào bié xiǎo mǎ yǐ wèn zěn me
我正想找你，跟你告别。"小蚂蚁问："怎么？

nǐ yě yào dào nán fāng qù qīng wā shuō bù bù wǒ yào qù shuì
你也要到南方去？”青蛙说：“不，不，我要去睡

jiào le xiǎo mǎ yǐ kàn kàn tiān tài yáng hái méi yǒu shēng shàng shù
觉了。”小蚂蚁看看天，太阳还没有升上树

shāo jiù wèn qīng wā nǐ zěn me la tài yáng cái shéng qǐ lái nǐ
梢，就问青蛙：“你怎么啦？太阳才升起来，你

yòu yào shuì la qīng wā shuō wǒ yào dōng mián le zhěng gè dōng
又要睡啦？”青蛙说：“我要冬眠了。整个冬

tiān wǒ men qīng wā dōu shui zài dòng lǐ bù chī yě bú dòng dào míng
天，我们青蛙都睡在洞里，不吃也不动，到明

nián chūn tiān zài chū lái qīng wā yì biān shuō yì biān yòng jiǎo páo
年春天再出来。”青蛙一边说，一边用脚刨

tǔ yí huì r jiù páo hǎo le yí gè dòng qīng wā duì mǎ yǐ shuō nǐ
土，一会儿就刨好了一个洞。青蛙对蚂蚁说：“你

kàn dōng tian zhù zài zhè gè dòng lǐ jì bú pà fēng yòu bú pà yǔ
看，冬天住在这个洞里，既不怕风，又不怕雪，

nuǎn nuǎn huō huo de zhēn shū fu xiǎo mǎ yǐ zǒu guò qù yí kàn zhēn
暖暖和和的，真舒服。”小蚂蚁走过去一看，真

de tòng wā de duō hǎo wa
的，洞挖得多好哇！

xiǎo mǎ yǐ xiang wǒ yě gāi zhǔn bèi guò dōng de liáng shi le tā zhǎo
小蚂蚁想：我也该准备过冬的粮食了。他找

dào yī zhī xiǎo chóng jiù wǎng jiā lǐ lā
到一只小虫就往家里拉。

Словарь

落叶 — опавшие листья

喜鹊 — сорока

燕子 — ласточка

杜鹃 — кукушка

黄鹂 — иволга

过冬 — провести зиму, зимовать

冬眠 — зимняя спячка, зимний покой

刨 — копать, рыть

Как Головастик маму искал

xiǎo kē dǒu zhǎo mā ma
小蝌蚪找妈妈

chí táng lǐ yōu yì qún xiǎo kē dǒu dà nǎo dai hēi huī sè de shen zi
池塘里有一群小蝌蚪，大脑袋，黑灰色的身子，

shuǎi zhe cháng cháng de wěi ba guài huó de yóu lái yóu qù
甩着长长的尾巴快活地游来游去。

xiǎo kē dǒu yóu wa yóu guò le jǐ tiān zhǎng chū le liǎng tiáo hòu
小蝌蚪游哇游，过了几天，长出了两条后

tuǐ tā men kàn jiàn lǐ yú mā ma zài jiāo xiǎo lǐ yú bǔ shí jiù yíng shàng
腿。他们看见鲤鱼妈妈在教小鲤鱼捕食，就迎上

qù wèn lǐ yú ā yí wǒ men de mā ma zài nǎ lǐ lǐ yú mā ma
去问："鲤鱼阿姨，我们的妈妈在哪里？"鲤鱼妈妈

shuō nǐ mén de mā ma sì tiáo tuǐ kuān zuǐ ba nǐ mén dào nà biān
说："你们的妈妈四条腿，宽嘴巴。你们到那边

qù zhǎo ba
去找吧！"

xiǎo kē dǒu yóu wa yóu guò le jǐ tiān zhǎng chū le liǎng tiáo qián
小蝌蚪游哇游，过了几天，长出了两条前

tuǐ ta mén kàn jiàn yì zhī wū guī bǎi dòng zhe si tiáo tuǐ zài shuǐ lǐ yóu
腿。他们看见一只乌龟摆动着四条腿在水里游，

lián máng shuī shàng qù jiào mā ma mā ma wū guī xiào zhe
连忙追上去，叫："妈妈，妈妈！"乌龟笑着

shuō wǒ bú shì nǐ men de mā ma ní men de mā ma tóu dǐng shàng yǒu
说："我不是你们的妈妈，你们的妈妈头顶上有

liǎng zhī dà yǎn jīng pī zhe lù yī shang nǐ men dào nà biān qù zhǎo
两只大眼睛，披着绿衣裳，你们到那边去找

ba xiǎo kē dǒu yóu wa yóu guò le jǐ tiān wěi ba biàn duǎn le tā
吧！”小蝌蚪游哇游，过了几天，尾巴变短了。他

men yóu dào hé huā páng biān kàn jiàn hé yè shàng dūn zhe yì zhī dà qīng
们游到荷花旁边，看见荷叶上蹲着一只大青

wā pī zhe bì lù de yī shang lòu zhe xuě bái de dù pí gǔ zhe yí duì
蛙，披着碧绿的衣裳，露着雪白的肚皮，鼓着一对

dà yǎn jīng xiǎo kē dǒu yóu guò qù jiào mā ma mā ma qīng
大眼睛。小蝌蚪游过去，叫：“妈妈，妈妈！”青

wā mā ma dī tóu yí kàn xiào zhe shuō hǎo hái zi nǐ men yǐ jīng
蛙妈妈低头一看，笑着说：“好孩子，你们已经

zhǎng chéng qīng wā le kuài tiào shàng lái ba tā men hòu tuǐ yì
长成青蛙了，快跳上来吧！”他们后腿一

dēng xiàng qián yí tiào bèng dào le hé yè shàng
蹬，向前一跳，蹦到了荷叶上。

bù zhī shén me shí hòu xiǎo qīng wā de wěi ba yǐ jīng bú jiàn le tā
不知什么时候，小青蛙的尾巴已经不见了。他

men gēn zhe mā ma tiān tiān qù zhuō hài chóng
们跟着妈妈天天去捉害虫。

Словарь

蝌蚪 — головастик

池塘 — пруд, водоем

甩 — махать чем-л.

尾巴 — хвост

摇尾巴 — вертеть (вилять) хвостом

鲤鱼 — карп, сазан

乌龟 — черепаха

蹲 — сидеть на корточках

荷花 — цветок лотоса

叶 — лист, листва

Гордый Павлин

jiāo ào de kǒng què
骄傲的孔雀

kǒng què hěn měi lì kě shi hěn jiāo ào zhǐ yào kàn dào shuí zhǎng de piào
孔雀很美丽，可是很骄傲。只要看到谁长得漂

liàng tā jiù dǒu dòng yǔ máo zhān kāi wěi ba xuán yào zì jǐ de měi lì
亮，他就抖动羽毛展开尾巴，炫耀自己的美丽。

yǒu yī tiān kǒng què áng zhe tóu tǐng zhe xiōng pú tuō zhe měi lì de
有一天，孔雀昂着头，挺着胸脯，拖着美丽的

cháng wěi ba yàn zhe hú biān sàn bù shù shàng de huā xǐ què hěn yǒu lǐ
长尾巴，沿着湖边散步。树上的花喜鹊很有礼

mào de xiàng tā diǎn tóu wèn hǎo tā lǐ yě bù lǐ
貌地向他点头问好，他理也不理。

hū rán kǒng què fā xiàn hú lǐ yǒu yi zhī niǎo gēn tā yí mú yí yàng
忽然，孔雀发现湖里有一只鸟跟他一模一样，

yě shí fēn piào liàng tā lì kè tíng zhù jiǎo bù zhǎn kāi wěi ba měi lì
也十分漂亮。他立刻停住脚步，展开尾巴。美丽

de wěi ba dǒu dòng zhe xiàng yì bǎ wǔ cǎi sǎ jīn de dà shàn zi shuí zhī
的尾巴抖动着，像一把五彩洒金的大扇子。谁知

hú lǐ de nà zhī niǎo yě tíng zhù jiǎo bù zhān kāi wěi ba měi li de wěi
湖里的那只鸟也停住脚步，展开尾巴。美丽的尾

ba yě dǒu dòng zhe xiàng yì bǎ wǔ cǎi sǎ jīn de dà shàn zi
巴也抖动着像一把五彩洒金的大扇子。

jiāo ào de kǒng què yǒu diǎn shēng qì le tā zhēng dà le yuán yuán de
骄傲的孔雀有点生气了，他睁大了圆圆的

yǎn jīng dǒu le dǒu tóu shàng de líng máo hú lǐ de nà zhī niǎo yě zhēng
眼睛，抖了抖头上的翎毛。湖里的那只鸟也睁

dà le yuán yuán de yǎn jīng dǒu le dǒu tóu shàng de líng máo jiāo ào de
大了圆圆的眼睛，抖了抖头上的翎毛。骄傲的

kǒng què ke zhēn shēng qì le tā áng zhe tóu tǐng zhe xiōng pú xiàng qián mài
孔雀可真生气了，他昂着头挺着胸脯向前迈

le yí dà bù méi xiǎng dào yí xià zi diào jìn hú lǐ le
了一大步，没想到一下子掉进湖里了。

kǒng què bú hui yóu yǒng tā zài hú lǐ zhēng zhá le bàn tiān hǎo bù
孔雀不会游泳，他在湖里挣扎了半天，好不

róng yì zhuā zhù le shù gēn cái pá shàng àn lái ta huí tóu cháo hú lǐ kàn
容易抓住了树根，才爬上岸来。他回头朝湖里看

kan hú lǐ de nà zhī niǎo yě hún shēn shī lín lín de zài fā dǒu ne kǒng
看，湖里的那只鸟也浑身湿淋淋的，在发抖呢！孔

què zhè huí kě gāo xing le
雀这回可高兴了。

shù shàng de huā xǐ què gē gē de xiào qǐ lái kǒng què kàn le huā xǐ
树上的花喜鹊格格地笑起来。孔雀看了花喜

què yì yǎn bù gāo xing de shuō chǒu xǐ què nǐ xiào shén me
鹊一眼，不高兴的说：“丑喜鹊，你笑什么！”

huā xǐ que pāi pāi chì bǎng shuō jiāo ào de kǒng què hú lǐ de nà zhī
花喜鹊拍拍翅膀，说：“骄傲的孔雀，湖里的那只

niǎo jiù shi nǐ zì jǐ de yǐng zi a nǐ jiāo ào de lián zì jǐ yě bú rèn shi
鸟就是你自己的影子啊！你骄傲得连自己也不认识

le
了！”

Словарь

骄傲的 — гордый

孔雀 — павлин

抖动 — дрожать, трястись; вытрясти, тряхнуть

展开 — развернуть, раскрыть

炫耀 — бахвалиться, выставлять что-л. напоказ, хвастаться, щеголять

昂着头 — поднять голову, с поднятой головой, с гордо вскинутой головой

挺着胸脯 — выпятить (выставить) грудь

扇子 — веер

大扇子 — опахало

翎毛 — перья, оперение

挣扎 — биться над

影子 — тень, отражение

花喜鹊 — пестрая сорока

浑身 — все тело

浑身湿淋淋 — промокнуть до нитки; промокнуть с головы до ног; весь промок

格格笑 — «звукоподражательное слово»: гогот, гоготать; хи-хи, хихиканье, хихикать

丑 — безобразный, гнусный, уродливый, отвратительный, гадкий

Гадкий Утенок

chǒu xiǎo yā
丑 小 鸭

tài yáng nuǎn hōng hōng de yā mā ma wò zài dào cǎo duī lǐ děng tā
太阳暖烘烘的。鸭妈妈卧在稻草堆里，等他

de hái zi chū shì
的孩子出世。

yì zhī zhī xiǎo yā zi dōu cóng dàn ké lǐ zuān chū lái le zuì hòu shèng xià
一只只小鸭子都从蛋壳里钻出来了，最后剩下

yī gè tè bié dà de dàn guò le hǎo jǐ tiān zhè gè dàn cái màn màn liè
一个特别大的蛋。过了好几天，这个蛋才慢慢裂

kāi zuān chū yì zhī yòu dà yòu chǒu de yā zi tā de máo huī huī de zuǐ
开，钻出一只又大又丑的鸭子。他的毛灰灰的，嘴

ba dà dà de shēn zi shòu shòu de dà jiā dōu jiào tā chǒu xiǎo yā
巴大大的，身子瘦瘦的，大家都叫他“丑小鸭。”

chǒu xiǎo yā lái dào shì jiè shàng chū le yā mā ma téng ài tā shuí dōu
丑小鸭来到世界上，除了鸭妈妈疼爱他，谁都

qī fu tā gē ge jiě jie yǎo tā gōng jī zhuó tā lián yǎng yā de xiǎo
欺负他。哥哥姐姐咬他，公鸡啄他，连养鸭的小

gū niang yě tǎo yàn tā chǒu xiǎo yā gǎn dào fēi cháng gū dān jiù zuān chū
故娘也讨厌他。丑小鸭感到非常孤单，就钻出

lí ba lí kāi le jiā
篱笆离开了家。

chǒu xiǎo yā lái dào le shù lín lǐ xiǎo niǎo jī xiào tā liè gǒu zhuī gān tā
丑小鸭来到了树林里，小鸟讥笑他，猎狗追赶他。

tā bái tiān zhǐ hǎo duǒ qǐ lái dào le wǎn shàng cái gǎn chū lái zhāo chī de
他白天只好躲起来，到了晚上才敢出来找吃的。

qiū tiān dào le shù yè huáng le chǒu xiǎo yā lái dào hú biān dc lú
秋天到了，树叶黄了，丑小鸭来到湖边的芦

wéi dì lǐ qiāo qiāo de guò rì zi yì tiān bàng wǎn yì qún tiān é cóng
苇地里，悄悄地过日子。一天傍晚，一群天鹅从

kōng zhōng fēi guò chǒu xiǎo yā wàng zhe jié bái měi lì de tiān é yòu
空中飞过。丑小鸭望着洁白美丽的天鹅，又

jīng qí yòu xiàn mù
惊奇又羡慕。

tiān yuè lái yuè lěng hú miàn jié le hòu hòu de bīng chǒu xiǎo yā pā
天越来越冷，湖面结了厚厚的冰。丑小鸭趴

zài bīng shàng dòng jiāng le xing kuī yí wèi nóng fū kàn jiàn le bǎ tā dài
在冰上冻僵了。幸亏一位农夫看见了，把他带

huí jiā
回家。

yǒu yì tiān chǒu xiǎo yā chū lái sàn bù kàn jiàn zǐ dīng xiāng kāi huā
有一天，丑小鸭出来散步，看见紫丁香开花

le zhī dào chūn tiān lái le tā pū pū chì bǎng xiàng hú biān fēi qù
了，知道春天来了。他扑扑翅膀，向湖边飞去，

hú rán kàn jiàn jing zi sì de hú miàn shàng yìng chū yí gè piào liàng de yǐng
忽然看见镜子似的湖面上映出一个漂亮的影

zi xuě bái de yǔ máo cháng cháng de bó zi měi li jí le ǎ zhè
子，雪白的羽毛，长长的脖子，美丽极了。啊，这

nán dào shì zì jǐ de yǐng zi ma yuán lái wǒ bú shì chǒu xiǎo yā ér shì
难道是自己的影子吗？原来我不是丑小鸭，而是

yì zhī piào liàng de tiān é ya
一只漂亮的天鹅呀。

Словарь

丑 — дурень, некрасивый, безобразный, гадкий, гнусный

丑闻 — скандальная новость

啄 — клевать
篱笆 — изгородь, плетень
孤单 — одинокий, уединенный
裂开 — лопнуть, треснуть, трескаться
讥笑 — насмехаться, высмеивать
讨厌 — надоесть, опротиветь, терпеть
猎狗 — охотничья собака
天鹅 — лебедь
蛋壳 — скорлупа яйца
羡慕 — завидовать
紫丁香 — сирень широколистная
扑扑 — хлопать крыльями
芦苇 — камыш
芦苇地 — камышовые заводи
咬 — кусать
欺负 — обижать, помыкать, оскорблять

丑小鸭

太阳暖烘烘的。鸭妈妈卧在稻草堆里，等他的孩子出世。

一只只小鸭子都从蛋壳里钻出来了，最后剩下一个特别大的蛋。过了好几天，这个蛋才慢慢裂开，钻出一只又大又丑的鸭子。他的毛灰灰的，嘴巴大大的，身子瘦瘦的，大家都叫他"丑小鸭。"

丑小鸭来到世界上，除了鸭妈妈疼爱他，谁都欺负他。哥哥姐姐咬他，公鸡啄他，连养鸭的小故娘也讨厌他。丑小鸭感到非常孤单，就钻出篱笆离开了家。

丑小鸭来到了树林里，小鸟讥笑他，猎狗追赶他。他白天只好躲起来，到了晚上才敢出来找吃的。

秋天到了，树叶黄了，丑小鸭来到湖边的芦苇地里，悄悄地过日子。一天傍晚，一群天鹅从空中飞过。丑小鸭望着洁白美丽的天鹅，又惊奇又羡慕。

天越来越冷，湖面结了厚厚的冰。丑小鸭趴在冰上冻僵了。幸亏一位农夫看见了，把他带回家。

有一天，丑小鸭出来散步，看见紫丁香开花了，知道春天来了。他扑扑翅膀，向湖边飞去，忽然看见镜子似的湖面上映出一个漂亮的影子，雪白的羽毛，长长的脖子，美丽极了。啊，这难道是自己的影子吗？原来我不是丑小鸭，而是一只漂亮的天鹅呀。

Радостный праздник

kuài lè de jié rì
快乐的节日

xiǎo niǎo zài qián miàn dài lù
小鸟在前面带路，

fēng a fú mó zhe wǒ men
风啊抚摩着我们，

wǒ men xiàng chūn tiān yí yàng
我们像春天一样，

lái dào huā yuán lǐ
来到花园里，

lái dào cǎo dì shàng
来到草地上。

xiān yàn de hóng lǐng jīn
鲜艳的红领巾，

měi li de yī shang
美丽的衣裳，

xiàng duǒ duǒ huā r kāi fàng
像朵朵花儿开放。

huā r xiàng wǒ men diǎn tóu
花儿向我们点头，

xiǎo xī huān kuài de liú tǎng
小溪欢快地流淌。

tā men xiàng wǒ men zhù hè
它们向我们祝贺

xiàng wǒ men gē chàng
向 我 们 歌 唱 。

tā men hǎo xiàng zài shuō
它 们 好 像 在 说 ，

zhè gè shì jiè shàng
这 个 世 界 上 ，

yǒu wǒ men jiù gèng měi lì
有 我 们 就 更 美 丽

yǒu wǒ men jiù chōng mǎn xī wàng
有 我 们 就 充 满 希 望 。

gǎn xiè qīn ài de zǔ guó
感 谢 亲 爱 的 祖 国 ，

péi yǎng wǒ men xìng fǔ chéng chǎng
培 养 我 们 幸 福 成 长 。

wǒ men xiàng xiǎo niǎo yí yàng
我 们 像 小 鸟 一 样 ，

děng shēn shàng de yǔ máo zhǎng de fēng mǎn
等 身 上 的 羽 毛 长 得 丰 满 ，

jiu yǒng gǎn de xiàng tiān kōng fēi xiáng
就 勇 敢 地 向 天 空 飞 翔 ，

fēi xiàng wǒ men de lǐ xiǎng
飞 向 我 们 的 理 想 。

chàng a tiào wa
唱 啊 ， 跳 哇 ，

qīn ài de lǎo shī
亲 爱 的 老 师 ，

qīn ài de huǒ bàn
亲 爱 的 伙 伴 ，

wǒ men yì qǐ dù guò zhè kuài le de shí guāng
我 们 一 起 度 过 这 快 乐 的 时 光 。

Словарь

带路 — показывать дорогу; вести
抚摩 — гладить, поглаживать
红领巾 — пионерский (красный) галстук
充满 — наполниться, полный, преисполниться, проникнуться
流淌 — течь
羽毛 — оперение, перо
羽毛丰满 — вполне оперившийся
培养 — выращивать, растить, воспитывать, культивировать
理想 — идеалы

快乐的节日

小鸟在前面带路，
风啊抚摩着我们，
我们像春天一样，
来到花园里，
来到草地上。
鲜艳的红领巾，
美丽的衣裳，
像朵朵花儿开放。

花儿向我们点头，
小溪欢快地流淌。

它们向我们祝贺
向我们歌唱。
它们好像在说，
这个世界上，
有我们就更美丽
有我们就充满希望。

感谢亲爱的祖国，
培养我们幸福成长。
我们像小鸟一样，
等身上的羽毛长得丰满，
就勇敢地向天空飞翔，
飞向我们的理想。

唱啊，跳哇，
亲爱的老师，
亲爱的伙伴，
我们一起度过这快乐的时光。

Удивительная гора Хуаншань

huáng shān qí shí
黄 山 奇石

wén míng zhōng wài de huáng shàn fēng jǐng qū zài wǒ guó ān huī shěng nán bù
闻 名 中 外 的 黄 山 风 景 区 在 我 国 安 徽 省 南 部。

nà lǐ jǐng sè xiù lì shén qí yóu qí shì nà xiē guài shí yǒu qù jí le
那 里 景 色 秀 丽 神 奇，尤 其 是 那 些 怪 石，有 趣 极 了。

jiù shuō xiān táo shí ba tā hǎo xiàng cóng tiān shàng fēi xià lái de
就 说 ：“仙 桃 石”吧，它 好 像 从 天 上 飞 下 来 的

yí gè dà táo zi luò zài shān dǐng de shí pán shàng
一 个 大 桃 子，落 在 山 顶 的 石 盘 上 。

zài yí zuò dǒu qiào de shān fēng shàng yǒu yì zhī hóu zì tā liǎng zhī
在 一 座 陡 峭 的 山 峰 上 ，有 一 只 猴 子。它 两 只

gē bo bào zhe tuǐ yí dòng bú dòng de dūn zài shān tóu wàng zhe fān gǔn
胳 膊 抱 着 腿，一 动 不 动 地 蹲 在 山 头，望 着 翻 滚

de yún hǎi zhè jiù shi yǒu qù de hóu zi guān hǎi
的 云 海。这 就 是 有 趣 的“猴 子 观 海”。

xiān rén zhǐ lù jiù gèng yǒu qù le yuǎn yuǎn wàng qù zhēn xiàng
“仙 人 指 路”就 更 有 趣 了！远 远 望 去，真 像

yí wèi xiān rén zhàn zài gāo gāo de shān fēng shàng shēn zhe sǒu bì zhǐ xiàng
一 位 仙 人 站 在 高 高 的 山 峰 上 ，伸 着 手 臂 指 向

qián fāng
前 方 。

měi dāng tài yáng shēng qǐ yǒu zuò shān fēng shàng de jǐ kuài jù shí
每 当 太 阳 升 起，有 座 山 峰 上 的 几 块 巨 石，

jiù biàn chéng le yì zhī jīn guāng shǎn shǎn de xiōng jī tā shēn zhe bó
就 变 成 了 一 只 金 光 闪 闪 的 雄 鸡。它 伸 着 脖

zi duì zhe tiān dū fēng bú zhù de tí jiào bú yòng shuō zhè jiù shì zhù
子，对着天都峰不住地啼叫。不用说，这就是着

míng de jīn jī jiào tiān dū le
名的："金鸡叫天都"了。

huáng shān de qí shí hái yǒu hěn duō xiàng tiān gǒu wàng yuè shī
黄山的奇石还有很多，像"天狗望月"，"狮

zì qiǎng qiú xiān nǚ tán qín nà xiē jiào bù chū míng zi de qí
子抢球"，"仙女弹琴"……那些叫不出名字的奇

xíng guài zhuàng de yán shí zhèng děng nǐ qù gěi tā men qǐ míng zi ne
形怪状的岩石，正等你去给它们起名字呢！

Словарь

黄山 — гора Хуаншань (находится в провинции Аньхой КНР)

奇石 — удивительный (изумительный, исключительный, редкий)

怪石 — странный камень

仙桃 — волшебный персик

陡峭的 — крутой, отвесный, обрывистый

猴子观海 — Обезьяна любуется морем

金鸡叫天都 — Золотой Петух кукарекает перед горой Тяньду

仙人指路 — Небожитель указывает дорогу

天狗望月 — Небесная Собака смотрит на Луну

仙女弹琴 — Богиня играет на рояле

猴子观海 — Лев отнимает мяч

黄山奇石

闻名中外的黄山风景区在我国安徽省南部。那里景色秀丽神奇，尤其是那些怪石，有趣极了。

就说："仙桃石"吧，它好像从天上飞下来的一个大桃子，落在山顶的石盘上。

在一座陡峭的山峰上，有一只猴子。它两只胳膊抱着腿，一动不动地蹲在山头，望着翻滚的云海。这就是有趣的"猴子观海"。

"仙人指路"就更有趣了！远远望去，真像一位仙人站在高高的山峰上，伸着手臂指向前方。

每当太阳升起，有座山峰上的几块巨石，就变成了一只金光闪闪的雄鸡。它伸着脖子，对着天都峰不住地啼叫。不用说，这就是着名的："金鸡叫天都"了。

黄山的奇石还有很多，像"天狗望月"，"狮子抢球"，"仙女弹琴"……那些叫不出名字的奇形怪状的岩石，正等你去给它们起名字呢！

Как дети смотрели на прибой

kàn làng huā
看浪花

sān gè hái zi guāng jiǎo yā
三个孩子光脚丫，

zuò zài hǎi biān kàn làng huā
坐在海边看浪花。

huā huā
哗——哗——

yí sù sù làng huā xiàng wèn hào
一束束浪花像问号，

zài wèn hái zi xiǎng shén me
在问孩子想什么？

wǒ xiǎng ràng hǎi shuǐ biàn dàn shuǐ
“我想让海水变淡水，

huā lā huā lā jiāo zhuāng jia
哗啦哗啦浇庄稼！”

huā huā
哗——哗——

yí sù sù làng huā xiàng dào suì
一束束浪花像稻穗，

lù làng gǔn gǔn lián tiān yá
绿浪滚滚连天涯。

wǒ xiǎng dào hǎi dǐ qù dǎ liè
“我想到海底去打猎，

yòng jī guāng qiāng bǔ huò dà hēi shā
用镭射枪捕获大黑鲨！”

huā huā
哗——哗——

yí sù sù làng huā xiàng mā zōng
一束束浪花像马鬃，

wàn mǎ bèn téng shuǎi wěi ba
万马奔腾甩尾巴。

wǒ xiǎng dào hǎi dǐ qù cǎi kuàng
“我想到海底去采矿，

bào chū wàn qiān jīn gē da
抱出万千金疙瘩！”

huā huā
哗——哗——

yí sù sù làng huā xiàng cǎi chóu
一束束浪花像彩绸，

wàn lǐ hǎi jiāng pū cǎi xiá
万里海疆铺彩霞。

sān gè hái zi kàn làng huā
三个孩子看浪花，

shuō shuō xiào xiào wàng le huí jiā
说说笑笑忘了回家。

huā huā
哗——哗——

yí sù sù làng huā xiàng xiǎo shǒu
一束束浪花像小手，

fǔ mó hái zi de xiǎo jiǎo yā
抚摩孩子的小脚丫。

Словарь

浪花 — (белые) барашки, пена

光脚丫 — голые ноги

问号 — вопросительный знак

海滩 — песчаная отмель

淡水 — пресная вода

浇 — поливать, орошать

稻穗 — колос риса

激光枪 — лазерное ружье

黑鲨 — черная акула

马鬃 — лошадиная грива

采矿 — разработка недр, добывать руду

疙瘩 — ком, узел

彩绸 — декоративные шелковые полотнища

彩霞 — цветная заря

海疆 — морская зона

看浪花

三个孩子光脚丫，
坐在海边看浪花。
哗——哗——
一束束浪花像问号，
在问孩子想什么？
“我想让海水变淡水，
哗啦哗啦浇庄稼！”
哗——哗——
一束束浪花像稻穗，
绿浪滚滚连天涯。

“我想到海底去打猎，
用镭射枪捕获大黑鲨！”
哗——哗——
一束束浪花像马鬃，
万马奔腾甩尾巴。
“我想到海底去采矿，
抱出万千金疙瘩！”
哗——哗——
一束束浪花像彩绸，
万里海疆铺彩霞。
三个孩子看浪花，
说说笑笑忘了回家。
哗——哗——
一束束浪花像小手，
抚摩孩子的小脚丫。

Лунное затмение

kàn yuè shí
看月食

chī wǎn fàn de shí hòu wǒ mén tīng dào guǎng bō wǎn shàng yǒu yuè
吃晚饭的时候，我们听到广播：晚上有月

shí bā diǎn shí yī fēn kāi shǐ
食，八点十一分开始。

nǎi nǎi xiào zhe shuō xiàn zài jiào yuè shí wǒ mén xiǎo shí hòu jiào tiān
奶奶笑着说："现在叫月食，我们小时候叫天

gǒu chī yuè liang rén men dān xīn yuè liang bèi tiān gōu tūn diào jiù qiāo zhe
狗吃月亮。人们担心月亮被天狗吞掉，就敲着

luó ya liǎn pén na mǎn cūn pǎo qiāo zhe qiāo zhe jiù bǎ tiān gǒu xiāo
锣呀，脸盆哪，满村跑。敲着敲着，就把天狗歊

pǎo le mèi mei tīng le yǎn jīng yì zhǎ yì zhǎ de hǎo xiàng xin yòu
跑了。"妹妹听了，眼睛一眨一眨的，好像信又

hǎo xiàng bú xìn
好像不信。

chī guò fàn bà ba duì wǒ men shuō zán men kàn yuè shí qù tā lā
吃过饭爸爸对我们说："咱们看月食去。"他拉

zhe wǒ hé mèi mei chū le mén lái dào hé biān yuán yuán de yuè liang xiàng
着我和妹妹出了门，来到河边。圆圆的月亮像

gè dà yù pán guà zài tiān kōng yín guāng luò zài hé miàn shàng shǎn shǎn
个大玉盘挂在天空，银光落在河面上，闪闪

fā liàng mèi mei gāo xing de shuō jiě jie jīn tiān wǎn shàng tiān gǒu
发亮。妹妹高兴地说："姐姐，今天晚上天狗

bú huì lái le ba
不会来了吧？"

tā de huà gāng shuō wán zhǐ jiàn yuè liàng yǐ jīng bú shì yuán de le
她的话刚说完，只见月亮已经不是圆的了，

hǎo xiàng bèi shén me yǎo qù le yí kuài sì de màn màn de yuè liang
好像被什么咬去了一块似的。慢慢地，月亮

chéng le xiǎo chuán yī bān jiē zhe xiàng lián dāo xiàng méi ma xiàng wān
成了小船一般接着，像镰刀，像眉毛，像弯

wān de xì gōu tiān sè yě yuè lái yuè àn yí huì r xì gōu yě bú jiàn
弯的细钩，天色也越来越暗。一会儿，细钩也不见

le zhěng gè yuè liang zhǐ liú xià gè hóng tóng sè de yuán yǐng zi xiàng
了，整个月亮只留下个红铜色的圆影子，像

yí miàn luó
一面锣。

mèi mei jǐn jǐn de āi zhe wǒ qīng qīng de wèn jiě jie yuè liang
妹妹紧紧地挨着我，轻轻地问：“姐姐，月亮

bèi tiān gǒu chī le ma bà ba wēi xiào zhe shuō bú shi tiān gōu chī
被天狗吃了吗？”爸爸微笑着说：“不是天狗吃

yuè liang shì dì qiú zhuàn dào le tài yáng hé yuè liang de zhōng jiān
月亮，是地球转到了太阳和月亮的中间，

dǎng zhù le tài yáng guāng tài yáng guāng zhào bú dào yuè liang shàng
挡住了太阳光。太阳光照不到月亮上，

jiù jiào yuè shí děng dào dì qiú zhuàn guò qù yuè liang yòu huì liàng qǐ
就叫月食。等到地球转过去，月亮又会亮起

lái de
来的。”

guò le yí huì r yuè liang guǒ rán yòu lòu chū wān wān de xì gōu jiē
过了一会儿，月亮果然又露出弯弯的细钩。接

zhe xiàng méi máo xiàng lián dāo xiàng xiǎo chuán tiān sè yě yuè lái
着，像眉毛，像镰刀，像小船，天色也越来

yuè liàng zuì hòu yuè liang yòu shì yuán yuán de le xiàng ge dà yù pán
越亮。最后，月亮又是圆圆的了，像个大玉盘

guà zài tiān kōng yín guāng luò zài hé miàn shàng shǎn shǎn fā liàng
挂在天空，银光落在河面上，闪闪发亮。

mèi mei tiào zhe shuō wǒ qù gào su nǎi nai bú shi tiān gǒu chī yuè
妹妹跳着说："我去告诉奶奶，不是天狗吃亮，

liang shì dì dǎng zhù le tài yáng guāng
是地球挡住了太阳光。"

Словарь

月食 — затмение Луны, лунное затмение

敲 — бить (ударять)

锣 — гонг

敲锣打敲 — ударять в гонги и барабаны

吞 — проглотить

眨眼 — моргать глазами

拉着 — вести кого-л. за руку

玉盘 — нефритовая (яшмовая) тарелка

小船 — лодка

镰刀 — серп; коса

眉毛 — бровь

钩 — крюк, крючок

弯弯的 — дугообразный

细 — тонкий

红铜色 — цвет красной меди, медянистый

挡住 — загородить, заградить, задержать; заслонить

看月食

吃晚饭的时候，我们听到广播：晚上有月食，八点十一分开始。

奶奶笑着说："现在叫月食，我们小时候叫天狗吃月亮。人们担心月亮被天狗吞掉，就敲着锣呀，脸盆哪，满村跑。敲着敲着，

就把天狗歉跑了。”妹妹听了，眼睛一眨一眨的，好像信又好像不信。

吃过饭爸爸对我们说：“咱们看月食去。”他拉着我和妹妹出了门，来到河边。圆圆的月亮像个大玉盘挂在天空，银光落在河面上，闪闪发亮。妹妹高兴地说：“姐姐，今天晚上天狗不会来了吧？”

她的话刚说完，只见月亮已经不是圆的了，好像被什么咬去了一块似的。慢慢地，月亮成了小船一般接着，像镰刀，像眉毛，像弯弯的细钩，天色也越来越暗。一会儿，细钩也不见了，整个月亮只留下个红铜色的圆影子，像一面锣。

妹妹紧紧地挨着我，轻轻地问：“姐姐，月亮被天狗吃了吗？”爸爸微笑着说：“不是天狗吃月亮，是地球转到了太阳和月亮的中间，挡住了太阳光。太阳光照不到月亮上，就叫月食。等到地球转过去，月亮又会亮起来的。”

过了一会儿，月亮果然又露出弯弯的细钩。接着，像眉毛，像镰刀，像小船，天色也越来越亮。最后，月亮又是圆圆的了，像个大玉盘挂在天空，银光落在河面上，闪闪发亮。

妹妹跳着说：“我去告诉奶奶，不是天狗吃亮，是地球挡住了太阳光。”

Парк Ихэюань

yí hé yuán
颐和园

zài zhōng guó běi jīng chéng de xī běi yǒu yī gè měi lì de dà gōng yuán
在中国北京城的西北，有一个美丽的大公园

ta de míng zi jiao yí hé yuán
它的名字叫颐和园。

jin le gōng yuán dà mén yǒu yī tiáo cháng cháng de zǒu láng yì yǎn
进了公园大门，有一条长长的走廊，一眼

wàng qù hǎo xiàng méi yǒu jìn tóu zhè jiù shì zhù míng de cháng láng
望去，好像没有尽头，这就是著名的长廊。

zǒu wán cháng láng lái dào wàn shòu shān jiǎo xià yì tái tóu jiù kàn jiàn
走完长廊，来到万寿山脚下，一抬头就看见

bàn shān yāo shàng de fó xiāng gé dēng shàng wàn shòu shān zhàn zài fó
半山腰上的佛香阁。登上万寿山，站在佛

xiāng gé de qián miàn yí hé yuán de jǐng sè quán néng kàn dào zhèng qián
香阁的前面，颐和园的景色全能看到。正前

miàn kūn míng hú jìng de xiàng yī miàn jìng zi lǜ de xiàng yī kuài bǎo
面，昆明湖静得像一面镜子，绿得像一块宝

shí cháng cháng de hú àn biān lǜ shù chéng háng hú zhōng xīn yǒu gè měi
石。长长的湖岸边绿树成行。湖中心有个美

lì de xiǎo dǎo yuǎn yuǎn wàng qù dǎo shàng yī piàn lǜ sè
丽的小岛，远远望去，岛上一片绿色。

cóng wàn shòu shān zǒu xià lái qián miàn jiù shì kūn míng hú yán zhe hú
从万寿山走下来，前面就是昆明湖。沿着湖

biān xiàng dōng zǒu cóng hú dōng àn dào hú zhōng xīn de xiǎo dǎo yào zǒu
边向东走，从湖东岸到湖中心的小岛，要走

guò yī zuò cháng cháng de shí qiáo zhè zuò qiáo yǒu shí qī gè qiáo dòng
过一座长长的石桥。这座桥有十七个桥洞，

jiào shí qī kǒng qiáo qiáo liǎng páng de shí lán shàng yǒu jǐ bǎi gēn zhù zi
叫十七孔桥。桥两旁的石栏上有几百根柱子，

měi gēn zhù zi shàng dōu kè zhe xiǎo shī zi méi yǒu liǎng zhī shì wán quán yī
每根柱子上都刻着小狮子，没有两只是完全一

yàng de tā men shēng dòng yǒu qù shí fēn kě ài
样的。它们生动有趣，十分可爱。

yí hé yuán de jǐng sè kě zhēn měi a
颐和园的景色可真美啊！

Словарь

颐和园— парк Ихэюань; Летний дворец (парк Безмятежного Спокойствия)

长廊 — Чанлан (Длинная галерея)

万寿山 — гора Ваньшоушань (гора Долголетия)

山脚下 — у подножия горы

半山腰 — середина склона горы; на полпути к вершине горы

佛香阁 — храм Фосянгэ (храм Благовонных курений)

景色 — пейзаж, вид, картина

昆明湖 — озеро Куньминху

镜子 — зеркало

宝石 — драгоценный камень; самоцвет

石桥 — каменный мост

十七孔桥 — мост с семнадцатью пролетами

桥洞 — пролет

石栏 — каменные перила

柱子 — столб; колонна

颐和园

在中国北京城的西北，有一个美丽的大公园它的名字叫颐和园。

进了公园大门，有一条长长的走廊，一眼望去，好像没有尽头，这就是著名的长廊。

走完长廊，来到万寿山脚下，一抬头就看见半山腰上的佛香阁。登上万寿山，站在佛香阁的前面，颐和园的景色全能看到。正前面，昆明湖静得像一面镜子，绿得像一块宝石。长长的湖岸边绿树成行。湖中心有个美丽的小岛，远远望去，岛上一片绿色。

从万寿山走下来，前面就是昆明湖。沿着湖边向东走，从湖东岸到湖中心的小岛，要走过一座长长的石桥。这座桥有十七个桥洞，叫十七孔桥。桥两旁的石栏上有几百根柱子，每根柱子上都刻着小狮子，没有两只是完全一样的。它们生动有趣，十分可爱。

颐和园的景色可真美啊!

Как возник обратный отсчет

dào jì shí de lái lì
倒计时的来历

xiàn dài huǒ jiàn fā shè dōu cǎi yòng dào jì shí fāng fǎ
现代火箭发射，都采用倒计时方法：10。9。8。

diǎn huǒ zhè shi zěn me lái de ne
7。6。5。4。3。2。1，点火！这是怎么来的呢？

nián dì yī méi xiàn dài huǒ jiàn zài měi guó mǎ sà zhū sài zhōu shì
1926年，第一枚现代火箭在美国马萨诸塞州试

fēi chéng gōng bù jiǔ dé guó rén pāi le yī bù ke xué huàn xiǎng gù shī
飞成功。不久，德国人拍了一部科学幻想故事

piān yuè gōng shào nǚ zài zhè bù diàn yǐng zhōng yǒu yī gè huǒ
片——“月宫少干”。在这部电影中，有一个火

jiàn fā shè de jìng tóu dǎo yǎn dì yī cì shè jì le zhǐ huī fā shè de dào jì
箭发射的镜头，导演第一次设计了指挥发射的倒计

shí fāng fǎ diàn yǐng shàng yìng hòu zhè zhǒng fāng fǎ mǎ shàng yǐn qǐ le
时方法。电影上映后，这种方法马上引起了

huǒ jiàn zhuān jiā men de xìng qù tā jiǎn dān qīng chǔ zhǔn què shǐ
火箭专家们的兴趣。它简单。清楚。准确，使

rén zhù yì lì jí zhōng chǎn shēng jǐn pò gǎn
人注意力集中，产生紧迫感。

cóng cǐ yǐ hòu dào jì shí fāng fǎ jiù bèi huǒ jiàn zhuān jiā men cǎi yòng
从此以后，倒计时方法就被火箭专家们采用

le
了。

Словарь

倒计时 — обратный отсчет
来历 — происхождение, история
火箭 — ракета
发射 — запустить (запуск)
马萨诸塞 — Массачусетс
幻想故事片 — фантастический фильм
镜头 — объектив
导演 — режиссер
上映 — демонстрировать (демонстрация)
火箭专家 — ракетчик

倒计时的来历

现代火箭发射，都采用倒计时方法：10。9。8。7。6。5。4。3。2。1，点火！这是怎么来的呢？

1926 年，第一枚现代火箭在美国马萨诸塞州试飞成功。不久，德国人拍了一部科学幻想故事片——“月宫少干”。在这部电影中，有一个火箭发射的镜头，导演第一次设计了指挥发射的倒计时方法。电影上映后，这种方法马上引起了火箭专家们的兴趣。它简单。清楚。准确，使人注意力集中，产生紧迫感。

从此以后，倒计时方法就被火箭专家们采用了。

Ли Шичжэнь

lǐ shí zhēn
李 时 珍

lǐ shí zhēn shì zhōng guó míng dài zhù míng de yī xué jiā hé yào wù xué
李时珍是中国明代著名的医学家和药物学

jiā tā de fù qīn shì gè yī shēng gěi qióng rén kàn bìng cháng cháng bù
家。他的父亲是个医生，给穷人看病常常不

shōu qián lǐ shí zhēn cóng xiǎo jiù jué xīng dāng yī shēng gěi qióng rén kàn
收钱。李时珍从小就决心当医生，给穷人看

bìng yīn wéi nà shí rén men kàn bù qǐ dāng yī shēng de suǒ yǐ fù qīn bù
病。因为那时人们看不起当医生的，所以父亲不

tóng yì dàn shì lǐ shí zhēn de jué xīn yī zhí méi yǒu gǎi biàn tā chù
同意。但是，李时珍的决心一直没有改变。他处

chù liú xīn xué xí zài fù qīn gěi rén kàn bìng shí àn àn de jì xià le xǔ duō
处留心学习，在父亲给人看病时暗暗地记下了许多

yào fāng
药方。

yǒu yī cì fù qīn gěi rén kàn wán bìng yī shí xiǎng bù chū hé shì de yào
有一次，父亲给人看完病，一时想不出合适的药

fāng xīn lǐ hěn zháo jí zhè shí lǐ shí zhēn zài páng biān qīng qīng de shuō
方，心里很着急。这时，李时珍在旁边轻轻地说

chū le yī gè yào fāng fù qīn tīng le hěn gāo xìng jiù gěi bìng rén kāi le zhè
出了一个药方。父亲听了很高兴，就给病人开了这

gè yào fāng bìng rén chī le yào hěn kuài jiù hǎo le hái qīn zì shàng mén gǎn
个药方。病人吃了药，很快就好了，还亲自上门感

xiè cóng cǐ yǐ hòu fù qīn jiù tóng yì lǐ shí zhēn xué yī le
谢。从此以后，父亲就同意李时珍学医了。

lǐ shí zhēn suì kāi shǐ gěi rén kàn bìng tā fā xiàn yī shū shàng yǒu hěn
李时珍22岁开始给人看病。他发现医书上有很

duō cuò wu hěn duō yào dōu méi yǒu jì shàng qù yú shì tā jiù dào gè
多错误，很多药都没有记上去。于是，他就到各

dì míng shāng qù cǎi yào hái qīn zì jiǎn yàn yào xìng jīng guò nián de
地名山去采药，还亲自检验药性。经过27年的

kè kǔ nǔ lì tā xiě chéng le zhù míng de běn cǎo gāng mù zhè bù
刻苦努力，他写成了著名的“本草纲目”。这部

shū yǒu duō wàn zì jì xià le duō zhǒng yào wù zhè bù wěi dà
书有100多万字，记下了1900多种药物。这部伟大

de yào wù xué zhù zuò bèi yì chéng le duō guó wén zì zài shì jiè shàng
的药物学著作，被译成了多国文字，在世界上

guǎng wéi liú chuán
广为流传。

Словарь

李时珍— Ли Шичжэнь (1518–1593)

医学家和药物学家 — специалист по медицине и фармакологии

药方 — рецепт

采药— собирать лекарственные растения

药物 (药品) — медикаменты; лекарства; фармакология

“本草纲目” — монография «Бэнь-цао-ган-му» («Компендиум лекарственных веществ»)

药性 — действие (свойства) лекарства

药物学著作 — фармакологический труд

广为流传 — повсюду распространяться; передаваться из уст в уста

看不起 — смотреть свысока на кого-л., что-л., пренебрегать кем-л., чем-л.; презирать кого-л., что-л.; относиться к кому-л. с пренебрежением (пренебрежительно)

李时珍

李时珍是中国明代著名的医学家和药物学家。他的父亲是个医生，给穷人看病常常不收钱。李时珍从小就决心当医生，给穷人看病。因为那时人们看不起当医生的，所以父亲不同意。但是，李时珍的决心一直没有改变。他处处留心学习，在父亲给人看病时暗暗地记下了许多药方。

有一次，父亲给人看完病，一时想不出合适的药方，心里很着急。这时，李时珍在旁边轻轻地说出了一个药方。父亲听了很高兴，就给病人开了这个药方。病人吃了药，很快就好了，还亲自上门感谢。从此以后，父亲就同意李时珍学医了。

李时珍 22 岁开始给人看病。他发现医书上有很多错误，很多药都没有记上去。于是，他就到各地名山去采药，还亲自检验药性。经过 27 年的刻苦努力，他写成了著名的“本草纲目”。这部书有 100 多万字，记下了 1900 多种药物。这部伟大的药物学著作，被译成了多国文字，在世界上广为流传。

Дайте нам весла

ràng wǒ men dàng qǐ shuāng jiǎng
让我们荡起双桨

ràng wǒ men dàng qǐ shuāng jiǎng
让我们荡起双桨，

xiǎo chuán r tuī kāi bō làng
小船儿推开波浪，

hǎi miàn dào yìng zhe měi lì de bái tǎ
海面倒映着美丽的白塔，

sì zhōu huán rào zhe lǜ shù hóng qiáng
四周环绕着绿树红墙。

xiǎo chuán r qīng qīng piāo dàng zài shuǐ zhōng
小船儿轻轻飘荡在水中，

yíng miàn chuī lái liáng shuǎng de fēng
迎面吹来凉爽的风。

hóng lǐng jīn yíng zhe tài yáng
红领巾迎着太阳，

yáng guāng sǎ zài hǎi miàn shàng
阳光洒在海面上，

shuǐ zhōng yú r wàng zhe wǒ men
水中鱼儿望着我们，

qiāo qiāo de tīng wǒ men yú kuài gē chàng
悄悄地听我们愉快歌唱。

xiǎo chuán r qīng qīng piāo dàng zài shuǐ zhōng
小船儿轻轻飘荡在水中，

yíng miàn chuī lái liáng shuǎng de fēng
迎面吹来凉爽的风。

zuò wán le yì tiān de gōng kè
做完了一天的功课，

wǒ men lái jìn qíng huān lè
我们来尽情欢乐，

wǒ wèn nǐ qīn ài de huǒ bàn
我问你亲爱的伙伴，

shuí gěi wǒ men ān pái xià xìng fú shēng huó
谁给我们安排下幸福生活？

xiǎo chuán r qīng qīng piāo dàng zài shuǐ zhōng
小船儿轻轻飘荡在水中，

yíng miàn chuī lái liáng shuǎng de fēng
迎面吹来凉爽的风。

Словарь

荡起双桨 — плыть на веслах

桨 — весло

用双桨划 — на веслах

倒映 — отражаться (отражение)

白塔 — пагода Байта; Белая пагода (башня), расположенная в парке Байхай (Северное море)

海面 — поверхность озера (здесь *hai* переводится как «озеро»)

环绕 — опоясывать, огибать, окружать

四周 — кругом, вокруг

飘荡 — реять; развеваться; качаться

迎面 — встречный, навстречу; в лицо

迎面吹来凉爽的风 — в лицо дул прохладный ветер

尽情 — в свое удовольствие; всласть; вовсю
尽情欢笑 — веселиться вовсю
安排 — наладить, устроить, распределить

让我们荡起双桨

让我们荡起双桨，
小船儿推开波浪，
海面倒映着美丽的白塔，
四周环绕着绿树红墙。
小船儿轻轻飘荡在水中，
迎面吹来凉爽的风。

红领巾迎着太阳，
阳光洒在海面上，
水中鱼儿望着我们，
悄悄地听我们愉快歌唱。
小船儿轻轻飘荡在水中，
迎面吹来凉爽的风。

做完了一天的功课，
我们来尽情欢乐，
我问你亲爱的伙伴，
谁给我们安排下幸福生活?
小船儿轻轻飘荡在水中，
迎面吹来凉爽的风。

Ангел в белом халате

bái yī tiān shǐ
白衣天使

nán dīng gé ěr chū shēng yú yīng guó yī gè fù yǒu de jiā tíng tā qīng
南丁格尔出生于英国一个富有的家庭。她青

shào nián shí dài jiù hěn ài xué xí jiàn duō shí guǎng chú le yīng yǔ zhī
少年时代就很爱学习，见多识广，除了英语之

wài tā hái nēng shuō fǎ yǔ dé yǔ he yì dà lì yǔ yīn yuè měi shù tā
外，她还能说法语，德语和意大利语；音乐美术她

dōu xué guò tā hái gēn fù qīn dào guò xǔ duō dì fāng
都学过；她还跟父亲到过许多地方。

tā hái shì hái zi de shí hou jiù jīng cháng gēn zhe dà rén qù yī yuàn kàn
她还是孩子的时候，就经常跟着大人去医院看

wàng bìng rén tā kàn jiàn nà me duō bìng rén zài shòu kǔ xīn lǐ fēi cháng
望病人。她看见那么多病人在受苦，心里非常

nán guò yú shì chǎn shēng le yī gè yuàn wàng zhǎng dà yǐ hòu dāng yī
难过，于是产生了一个愿望，长大以后当一

míng hù shi bāng bìng rén jiě chú tòng kǔ
名护士，帮病人解除痛苦。

nán dīng gé ěr qù dé guó hé fǎ guó xué xí hù lǐ zhuān yè bì yè hòu
南丁格尔去德国和法国学习护理专业，毕业后

huí yīng guó cóng shì hù lǐ gōng zuò zài kē lǐ mǐ yà zhàn zhēng zhōng
回英国从事护理工作。在克里米亚战争中，

xǔ duō zhàn shi shòu le shāng nán dīng gé ěr qīn zì dài lǐng míng hù
许多战士受了伤，南丁格尔亲自带领36名护

shi qù qián xiàn wèi shòu shāng de zhàn shi fú wù zài qián xiàn nán dīng
士，去前线为受伤的战士服务。在前线，南丁

gé ěr bù fēn bái tiān hēi yè wàng wǒ de gōng zuò lèi bìng le yě bù xiū
格尔不分白天黑夜忘我地工作，累病了也不休

xī tā hái yòng zì jǐ de qián gěi bìng rén mǎi yī fu yào pǐn hé shí wù
息。她还用自己的钱给病人买衣服，药品和食物。

zài tā de jīng xīn hù lǐ xià xǔ duō shòu shāng de zhàn shi kāng fù hòu yòu
在她的精心护理下，许多受伤的战士康复后又

huí dào le qián xiàn yīn cǐ tā shòu dào le zhàn shi men de zūn jìng hé ài
回到了前线。因此，她受到了战士们的尊敬和爱

dài bèi chēng wéi bāi yī tiān shǐ zhàn zhēng jié sù hòu yóu yú tā
戴，被称为“白衣天使”。战争结束后，由于她

de tū chū gòng xià guó jiā gěi le ta zuì gāo de róng yù hòu lái tā yòu
的突出贡诿，国家给了她最高的荣誉。后来，她又

zài lún dūn bàn le yī suǒ nán dīng gé ěr hù shi xué xiào péi yǎng le yī pī
在伦敦办了一所南丁格尔护士学校，培养了一批

yòu yī pī de bái yī tiān shǐ
又一批的白衣天使。

Словарь

见多识广— широкий кругозор; широкие познания

美术 — художество; изобразительное искусство

受苦 — страдать от; мучиться; терпеть муку (страдание)

难过 — тяжело на душе; болеть душой; тяжелые душевные переживания

解除 — устранить, снять, рассеять

解除痛苦 — избавить кого-л. от страданий (от горя)

护士 — медсестра

护理 — уход за кем-л.

不分 — не различать, не делать разницы

忘我地 — самоотверженно

白衣天使 — ангел в белом халате

白衣天使

南丁格尔出生于英国一个富有的家庭。她青少年时代就很爱学习，见多识广，除了英语之外，她还能说法语，德语和意大利语；音乐美术她都学过；她还跟父亲到过许多地方。

她还是孩子的时候，就经常跟着大人去医院看望病人。她看见那么多病人在受苦，心里非常难过，于是产生了一个愿望，长大以后当一名护士，帮病人解除痛苦。

南丁格尔去德国和法国学习护理专业，毕业后回英国从事护理工作。在克里米亚战争中，许多战士受了伤，南丁格尔亲自带领 36 名护士，去前线为受伤的战士服务。在前线，南丁格尔不分白天黑夜忘我地工作，累病了也不休息。她还用自己的钱给病人买衣服，药品和食物。在她的精心护理下，许多受伤的战士康复后又回到了前线。因此，她受到了战士们的尊敬和爱戴，被称为“白衣天使”。战争结束后，由于她的突出贡诜，国家给了她最高的荣誉。后来，她又在伦敦办了一所南丁格尔护士学校，培养了一批又一批的白衣天使。

Господин Дун Го и Волк

dōng guō xiān shēng hé láng
东郭先生和狼

dōng guō xiān shēng gǎn zhe lǘ zài lù shàng zǒu lǘ bèi shàng tuó zhe yī kǒu dài shū
东郭先生赶着驴在路上走，驴背上驮着一口袋书。

hú rán hòu miàn pǎo lái yī zhī láng huāng huāng zhāng zhāng de duì dōng guō xiān sheng shuō hǎo xīn de xiān shēng jiù jiù wǒ ba dǎ liè de qí zhe mǎ zhuī lái le ràng wǒ zài nǐ de kǒu dài lǐ duǒ yī duǒ ba wǒ yǒng yuǎn bú huì wàng ji nǐ de
忽然后面跑来一只狼，慌慌张张地对东郭先生说："好心的先生，救救我吧！打猎的骑着马追来了，让我在你的口袋里躲一躲吧！我永远不会忘记你的。"

dōng guō xiān shēng kàn jiàn láng nà kě lián de yàng zi xiǎng le xiǎng shuō hǎo ba dǎ lie de yuè lái yuè jìn le láng zháo jí de tǎng zài dì shàng dōng guō xiān shēng bǎ kǒu dài lǐ de shū dào chū lái bǎ láng kǔn qǐ lái zhuāng jìn le kǒu dài yòu zài kǒu dài lǐ fàng le xiē shū
东郭先生看见狼那可怜的样子，想了想说："好吧。"打猎的越来越近了，狼着急地躺在地上。东郭先生把口袋里的书倒出来，把狼捆起来装进了口袋，又在口袋里放了些书。

dǎ liè de zhuī shàng lái le wèn dōng guō xiān shēng xiān shēng gāng cái yǒu zhī láng pǎo guò lái nín kàn jiàn méi yǒu dōng guō xiān shēng
打猎的追上来了，问东郭先生："先生，刚才有只狼跑过来，您看见没有？"东郭先生

shuō méi yǒu a qián miàn yǒu tiáo chà lù láng yě xǔ cōng nà tiáo
说："没有啊，前面有条岔路，狼也许从那条

chà lù táo zǒu le dǎ liè de yī tīng jiù xiàng nà tiáo chà lù zhuī qù
岔路逃走了。"打猎的一听，就向那条岔路追去

le guò le yī huì r dǎ liè de zǒu yuǎn le láng zài kǒu dài lǐ hǎn
了。过了一会儿，打猎的走远了，狼在口袋里喊：

xiān shēng dǎ liè de zǒu yuǎn le ba kuài fàng wǒ chū qù ba dōng
"先生，打猎的走远了吧？快放我出去吧。"东

guō xiān shēng bǎ láng dào chū lái jiě kāi le shéng zi láng zhàn qǐ lái
郭先生把狼倒出来，解开了绳子。狼站起来，

qián hòu zuǒ yòu de kàn le kàn shuō hǎo xīn de xiān shēng nǐ jì rán
前后左右地看了看，说："好心的先生，你既然

jiù le wǒ nà jiù zài jiù wǒ yī cì ba wǒ è huài le yòu méi yǒu bié de
救了我，那就再救我一次吧！我饿坏了，又没有别的

dōng xi chī jiù ràng wǒ chī le nǐ ba láng yī shuō wán jiù xiàng dōng
东西吃，就让我吃了你吧！"狼一说完，就向东

guō xiān shēng pǔ qù
郭先生扑去。

dōng guō xiān shēng dà chī yì jīng biān tuì biān shuō wèi le jiù
东郭先生大吃一惊，边退边说："为了救

nǐ wǒ piàn le dǎ liè de nǐ zhè wú qíng wú yì de dōng xi zhēn méi
你，我骗了打猎的。你这无情无义的东西，真没

liáng xīn
良心！"

zhèng zài zhè shí lái le yī wèi lǎo rén dōng guō xiān shēng jí máng lā
正在这时，来了一位老人。东郭先生急忙拉

zhù lǎo rén bǎ shì qíng de jīng guò gào shù le tā qǐng tā píng píng lǐ
住老人，把事情的经过告凝了他，请他评评理。

láng jiù zhēng zhe shuō tā kǔn zhù wǒ de tuǐ bǎ wǒ zhuāng jìn kǒu dài
狼就争着说："他捆住我的腿，把我装进口袋

lǐ shàng miàn fàng le hǎo duō shū míng míng xiǎng zhěng sǐ wǒ zhè
里，上面放了好多书，明明想整死我。这

yàng de rén hái bù gāi chī ma lǎo rén xiǎng le xiǎng shuō nǐ mén de
样的人还不该吃吗？”老人想了想说：“你们的

huà wǒ dōu bù xiāng xìn zhè gè kǒu dài zěn me zhuāng de jìn yī zhī láng
话我都不相信。这个口袋怎么装得进一只狼

ne rán hòu yòu duì láng shuō wǒ yào kàn kàn nǐ shì zěn me bèi zhuāng
呢？”然后又对狼说：“我要看看你是怎么被装

jìn qù de láng tóng yì le dōng guō xiān shēng yòu bǎ láng kǔn qǐ
进去的。”狼同意了。东郭先生又把狼捆起

lái zhuāng jìn le kǒu dài
来，装进了口袋。

zhè shí hòu lǎo rén duì dōng guō xiān shēng shuō hǎo wēi xiǎn a
这时候，老人对东郭先生说：“好危险啊！

yǐ hòu yào jì zhù qiān wàn bú yào kě lián zhè yàng de huài dōng xi
以后要记住，千万不要可怜这样的坏东西。”

Словарь

东郭先生 — господин Дун Го

赶驴 — гнать (погонять) осла

驮 — нести что-л. на спине

慌慌张张 — растерянно; в полном замешательстве

好心的 — доброжелательный

打猎的 — охотник

躲一躲 — спрятаться, скрыться

岔路 — разветвление (ответвление) дороги; развилка

口袋 — мешок

捆 — вязать, завязать, связать

装进 — положить, уложить

装进了口袋 — положить в мешок

解开绳子— развязать (распутать) веревку

无情无义的东西 — бессовестная (бесчувственная, бессердечная) тварь

整死 — нести смерть, проучить, взять в оборот

好危险啊！ — 好 *(имеет значение «как, какой, очень»)* как опасно!; как красиво!; какая красота!

坏东西 — паршивец, мерзавец

千万 — обязательно, непременно, ни в коем случае, во что бы то ни стало

东郭先生和狼

东郭先生赶着驴在路上走，驴背上驮着一口袋书。

忽然后面跑来一只狼，慌慌张张地对东郭先生说："好心的先生，救救我吧！打猎的骑着马追来了，让我在你的口袋里躲一躲吧！我永远不会忘记你的。"

东郭先生看见狼那可怜的样子，想了想说："好吧。"打猎的越来越近了，狼着急地躺在地上。东郭先生把口袋里的书倒出来，把狼捆起来装进了口袋，又在口袋里放了些书。

打猎的追上来了，问东郭先生："先生，刚才有只狼跑过来，您看见没有？"东郭先生说："没有啊，前面有条岔路，狼也许从那条岔路逃走了。"打猎的一听，就向那条岔路追去了。过了一会儿，打猎的走远了，狼在口袋里喊："先生，打猎的走远了吧？快放我出去吧。"东郭先生把狼倒出来，解开了绳子。狼站起来，前后左右地看了看，说："好心的先生，你既然救了我，那就再救我一次吧！我饿坏了，又没有别的东西吃，就让我吃了你吧！"狼一说完，就向东郭先生扑去。

东郭先生大吃一惊，边退边说："为了救你，我骗了打猎的。你这无情无义的东西，真没良心！"

正在这时，来了一位老人。东郭先生急忙拉住老人，把事情的经过告凝了他，请他评评理。狼就争着说："他捆住我的腿，把我装进口袋里，上面放了好多书，明明想整死我。这样的人还不该吃吗？"老人想了想说："你们的话我都不相信。这个口袋怎么装得进一只狼呢？"然后又对狼说："我要看看你是怎么被装进去的。"狼同意了。东郭先生又把狼捆起来，装进了口袋。

这时候，老人对东郭先生说："好危险啊！以后要记住，千万不要可怜这样的坏东西。"

Летучая мышь и радар

biān fú hé léi dá
蝙蝠和雷达

fēi jī wèi shén me zài yè lǐ néng ān quán fēi xíng ne yuán lái shì rén
飞机为什么在夜里能安全飞行呢？原来是人
men cóng biān fú shēn shàng dé dào le qǐ shì gěi fēi jī zhuāng shàng le léi
们从蝙蝠身上得到了启示，给飞机装上了雷
dá
达。

biān fú tōng cháng shì zài yè jiān fēi xíng de tā wú lùn zěn yàng fēi
蝙蝠通常是在夜间飞行的。它无论怎样飞，
dōu bú huì zhuàng shàng shén me dōng xi jì shǐ yī gēn hěn xì de diàn
都不会撞上什么东西；即使一根很细的电
xiàn tā yě néng bì kāi zhè shì shén me yuán yīn ne
线，它也能避开。这是什么原因呢？

wéi le nóng qīn zhè gè wèn tí duō nián qián kē xué jiā zuò guò yī
为了弄嵚这个问题，100多年前，科学家做过一
cì shì yàn tā men zài yī jiān hēi wū zi lǐ lā le xǔ duō shéng zi shéng
次试验。他们在一间黑屋子里拉了许多绳子，绳
zi shàng jì le xǔ duō líng rǎn hòu tā men bǎ biān fú de yǎn jīng méng
子上系了许多铃。然后，他们把蝙蝠的眼睛蒙
shàng ràng tā zài wū zi lǐ fēi fēi le jǐ gè zhōng tóu tā yí gè líng
上，让它在屋子里飞。飞了几个钟头，它一个铃
yě méi pèng xiǎng jiē zhe kē xué jiā yòu zuò le liǎng cì shì yàn yí cì
也没碰响。接着，科学家又做了两次试验。一次
bǎ biān fú de ěr duo dǔ shàng yí cì bǎ biān fù de zuǐ fēng zhù ràng tā
把蝙蝠的耳朵堵上，一次把蝙蝠的嘴封住，让它

zài hēi wū zi lǐ fēi zài zhè liǎng cì shì yàn zhōng biān fú dào chù luàn
在黑屋子里飞。在这两次试验中，蝙蝠到处乱

zhuàng líng bú duàn de xiǎng qǐ lái
撞，铃不断地响起来。

shì yàn zhèng míng biān fú yè jiān fēi xíng tàn lù de gōng jù bú shì
试验证明，蝙蝠夜间飞行，探路的工具不是

yǎn jīng ěr shi zuǐ he ěr duo
眼睛，而是嘴和耳朵。

jīng guò fǎn fù yán jiū zhè gè mì mì jiē kāi le biān fú zài kōng zhōng
经过反复研究，这个秘密揭开了。蝙蝠在空中

fēi xíng yì biān fēi yì biān cóng zuǐ lǐ fā chū yì zhǒng shēng yīn zhè
飞行，一边飞一边从嘴里发出一种声音。这

zhǒng shēng yīn jiào zuò chāo shēng rén de ěr duo tīng bú jiàn biān fú
种声音叫做“超声”，人的耳朵听不见，蝙蝠

de ěr duo què tīng dě jiàn chāo shēng xiàng bō làng yí yàng xiàng qián tuī
的耳朵却听得见。超声像波浪一样向前推

jìn yù dào zhàng ài wù fǎn shè huí lái biān fú de ěr duo jiù tīng dào
进，遇到障碍物反射回来，蝙蝠的耳朵就听到

le biān fú jiù shì yòng zuǐ hé ěr duo tàn lù fēi xíng de
了。蝙蝠就是用嘴和耳朵探路飞行的。

fēi jī shàng de léi dá jiù xiāng dāng yú biān fú de zuǐ he ěr duo léi dá
飞机上的雷达就相当于蝙蝠的嘴和耳朵。雷达

tōng guò tiān xiàn fā chū wú xiàn diàn bō yù dào zhàng ài wù wú xiàn
通过天线，发出无线电波。遇到障碍物，无线

diàn bō jiù fǎn shè huó lái xiǎn shì zài yíng guāng píng shàng yǒu le léi
电波就反射回来，显示在荧光屏上。有了雷

dá fēi xíng yuán jiù néng jià shǐ fēi jī zài yè jiān ān quán fēi xíng le
达，飞行员就能驾驶飞机在夜间安全飞行了。

Словарь

蝙蝠 — летучая мышь

大蝙蝠 — кожан, крылан

雷达 — радар, радиолокатор

启示 — просвещать (просвещение), внушать (внушение), наводить на мысль, открыть глаза, развивать (развитие)

撞 — столкнуться с, наткнуться, наскочить на, удариться о (в), набежать на

电线 — электропровод, электролиния

避开 — избегать, сторониться

系 — завязать, связать

铃 — колокольчик, звонок

蒙 — накрыть, закрыть, покрыть, завязать

蒙上眼睛 — завязать кому-л. глаза

堵 — закрыть, заткнуть

把耳朵堵上 — закрыть (заткнуть) уши

封住嘴 — зажать, заткнуть рот

探路 — пойти на разведку дороги

超声— ультразвук

障碍物 — препятствие, преграда, барьер

无线电波 — радиоволна

反射 — рефлектировать на (рефлексия), отражаться (отражение)

荧光屏 — флуоресцирующий (люминесцирующий) экран

驾驶 — вести, водить, пилотировать

蝙蝠和雷达

飞机为什么在夜里能安全飞行呢？原来是人们从蝙蝠身上得到了启示，给飞机装上了雷达。

蝙蝠通常是在夜间飞行的。它无论怎样飞，都不会撞上什么东西；即使一根很细的电线，它也能避开。这是什么原因呢?

为了弄敞这个问题，100 多年前，科学家做过一次试验。他们在一间黑屋子里拉了许多绳子，绳子上系了许多铃。然后，他们把蝙蝠的眼睛蒙上，让它在屋子里飞。飞了几个钟头，它一个铃也没碰响。接着，科学家又做了两次试验。一次把蝙蝠的耳朵堵上，一次把蝙蝠的嘴封住，让它在黑屋子里飞。在这两次试验中，蝙蝠到处乱撞，铃不断地响起来。

试验证明，蝙蝠夜间飞行，探路的工具不是眼睛，而是嘴和耳朵。

经过反复研究，这个秘密揭开了。蝙蝠在空中飞行，一边飞一边从嘴里发出一种声音。这种声音叫做“超声”，人的耳朵听不见，蝙蝠的耳朵却听得见。超声像波浪一样向前推进，遇到障碍物反射回来，蝙蝠的耳朵就听到了。蝙蝠就是用嘴和耳朵探路飞行的。

飞机上的雷达就相当于蝙蝠的嘴和耳朵。雷达通过天线，发出无线电波。遇到障碍物，无线电波就反射回来，显示在荧光屏上。有了雷达，飞行员就能驾驶飞机在夜间安全飞行了。

Как в Хумэни жгли опиум

hǔ mén xiāo yān
虎门销烟

nián yuè rì xià wǔ zài zhōng guó guǎng dōng hú mén de hǎi
1839年6月3日下午，在中国广东虎门的海

biān chéng qiān shàng wàn de rén wéi zhù liǎng gè xīn xiū de fāng xíng dà
边，成千上万的人围住两个新修的方形大

chí suí rán gè gè jǐ de mǎn tóu dà hàn dàn shì shuí dōu bú zài hu
池，虽然个个挤得满头大汗，但是谁都不在乎。

hú rán dà jiā de shì xiàn dōu jí zhōng dào le yí chù yuán lái
忽然，大家的视线都集中到了一处。原来，

lín zé xú zài xǔ duō rén de péi tōng xià zǒu lái le rén men kāi shǐ huān hū
林则徐在许多人的陪同下走来了。人们开始欢呼

qǐ lái
起来。

guò le yī hui r hǎi biān xiǎng qǐ le lǐ pào shēng pào shēng guò
过了一会儿，海边响起了礼炮声。炮声过

hòu zài lín zé xú de qīn zì zhǐ huī xià yī qún qún nóng mín fēi kuài de cǎi
后，在林则徐的亲自指挥下，一群群农民飞快地踩

dòng shuǐ chē shuǐ huā huā de liú jìn le dà chí yí duì duì gōng rén
动水车，水“哗哗”地流进了大池。一队队工人

xiān dà bǎ dà bǎ de wǎng chí lǐ sǎ yán jiē zhe yòu jiāng yí kuài kuài hēi
先大把大把地往池里撒盐，接着又将一块块黑

hū hu de dōng xi rēng jìn chí lǐ suí hòu tā men yòu wǎng chí lǐ dào shí
乎乎的东西扔进池里。随后，他们又往池里倒石

huī dùn shí shuǐ chí lǐ de shuǐ bù tíng de fān gǔn qǐ lái mào chū tuán
灰。顿时，水池里的水不停地翻滚起来，冒出团

tuán bái yān rén men yòu yí cì huān hū qǐ lái yuán lái nà xiē hēi hū
团白烟，人们又一次欢呼起来。原来，那些黑乎

hu de dōng xi zhèng shì dú hài zhōng guó rén mín de yā piàn zhè liǎng gè
乎的东西，正是毒害中国人民的鸦片。这两个

fāng xíng dà chí zhèng shì wèi le xiāo huǐ yā piàn ér zhuān mén jiàn zào de
方形大池正是为了销毁鸦片而专门建造的。

yī huì r shuǐ chí de zhá mén dǎ kāi le xiāo huǐ de yā piàn suí zhe chí
一会儿，水池的闸门打开了，销毁的鸦片随着池

shuǐ liú jin le dà hái
水流进了大海。

hǔ mén xiāo yān cóng yuè rì kāi shǐ zhí dào you yuè rì cái gào yí
虎门销烟从6月3日开始，直到6月25日才告一段

duàn zái duǎn duǎn de duō tiān lǐ gòng xiāo huǐ yā piàn duō wàn
落。在短短的20多天里，共销毁鸦片100多万

gōng jīn hǔ mén xiāo yān xiàng quán shì jiè biǎo míng le zhōng guó rén mín
公斤。虎门销烟向全世界表明了中国人民

jìn dú de jué xīn lín zé xú chéng le zhōng guó jìn dài shǐ shàng de mín zú
禁毒的决心，林则徐成了中国近代使上的民族

yīng xióng
英雄。

Словарь

虎门 — Хумэнь, приморский городок в провинции Гуаньдун

销 — плавить, выплавить, сжечь, расплавить, уничтожить

烟 — *зд.* опиум

围住 — окружать, обступить

挤得满头大汗 — так тесно, что люди покрылись потом

不在乎 — не придавать значения чему-л., не обращать внимания на..., относиться к ... безразлично

林则徐 — Линь Цзэсюй, знаменитый губернатор при династии Цин, национальный герой

欢呼 — радостно (восторженно) кричать
陪同 — сопровождать, в сопровождении
礼炮 — салют
踩动 — приводить в движение ногами
水车 — водочерпалка
撒 — разбрасывать, насыпать, подсыпать
黑乎乎的 — черный, темный, сумрачный
石灰 — известь
顿时— тотчас, сразу
翻滚 — перекатываться, бушевать
鸦片 — опиум, опий
毒害 — отравить
禁烟 — запрет курения опиума
毒禁 — запретить яд (наркотик)

虎门销烟

1839 年 6 月 3 日下午，在中国广东虎门的海边，成千上万的人围住两个新修的方形大池，虽然个个挤得满头大汗，但是谁都不在乎。

忽然，大家的视线都集中到了一处。原来，林则徐在许多人的陪同下走来了。人们开始欢呼起来。

过了一会儿，海边响起了礼炮声。炮声过后，在林则徐的亲自指挥下，一群群农民飞快地踩动水车，水“哗哗”地流进了大池。一队队工人先大把大把地往池里撒盐，接着又将一块块黑乎乎的东西扔进池里。随后，他们又往池里倒石灰。顿时，水池里的水不停地翻滚起来，冒出团团白烟，人们又一次欢呼起来。原来，那些黑

乎乎的东西，正是毒害中国人民的鸦片。这两个方形大池正是为了销毁鸦片而专门建造的。

一会儿，水池的闸门打开了，销毁的鸦片随着池水流进了大海。

虎门销烟从 6 月 3 日开始，直到 6 月 25 日才告一段落。在短短的 20 多天里，共销毁鸦片 100 多万公斤。虎门销烟向全世界表明了中国人民禁毒的决心，林则徐成了中国近代使上的民族英雄。

Молодежь — Родины весна

shào nián shào nián zǔ guó de chūn tiān
少 年 ， 少 年 ，祖 国 的 春 天

wǒ men huān lè de xiào liǎn
我 们 欢 乐 的 笑 脸 ，

bǐ nà chūn tiān de huā duǒ hái yào xiān yàn
比 那 春 天 的 花 朵 还 要 鲜 艳 ；

wǒ men qīng cuì de gē shēng
我 们 清 脆 的 歌 声 ，

bǐ nà bǎi líng hái yào wǎn zhuǎn
比 那 百 灵 还 要 婉 转 。

shuí jiàn le wǒ men dōu yào chēng zàn
谁 见 了 我 们 都 要 称 赞 ：

shào nián shào nián zǔ guó de chūn tiān
少 年 ， 少 年 ，祖 国 的 春 天 ！

wǒ men xiōng qián de hóng lǐng jīn
我 们 胸 前 的 红 领 巾 ，

xiàng nà càn làn de zhāo xiá yí yàng yào yǎn
像 那 灿 烂 的 朝 霞 一 样 耀 眼 ；

wǒ men xīn zhōng de lí xiǎng
我 们 心 中 的 理 想 ，

xiàng nà xīng xing shǎn zhe guāng yàn
像 那 星 星 闪 着 光 焰 。

shuí néng bǐ wǒ men xìng fū měi hǎo
谁 能 比 我 们 幸 福 美 好 ：

shào nián shào nián zǔ guó de chūn tiān
少 年 ， 少 年 ，祖 国 的 春 天 ！

wǒ men xué xí duàn liàn
我 们 学 习 锻 炼，

míng tiān jiān fù qǐ zǔ guó jiàn shè zhòng dàn
明 天 肩 负 起 祖 国 建 设 重 担；

wǒ men shí ke zhǔn bèi zhe
我 们 时 刻 准 备 着，

qù bǎ wèi lái qīn shǒu chuàng jiàn
去 把 未 来 亲 手 创 建。

shuí néng yǒu wǒ men zhè yàng zì háo
谁 能 有 我 们 这 样 自 豪：

shào nián shào nián zǔ guó de chūn tiān
少 年，少 年，祖 国 的 春 天！

Словарь

少年 — юноша, подросток

笑脸 — улыбка, радостное лицо, сияющее от радости лицо

鲜艳 — красочный, яркий, сочный

清脆的 — звонкий

清脆的歌声 — звонкая песня

百灵 — жаворонок

婉转 — мягко; заливной, заливистый, переливы

称赞 — хвалить

灿烂的 — яркий, сияющий, блестящий

朝霞 — утренняя заря

耀眼 — слепить глаза, ослепительный

闪着 — сиять, сверкать, блестеть

光焰（光芒）— свет, луч, сияние

锻炼 — закалять здоровье, тренироваться

肩负 — нести, взять на себя, принять на себя

重担 — тяжелое бремя, тяжелая ноша, огромная ответственность, тяжесть
自豪 — гордиться (гордость, гордый)

少年，少年，祖国的春天

我们欢乐的笑脸，
比那春天的花朵还要鲜艳；
我们清脆的歌声，
比那百灵还要婉转。
谁见了我们都要称赞:
少年，少年，祖国的春天!
我们胸前的红领巾，
像那灿烂的朝霞一样耀眼；
我们心中的理想，
像那星星闪着光焰。
谁能比我们幸福美好:
少年，少年，祖国的春天!
我们学习锻炼，
明天肩负起祖国建设重担；
我们时刻准备着，
去把未来亲手创建。
谁能有我们这样自豪:
少年，少年，祖国的春天!

Я не могу забыть Родину

wǒ bù néng wàng diào zǔ guó
我不能忘掉祖国

jìn le zuǒ zhì yà zhōu méi kěn shì de wēi sī lǐ ān nǚ zǐ dà xué
进了左治亚州梅肯市的威斯里安女子大学。

sóng qíng líng shì gè wén jìng ér ài chén sī de nǚ hái zi tā xué xí fēi
宋庆龄是个文静而爱沉思的女孩子。她学习非

cháng qín fèn yóu qí shi xiǎng dào jiāng lái yào wèi qióng ku de zǔ guó rén
常勤奋，尤其是想到将来要为穷苦的祖国人

mín zuò shì shí tā jiù gèng jiā kè kǔ de xué xí
民做事时，她就更加刻苦地学习。

yǒu yí cì bān lǐ yào tǎo lùn lì shǐ fāng miàn de wèn tí tā rèn
有一次，班里要讨论历史方面的问题，她认

zhēn de sōu jí zī liào rèn zhēn de sī suǒ zuò le chōng fèn zhǔn
真地搜集资料，认真地思索，做了充分准

bèi
备。

zài tǎo lùn huì shàng yí wèi měi guó xué shēng zhàn qǐ lái fā yán tā
在讨论会上，一位美国学生站起来发言。他

shuō wǒ rèn wéi lì shǐ de fā zhǎn shi nán yǐ gū jì de nǐ mén
说：“我认为，历史的发展是难以估计的。你们

kàn nà xiē suǒ wèi wén míng gǔ guó pì rú yà zhōu de zhōng guó yǐ
看，那些所谓文明古国，譬如亚洲的中国，已

jīng bèi lì shǐ táo tài le rén lèi de xī wàng zài ōu zhōu zài měi zhōu
经被历史淘汰了。人类的希望在欧洲，在美洲，

zài wǒ men zhè lǐ
在我们这里……”

zhè shí zuò zài qián pái de sòng qǐng líng bù yǐ wéi rán de yáo le yáo
这时，坐在前排的宋庆龄不以为然地摇了摇

tóu ta jǐn suǒ shuāng méi nài xīn de tīng zhe měi guó tóng xué de fā yán
头。她紧锁双眉，耐心地听着美国同学的发言。

nà wèi tóng xué gāng jiǎng wán sòng qìng líng jiù zhàn qǐ shēn lái jiào shì
那位同学刚讲完，宋庆龄就站起身来。教室

lǐ lì kè jìng xià lái le sòng qìng líng xiǎn de yǒu xiē jī dòng dàn tā rēng
里立刻静下来了。宋庆龄显得有些激动，但她仍

rán yòng róu hé de shēng diào shuō lì shǐ què shì shi zài bú duàn biàn huà
然用柔和的声调说："历史确实是在不断变化

de dàn tā yǒng yuǎn shǔ yú yì wàn dà zhòng jù yǒu wǔ qiān nián wén míng
的，但它永远属于亿万大众。具有五千年文明

lì shǐ de zhōng guó méi yǒu bèi táo tài yě bù kě néng bèi táo tài yǒu rén
历史的中国，没有被淘汰，也不可能被淘汰。有人

shuō zhōng guó xiàng yì tóu chén shuì de shī zi dàn tā jué bú huì yǒng yuǎn
说中国像一头沉睡的狮子，但它决不会永远

chén shuì xià qù zǒng huì yǒu yì tiān dōng yà shuì shī de hǒu shēng jiāng
沉睡下去。总会有一天，东亚睡狮的吼声将

zhèn dòng quán shì jiè yīn wéi tā yǒu guǎng kuò de tǔ dì qín láo de rén
震动全世界！因为它有广阔的土地，勤劳的人

mín yōu jiǔ de lì shǐ fù ráo de wù chǎn yǒu wú shù gé mìng zhì shì
民，悠久的历史，富饶的物产，有无数革命志士，

wèi le tā de zhèn xīng zhèng zài jìn xíng zhe jiān kǔ zhuō jué de dòu zhēng
为了它的振兴正在进行着艰苦卓绝的斗争！"

jiào shì lǐ xiǎng qǐ le rè liè de zhǎng shēng dà jiā jiāo kǒu chēng zàn
教室里响起了热烈的掌声。大家交口称赞：

shuō de hǎo yǐ lǐ fú rén zhè xiē huà duō me yǒu lì liàng
"说得好，以理服人。这些话多么有力量！"

sòng qìng líng suí rán shēn zài guó wài dàn tā shí shí kè kè guān xīn zhe
宋庆龄虽然身在国外，但她时刻刻关心着国

guó nèi de kuàng tā cháng duì tóng xué shuō wǒ bù néng wàng diào zǔ
内的情况，她常对同学说："我不能忘掉祖

guó wǒ duì zǔ guó chōng mǎn le lǐ xiǎng he xī wàng
国，我对祖国充满了理想和希望！"

Словарь

宋庆龄 — Сун Цинлин, бывшая заместитель председателя КНР, жена Сунь Ятсена

文静 — спокойный, тихий

文静的议洼 — девушка с тихим нравом

沉思 — задумчивый, раздумывать

刻苦地 — упорно, настойчиво

作好充分的准备 — провести в полной мере подготовительную работу

估计 — оценивать, предлагать

天法估计 — трудно (невозможно, нельзя) учесть (оценить, подсчитать); не поддаться учету

淘汰 — отсеять (отсев), браковать, отбор, подбор

前排 — первые ряды

不以为然 — не считать правильным; относиться к чему-л. неодобрительно

摇头 — качать (мотать) головой

摇头不以为然 — неодобрительно качать (мотать) головой

紧锁双眉 — сдвинуть (нахмурить) брови; насупиться, нахмуриться

显得 — казаться, выглядеть, оказываться

沉睡的狮子 — крепко спящий лев

吼声 — рев, рык

震动 — потрясти (потрясение)

震动全世界 — потрясти (всколыхнуть) весь мир

悠久的 — давний

富饶的 — богатый, обильный, изобилующий природными богатствами

志士 — волевой человек

革命志士 — борец за революцию

振兴 — поднимать (поднятие, подъем), развивать (развитие), возрождать
艰苦卓绝的斗争 — исключительно тяжелая борьба
掌声 — аплодисменты
交口 — в один голос
交口称赞 — хвалить (расхваливать) в один голос
充满 — полный, преисполненный

我不能忘掉祖国

进了左治亚州梅肯市的威斯里安女子大学。

宋庆龄是个文静而爱沉思的女孩子。她学习非常勤奋，尤其是想到将来要为穷苦的祖国人民做事时，她就更加刻苦地学习。

有一次，班里要讨论历史方面的问题，她认真地搜集资料，认真地思索，做了充分准备。

在讨论会上，一位美国学生站起来发言。他说："我认为，历史的发展是难以估计的。你们看，那些所谓文明古国，譬如亚洲的中国，已经被历史淘汰了。人类的希望在欧洲，在美洲，在我们这里……"

这时，坐在前排的宋庆龄不以为然地摇了摇头。她紧锁双眉，耐心地听着美国同学的发言。

那位同学刚讲完，宋庆龄就站起身来。教室里立刻静下来了。宋庆龄显得有些激动，但她仍然用柔和的声调说："历史确实是在不断变化的，但它永远属于亿万大众。具有五千年文明历史的中国，没有被淘汰，也不可能被淘汰。有人说中国像一头沉睡的狮子，但它决不会永远沉睡下去。总会有一天，东亚睡狮的吼声将震动全世界！因为它有广阔的土地，勤劳的人民，悠久的历史，富饶的物产，有无数革命志士，为了它的振兴正在进行着艰苦卓绝的斗争！"

教室里响起了热烈的掌声。大家交口称赞：“说得好，以理服人。这些话多么有力量！”

宋庆龄虽然身在国外，但她时刻刻关心着国内的情况，她常对同学说：“我不能忘掉祖国，我对祖国充满了理想和希望！”

Как мы ездили в ООН

fēi xiàng lián hé guó
飞 向 联 合 国

nián yuè rì wǒ men sān gè xiǎo nǚ hái r chéng zhe yí jià
1986年9月19日，我们三个小女孩儿，乘着一架
jù da de bō yīn fēi jī yuǎn lí zǔ guó fēi wǎng niǔ yuē fēi wǎng lián
巨大的波音飞机，远离祖国，飞往纽约，飞往联
hé guó wǒ men jiāng dài biǎo wǒ guó sān yì duō ér tóng zài guó jì ér
合国。我们将代表我国三亿多儿童，在“国际儿
tóng hé píng tiáo yuē shàng qiān zì
童和平条约”上签字。

fēi jī fēi lín tài píng yáng shàng kōng lán lǜ sè de hǎi miàn wú biān wú
飞机飞临太平洋上空，蓝绿色的海面无边无
jì dōng hǎi rì chū de jǐng xiàng zhuàng lì wú bǐ wǒ mò niàn zhe guó
际，东海日出的景象壮丽无比。我默念着“国
jì ér tóng hé píng tiáo yuē de huà tiān kōng jǐ yǔ wǒ men biàn dì cǎi
际儿童和平条约”的话：“天空给予我们遍地彩
hóng wǒ men jiāng bǎo wèi tā fēi jī fēi yuè le tài píng yáng wǒ
虹——我们将保卫它。”飞机飞越了太平洋，我
men zài měi guó jiù jīn shān tíng liú yí yè yòu jì xù chéng fēi jī cì rì
们在美国旧金山停留一夜，又继续乘飞机，次日
wǎn dào dá niǔ yuē
晚到达纽约。

yuè rì niǔ yuē fǎ lā xīng gōng yuán rè nào fēi fán cǎo píng shàng
9月25日，纽约法拉兴公园热闹非凡。草坪上
yǒu duō gè guó jiā de ér tóng dài biǎo tā men jiāng yào zài guó jì ér
有50多个国家的儿童代表，他们将要在“国际儿
tóng hé píng tiáo yuē shàng qiān zì
童和平条约”上签字。

xià wǔ 1 diǎn guó jì ér tóng hé píng tiáo yuē de qiān zì yí shì
下午1点，“国际儿童和平条约”的签字仪式开

kāi shǐ wǒ bǎ zì jǐ de xiàng zhēng guó jì hé píng de liǎng fú huà
始，我把自己画的象征“国际和平”的两幅画

xiàn gěi lián hé guó yì fú huà de shì xiàng zhēng gè guó ér tóng de jí xiáng
献给联合国。一幅画的是象征各国儿童的吉祥

wù fǎ guó de lán jīng líng yì dà lì de pí nuò cáo rì běn de ā tóng
物：法国的蓝精灵，意大利的皮诺曹，日本的阿童

mù měi guó de mǐ lǎo shǔ zhōng guó de dà xióng māo hán yì shì guó
木，美国的米老鼠，中国的大熊猫，含义是“国

jì yì fú huà de shì jǐ zhī hé huā chā zài huā píng lǐ hé yǔ
际”。一幅画的是几枝荷花插在花瓶里，“荷”与

píng de hàn yǔ xié yīn shì hé píng liǎng fú huà hé qǐ lái jiù shì
“瓶”的汉语谐音是“和平”。两幅画合起来，就是

guó jì hé píng sì gè zì
“国际和平”四个字。

zhuāng yán de yuè qǔ zòu le qǐ lái zài yí miàn gāo dà de bái sè qiān
庄严的乐曲奏了起来，在一面高大的白色签

zì pái shàng wǒ xīn qíng yì cháng jī dòng de zǒu shàng qián bǐng zhù hū
字牌上，我心情异常激动地走上前，屏住呼

xī duān duān zhèng zhèng de xiě shàng zhōng guó liú yù líng wǔ gè dà
吸，端端正正地写上“中国刘玉玲”五个大

zì ào dà lì yà tài guó bā ná mǎ yìn dù měi guó yìn dù ní
字。澳大利亚，泰国，巴拿马，印度，美国，印度尼

xī yà děng guó de xiǎo péng yǒu xiān hòu yòng zì jǐ guó jiā de wén zì
西亚，等国的小朋友，先后用自己国家的文字

qiān shǔ le guó jì ér tóng hé píng tiáo yuē wǒ men de guó jì bù
签署了“国际儿童和平条约”。我们的国际不

tóng fū sè bù tóng yǔ yán wén zì bù tóng dàn shi hé píng bǎ wǒ
同，肤色不同，语言文字不同，但是“和平”把我

men de xīn lián zài le yì qǐ
们的心连在了一起。

yuè rì dài jī chǎng sòng xíng de wǒ guó lǐng shì guǎn de shū shu ā
9月 28日，到机场 送行的我国领事馆的叔叔阿

yí men gēn wǒ mén huī lèi gào bié dà kè jī lóng lóng shēng qǐ zài jiàn
姨们跟我们挥泪告别。大客机隆隆升起。再见

le niǔ yuē rén mín zài jiàn le gè guó de xiǎo péng yǒu men yàn
了，纽约人民！再见了，各国的小朋友们！愿

guó jì ér tóng hé píng tiáo yuē bǎ wǒ mén dà jiā dài dào yī gè yǒng yuǎn
“国际儿童和平条约”把我们大家带到一个永远

hé píng měi hǎo de shì jiè
和平美好的世界！

Словарь

联合国 — ООН (Организация Объединенных Наций)

纽约 — Нью-Йорк

旧金山 — Сан-Франциско

代表 — представлять

3 亿多 — более 300 миллионов, 300 миллионов с лишним

签字 — подписаться, подпись

太平洋 — Тихий океан

蓝绿色 — синий и зеленый

景象 — картина, пейзаж

默念 — читать про себя

遍地 — повсеместно, повсюду

彩虹 — радуга

停留 — остановиться, задержаться, остаться

次日 — на следующий день

草坪 — газон

签字仪式 — церемония подписания

象征 — символизировать, знаменовать собой; символ

献给 — отдать, преподнести, поднести

吉祥物 — талисман
米老鼠 — Микки Маус
大熊猫 — панда, бамбуковый медведь
蓝精灵 — Синие Гномы
皮诺曹 — Пиноккио
阿童木 — атом
国际儿童和平条约 — Международный акт о мире и защите детей
谐音 — благозвучие
花瓶 — ваза
乐曲 — композиция
屏住呼吸— не дышать; затаить (задержать) дыхание
澳大利亚— Австралия
泰国 — Таиланд
巴拿马 — Панама
印度 — Индия
美国 — США
印度尼西亚 — Индонезия
挥泪告别 — со слезами (в слезах) проститься (расстаться)

飞向联合国

1986 年 9 月 19 日，我们三个小女孩儿，乘着一架巨大的波音飞机，远离祖国，飞往纽约，飞往联合国。我们将代表我国三亿多儿童，在“国际儿童和平条约”上签字。

飞机飞临太平洋上空，蓝绿色的海面无边无际，东海日出的景象壮丽无比。我默念着“国际儿童和平条约”的话：“天空给予我们遍地彩虹——我们将保卫它。”飞机飞越了太平洋，我们在美国旧金山停留一夜，又继续乘飞机，次日晚到达纽约。

9月 25 日，纽约法拉兴公园热闹非凡。草坪上有 50 多个国家的儿童代表，他们将要在“国际儿童和平条约”上签字。

下午 1 点，“国际儿童和平条约”的签字仪式开始，我把自己画的象征“国际和平”的两幅画献给联合国。一幅画的是象征各国儿童的吉祥物：法国的蓝精灵，意大利的皮诺曹，日本的阿童木，美国的米老鼠，中国的大熊猫，含义是“国际”。一幅画的是几枝荷花插在花瓶里，“荷”与“瓶”的汉语谐音是“和平”。两幅画合起来，就是“国际和平”四个字。

庄严的乐曲奏了起来，在一面高大的白色签字牌上，我心情异常激动地走上前，屏住呼吸，端端正正地写上“中国刘玉玲”五个大字。澳大利亚，泰国，巴拿马，印度，美国，印度尼西亚，等国的小朋友，先后用自己国家的文字签署了“国际儿童和平条约”。我们的国际不同，肤色不同，语言文字不同，但是“和平”把我们的心连在了一起。

9 月 28 日，到机场送行的我国领事馆的叔叔阿姨们跟我们挥泪告别。大客机隆隆升起。再见了，纽约人民！再见了，各国的小朋友们！愿“国际儿童和平条约”把我们大家带到一个永远和平美好的世界！

Драгоценный дар

zhēn guì de lǐ wù
珍贵的礼物

mā ma cóng guó wài fǎng wèn yǎn chū huí lái gěi wǒ dài huí yí jiàn lǐ wù
妈妈从国外访问演出回来给我带回一件礼物。

wǒ dǎ kāi yì céng yì céng de mián zhǐ cái kàn jiàn yí gè xiǎo xiǎo de hé
我打开一层一层的棉纸，才看见一个小小的盒

zi dǎ kāi xiǎo hé zi yí kàn nà shì shén me ya shì yí gè tóng sù de
子，打开小盒子一看，那是什么呀！是一个铜塑的

guāng zhe shēn zi sā niào de xiǎo nán hái r
光着身子撒尿的小男孩儿。

wǒ xiào le bàn tiān hóng zhe liǎn bǎ tā huán gěi le mā ma mā ma xiào
我笑了半天，红着脸把它还给了妈妈。妈妈笑

le xiào shuō zhè ke shì yí jiàn zhēn guì de lǐ wù ya mā ma bāi kāi
了笑说："这可是一件珍贵的礼物呀！"妈妈掰开

wǒ wǔ zhe shuāng yǎn de shǒu jiào wǒ zǐ xì kàn zhe zhè gè xiǎo tóng rén
我捂着双眼的手，叫我仔细看着这个小铜人，

hái gěi wǒ jiǎng le zhè gè xiǎo nán hái r de gù shi
还给我讲了这个小男孩儿的故事：

zhè gè nán hái r shì bǐ lì shí de mín zú xiǎo yīng xióng pǔ lǔ shì shì
这个男孩儿是比利时的民族小英雄。普鲁士士

bīng gōng dǎ bǐ li shí de shí hou zhǔn bèi yòng zhào yào zhà huǐ yí zuò
兵攻打比利时的时候，准备用炸药炸毁一座

chéng shì yào xiàn diǎn rán le chī chī zhí mào yān dà rén men dōu zài
城市，药线点燃了，哧哧直冒烟。大人们都在

zhàn chǎng shàng kàng dí zhè gè hái zi jí zhōng shēng zhì zài yào xiàn
战场上抗敌。这个孩子急中生智，在药线

shàng sā le yì pāo niào zhà yào yīn cǐ méi yǒu bào zhà tā jiù xià le
上撒了一泡尿，炸药因此没有爆炸，他救下了

zhěng zuò chéng shì bǐ lì shí rén mín gǎn xiè zhè wèi mín zú xiǎo yīng
整座城市。比利时人民感谢这位民族小英

xióng wèi tā shù le jì niàn bēi jiù shì zhè gè yàng zi de mā ma jǔ qǐ
雄，为他树了纪念碑，就是这个样子的。妈妈举起

le tā shǒu zhōng de xiǎo tóng rén wǒ cóng wǔ zhe shuāng yǎn de shǒu fèng
了她手中的小铜人，我从捂着双眼的手缝

lǐ wàng qù zhè liǎng cùn gāo de xiǎo tóng rén shǎn shǎn fā guāng wǒ yì
里望去，这两寸高的小铜人闪闪发光。我一

bǎ duó guò xiǎo tóng rén qīng qīng fǔ mó zhe
把夺过小铜人，轻轻抚摩着。

mā ma jiē zhe yòu duì wǒ shuō zhí dào jīn tiān bǐ lì shí rén mín hái
妈妈接着又对我说："直到今天，比利时人民还

zài huái niàn tā tā mén bǎ xiǎo hái r de xíng xiàng zhì chéng dà dà xiǎo
在怀念他，他们把小孩儿的形象制成大大小

xiǎo de diāo sù zài zhǔ yào jiē dào de shāng diàn lǐ chū shòu bù jǐn mài
小的雕塑，在主要街道的商店里出售。不仅卖

gěi běn guó rén mín hái mài gěi wài guó péng you
给本国人民，还卖给外国朋友。"

zhè shí wǒ jǐn jǐn de wò zhe xiǎo tóng rén ài bú shì shǒu mā ma jiào
这时，我紧紧地握着小铜人，爱不释手。妈妈叫

wǒ hǎo hǎo xiǎng xiǎng wèi shén me yào gěi wǒ zhè me yí jiàn xī qí lǐ wù
我好好想想：为什么要给我这么一件稀奇礼物。

zhè yí yè xiǎo tóng rén yì zhí zài wǒ de zhěn biān wǒ hǎo xiàng zài hé
这一夜，小铜人一直在我的枕边，我好象在和

tā xiǎo shēng shuō nǐ shi yí gè ài guó de mín zú xiǎo yīng xióng wó yě
他小声说：你是一个爱国的民族小英雄，我也

shì yí gè rè ài zǔ guó de hóng lǐng jīn wǒ ài wǒ de zǔ guó bú lùn shì
是一个热爱祖国的红领巾。我爱我的祖国。不论是

guò qù xiàn zài hái shì jiāng lái wǒ de yí qiè dōu shǔ yú bǔ yù wǒ
过去，现在，还是将来，我的一切都属于哺育我

chéng zhǎng de zǔ guó wǒ mén liǎng gè jiāng chéng wéi zuì qīn mì de péng
成长的祖国。我们两个将成为最亲密的朋

yǒu
友。

Словарь

珍贵的 — дорогой, ценный, драгоценный

访问演出 — визит

棉纸 — хлопчатая бумага

打开一层一层的 — снимать слой за слоем

铜塑的 — бронзовая статуя

光着身子 — нагишом; голый

撒尿 — мочиться

捂着 — закрыть, зажать, прикрыть

掰开 — разложить, отломить, снять

红脸 — краснеть, смущаться

比利时 — Бельгия

普鲁士士兵 — прусские солдаты

炸药 — взрывчатые вещества, взрывчатка

炸毁 — подорвать, взорвать

攻打— наступать, нападать, атаковать, штурмовать

药线 — запал, запальный шнур

急中生智 — критический момент рождает ум; в опасный момент появляется быстрая сообразительность; в критический момент найти остроумный выход

泡 — «счетное слово»: кучка, 一泡尿 — кучка кала

小孩撒了两泡尿 — ребенок мочился два раза

纪念碑 — памятник, монумент, обелиск

寸 — цунь, мера длины, равная 3,33 см

闪闪发光 — сверкать, блестеть, мелькать, сиять

夺过 — отобрать, отнять, вырвать

形象 — образ, вид

雕塑 — скульптура, изваяние

爱不释手 — не мочь (в силах, жаль, трудно) расстаться с чем-л.; никак не в состоянии оторваться от чего-л.

稀奇的 — удивительный, диковинный

红领巾 — 1) красный пионерский галстук; 2) пионер, пионерка

属于 — принадлежать, относиться к…

哺育 — кормить, вскормить, вырастить

珍贵的礼物

妈妈从国外访问演出回来给我带回一件礼物。我打开一层一层的棉纸，才看见一个小小的盒子，打开小盒子一看，那是什么呀!是一个铜塑的光着身子撒尿的小男骇儿。

我笑了半天，红着脸把它还给了妈妈。妈妈笑了笑说:“这可是一件珍贵的礼物呀!”妈妈掰开我捂着双眼的手，叫我仔细看着这个小铜人，还给我讲了这个小男孩儿的故事:

这个男孩儿是比利时的民族小英雄。普鲁士士兵攻打比利时的时候，准备用炸药炸毁一座城市，药线点燃了，哧哧直冒烟。大人们都在战场上抗敌。这个孩子急中生智，在药线上撒了一泡尿，炸药因此没有爆炸，他救下了整座城市。比利时人民感谢这位民族小英雄，为他树了纪念碑，就是这个样子的。妈妈举起了她手中的小铜人，我从捂着双眼的手缝里望去，这两寸高的小铜人闪闪发光。我一把夺过小铜人，轻轻抚摩着。

妈妈接着又对我说:“直到今天，比利时人民还在怀念他，他们把小孩儿的形象制成大大小小的雕塑，在主要街道的商店里出售。不仅卖给本国人民，还卖给外国朋友。”

这时，我紧紧地握着小铜人，爱不释手。妈妈叫我好好想想：为什么要给我这么一件稀奇礼物。

这一夜，小铜人一直在我的枕边，我好象在和他小声说：你是一个爱国的民族小英雄，我也是一个热爱祖国的红领巾。我爱我的祖国。不论是过去，现在，还是将来，我的一切都属于哺育我成长的祖国。我们两个将成为最亲密的朋友。

Весна на пороге

chūn tiān de jiǎo bù jìn le
春天的脚步近了

pàn wàng zhe pàn wàng zhe dōng fēng lái le chūn tiān de jiǎo bù jìn le
盼望着，盼望着，东风来了，春天的脚步近了。

yí qiè dōu xiàng gāng shuì xǐng de yàng zi xīn xīn rán zhāng kāi le yǎn
一切都像刚睡醒的样了，欣欣然张开了眼。

shān shī rùn qǐ lái le shuǐ zhàng qǐ lái le tài yáng de liǎn hóng qǐ lái le
山湿润起来了，水涨起来了，太阳的脸红起来了。

xiǎo cǎo tōu tōu de cóng tǔ lǐ zuān chū lái nèn nèn de lǜ lǜ de
小草偷偷地从土里钻出来，嫩嫩的，绿绿的。

yuán zi lǐ tián yě lǐ qiáo qù yí dà piàn yí dà piàn mǎn shì de
园子里，田野里，瞧去，一大片一大片满是的。

zuò zhe tǎng zhe dǎ liǎng gè gǔn tī jǐ jiǎo qiú sài jǐ tàng pǎo
坐着，躺着，打两个滚，踢几脚球，赛几趟跑，

zhuō jǐ huí mí cáng fēng qīng qiāo qiāo de cǎo ruǎn mián mián de
捉几回迷藏。风轻悄悄的，草软棉棉的。

táo shù xìng shù lí shù nǐ bú ràng wǒ wǒ bú ráng nǐ dōu kāi
桃树，杏树，梨树，你不让我，我不让你，都开

mǎn le huā hóng de xiàng huǒ fěn de xiàng xiá bái de xiàng xuě huā
满了花。红的像火，粉的像霞，白的像雪。花

lǐ dài zhe tián wèi r bì le yǎn shù shàng fǎng fú yǐ jīng mǎn shì táo
里带着甜味儿，闭了眼，树上仿佛已经满是桃

r xìng r lí r huā xià chéng qiān chéng bǎi de mì fēng wēng wēng
儿，杏儿，梨儿！花下成千成百的蜜蜂嗡嗡

de nào zhe dà xiǎo hú dié fēi lái fēi qù yě huā biàn dì shì zá yàng
地闹着，大小蝴蝶飞来飞去，野花遍地是：杂样

r yǒu míng zi de méi míng zi de sàn zài cǎo cóng lǐ xiàng yǎn
儿，有名字的，没名字的，散在草丛里像眼

jīng xiàng xīng xing hái zhǎ ya zhǎ de
睛，像星星，还眨呀眨的。

chuì miàn bù hán yáng liǔ fēng bú cuò de xiàng mǔ qīn de shǒu fǔ
“吹面不寒杨柳风”，不错的，像母亲的手抚

mó zhe nǐ fēng lǐ dài lái xiē xīn fān de ní tǔ de qì xī hùn zhe qīng cǎo
摩着你。风里带来些新翻的泥土的气息，混着青草

wèi r hái yǒu gè zhōng huā de xiāng dōu zài wēi wēi shī rùn de kōng qì
味儿，还有各种花的香，都在微微湿润的空气

lǐ yùn niàng niǎo r jiāng cáo ān zài fán huā nèn yè dāng zhōng gāo xìng
里酝酿。鸟儿将厥安在繁花嫩叶当中，高兴

qǐ lái le hū péng yǐn bàn de mài nòng qīng cuì de hóu lóng chàng chū wǎn
起来了，呼朋引伴地卖弄清脆的喉咙，唱出婉

zhuǎn de qǔ zi yǔ qīng fēng liú shuǐ yìng hè zhe niú bèi shàng mù tóng de
转的曲子，与轻风流水应和着。牛背上牧童的

duǎn dí zhè shí hou yě chéng tiān zài liáo liàng de xiǎng zhe
短笛，这时候也成天在嘹亮地响着。

a gōng fēng lái le chūn tiān de jiǎo bù jìn le
啊！东风来了，春天的脚步近了。

Словарь

欣欣然 — радостно-возбужденный, веселый

湿润 — влажный, сырой

涨 — подниматься, повышаться

嫩绿的— светло-зеленый

偷偷地 — тайком, украдкой, незаметно

打滚 — кататься, валяться
捉迷藏— играть в жмурки (в прятки)
软棉棉的 — мягкий; слабый
桃树 — персик
杏树 — абрикос
梨树 — груша
粉的 — розовый
嗡嗡 — «звукоподражательное слово»: жужжать (жужжанье), гудеть (гудение)
蜜蜂嗡嗡地飞 — с жужжаньем летали пчелы
杂样儿— разнообразный, разнородный, пестрый
蝴蝶 — бабочка, мотылек
草丛 — травяная поросль; густые заросли травы
眨 — мигать
杨柳 — тополя и ивы; ива
气息 — дыхание, запах, дух
翻地 — рыхлить землю, вспахивать поле
酝酿 — вынашивать, подготавливаться, назревать
窠— гнездо
卖弄 — рисоваться, показать себя, выставлять напоказ
清脆的 — звонкий
喉咙 — горло
婉转的 — заливистый, с переливами
曲子 — песня
应和 — перекликаться с
牧童 — пастушонок
短笛 — малая флейта, флейта пикколо
呼朋引伴 — набирать (вербовать) друзей и компаньонов
繁花嫩叶 — пышные цветы и зеленая листва

春天的脚步近了

盼望着，盼望着，东风来了，春天的脚步近了。

一切都像刚睡醒的样了，欣欣然张开了眼。山湿润起来了，水涨起来了，太阳的脸红起来了。

小草偷偷地从土里钻出来，嫩嫩的，绿绿的。园子里，田野里，瞧去，一大片一大片满是的。坐着，躺着，打两个滚，踢几脚球，赛几趟跑，捉几回迷藏。风轻悄悄的，草软棉棉的。

桃树，杏树，梨树，你不让我，我不让你，都开满了花。红的像火，粉的像霞，白的像雪。花里带着甜味儿，闭了眼，树上仿佛已经满是桃儿，杏儿，梨儿！花下成千成百的蜜蜂嗡嗡地闹着，大小蝴蝶飞来飞去，野花遍地是：杂样儿，有名字的，没名字的，散在草丛里像眼睛，像星星，还眨呀眨的。

“吹面不寒杨柳风”，不错的，像母亲的手抚摩着你。风里带来些新翻的泥土的气息，混着青草味儿，还有各种花的香，都在微微湿润的空气里酝酿。鸟儿将厥安在繁花嫩叶当中，高兴起来了，呼朋引伴地卖弄清脆的喉咙，唱出婉转的曲子，与轻风流水应和着。牛背上牧童的短笛，这时候也成天在嘹亮地响着。

啊！东风来了，春天的脚步近了。

Любоваться приливом и отливом

guān cháo
观 潮

qián táng jiāng dà cháo zì gǔ yǐ lái bèi chēng wéi tiān xià qí
钱塘江大潮，自古以来被称为“天下奇

guān
观”。

nóng lì yuè rì shì yì nián yí dù de guān cháo rì zhè yì tiān zǎo
农历8月18日是一年一度的观潮日。这一天早

shàng wǒ men lái dào le hǎi níng xiàn de yán guān zhèn jù shuō zhè shì
上，我们来到了海宁县的盐官镇，据说这是

guān cháo zuì hǎo de dì fāng wǒ mén cuí zhe guān cháo de rén liú dēng
观潮最好的地方。我们随着观潮的人流，登

shàng le hǎi táng dà dī kuān kuò de qián táng jiāng héng wò zài yǎn qián
上了海塘大堤。宽阔的钱塘江横卧在眼前。

píng jìng de jiāng miàn yuè wǎng dōng yuè kuān zài yǔ hòu de qiū yāng
平静的江面，越往东越宽，在雨后的秋阳

xià lǒng zhào zhe yì céng méng méng de báo wù yuǎn chù jǐ zuò xiǎo
下，笼罩着一层蒙蒙的薄雾。远处，几座小

shān zài yún wù zhōng ruò yǐn ruò xiàn jìn chù zhèn hǎi gǔ tǎ zhōng shān
山在云雾中若隐若现；近处，镇海古塔，中山

tíng hé guān cháo tái yì lì zài jiāng biān
亭和观潮台屹立在江边。

zhè shí hou jiāng cháo hái méi yǒu lái kě shì hǎi táng dà tī shàng yǐ
这时候，江潮还没有来，可是，海塘大堤上已

rén shān rén hǎi dà jiā ǎng shǒu dōng wàng děng zhe pàn zhe
人山人海。大家昂首东望，等着，盼着。

wǔ hòu diǎn zuǒ yòu cōng yuǎn chù chuán lái lóng lóng de xiǎng shēng
午后1点左右，从远处传来隆隆的响声，

hǎo xiàng mèn léi gǔn dòng dùn shí rén shēng dǐng fèi shú xī jiāng cháo de
好像闷雷滚动。顿时，人声鼎沸。熟悉江潮的

rén gào su wǒ mén cháo lái le wǒ mén diǎn zhe jiǎo wǎng dōng wàng
人告诉我们：潮来了。我们踮着脚，往东望

qù jiāng miàn hái shì fēng píng làng jìng kàn bù chū yǒu shén me biàn huà
去，江面还是风平浪静，看不出有什么变化。

guò le yí huì r xiǎng shēng yuè lái yuè dà zhǐ jiàn dōng biān shuǐ tiān xiāng
过了一会儿，响声越来越大，只见东边水天相

jiē de dì fāng chū xiàn le yì tiáo bái xiàn rén qún yòu fèi téng qǐ lái
接的地方，出现了一条白线，人群又沸腾起来。

nà tiáo bái xiàn hěn kuài de xiàng qián yí dòng zhú jiàn lā cháng biàn
那条白线很快地向前移动，逐渐拉长，变

cū héng guàn jiāng miàn zài jīn xiē zhǐ jiàn bái làng fān gǔn xíng chéng
粗，横贯江面。再近些，只见白浪翻滚，形成

yí dào liǎng zhàng duō gāo de bái sè chéng qiáng nà làng cháo yuè lái yuè
一道两丈多高的白色城墙。那浪潮越来越

jìn yóu rú qiān wàn pī bái sè zhàn mǎ qí tóu bìng jìn hào hào dàng dàng
近，犹如千万匹白色战马齐头并进，浩浩荡荡

de fēi bèn ér lái nà shēng yīn rú tóng qiān wàn liàng tǎn kè tóng shí kāi
的飞奔而来；那声音如同千万辆坦克同时开

dòng fā chū shān bēng dì liè de xiǎng shēng hǎo xiàng dà dì dōu bèi zhèn
动，发出山崩地裂的响声，好像大地都被震

de chàn dòng qǐ lái
得颤动起来。

shà shí cháo tóu bèn téng xī qù kě shì yú bō hái zài màn tiān juǎn dì
霎时，潮头奔腾西去，可是余波还在漫天卷地

yǒng lái jiāng miàn shàng yī jiù fēng háo làng hǒu guò le hǎo jiǔ qián
涌来，江面上依旧风号浪吼。过了好久，钱

táng jiāng cái huī fù le píng jìng kàn kàn dī xià jiāng shuǐ yǐ jīng zhǎng le
塘 江 才 恢 复 了 平 静。看 看 堤 下，江 水 已 经 涨 了

liǎng zhàng lái gāo le
两 丈 来 高 了。

Словарь

潮 — прилив и отлив

观潮 — наблюдать за приливом и отливом, любоваться приливом и отливом

钱塘江 — река Цяньтанцзян

天下奇观 — изумительное зрелище в Поднебесной

农历 — лунный календарь

观潮日 — день наблюдения за приливом и отливом

海宁县的盐官镇 — городок Яньгуаньчжэнь в уезде Хайнин

海塘大堤 — крупная дамба Хайтан

横 — горизонтальный, поперечный

笼罩 — окутать, охватить, царить

蒙蒙 — тусклый, неяркий, неотчетливый

若隐若现 — то показывается, то скрывается; смутно видненься; видно как-то туманно

镇海古塔 — старинная Пагода покорения моря (реки)

人山人海 — море людей; людское море; тьма народу; народу видимо-невидимо

闷雷 — глухой гром

顿时 — тотчас, сразу

鼎沸 — волнение, шум и гам; страсти

人声鼎沸 — поднялся (стоял) страшный шум и гам

踮 — на цыпочках; на цыпочки

要踮着脚才能看见 — только стоя на цыпочках (встав на цыпочки), можно увидеть

沸腾 — кипеть, бурлить, бить ключом
千万匹白色战马 — тысячи и тысячи белых боевых коней
浩浩荡荡地 — мощным потоком
齐头并进 — идти в ногу
山崩地裂 — гора обвалилась и земля разверзлась
霎时 — мгновенно, в одно мгновение, мигом, моментально
震得颤动 — дрожать от сотрясения
潮头 — высшая точка прилива; гребень прибоя
余波 — отголосок; последние отзвуки
丈 — единица длины «чжан», мера длины, равная 3,33 метра

观潮

钱塘江大潮，自古以来被称为“天下奇观”。

农历 8 月 18 日是一年一度的观潮日。这一天早上，我们来到了海宁县的盐官镇，据说这是观潮最好的地方。我们随着观潮的人流，登上了海塘大堤。宽阔的钱塘江横卧在眼前。平静的江面，越往东越宽，在雨后的秋阳下，笼罩着一层蒙蒙的薄雾。远处，几座小山在云雾中若隐若现；近处，镇海古塔，中山亭和观潮台屹立在江边。

这时候，江潮还没有来，可是，海塘大堤上已人山人海。大家昂首东望，等着，盼着。

午后 1 点左右，从远处传来隆隆的响声，好像闷雷滚动。顿时，人声鼎沸。熟悉江潮的人告诉我们：潮来了。我们踮着脚，往东望去，江面还是风平浪静，看不出有什么变化。过了一会儿，响声越来越大，只见东边水天相接的地方，出现了一条白线，人群又沸腾起来。

那条白线很快地向前移动，逐渐拉长，变粗，横贯江面。再近些，只见白浪翻滚，形成一道两丈多高的白色城墙。那浪潮越来越近，犹如千万匹白色战马齐头并进，浩浩荡荡的飞奔而来；那声音如同千万辆坦克同时开动，发出山崩地裂的响声，好像大地都被震得颤动起来。

霎时，潮头奔腾西去，可是余波还在漫天卷地涌来，江面上依旧风号浪吼。过了好久，钱塘江才恢复了平静。看看堤下，江水已经涨了两丈来高了。

Прятаться за спины других

làn yú chōng shù
滥竽充数

zhàn guó shí hou qí xuān wáng xǐ huān tīng chuī yú yòu xǐ huān jiǎng
战国时候，齐宣王喜欢听吹竽，又喜欢讲

pái chǎng tā shǒu xià chuī yú de yuè duì jiù yǒu shān bǎi rén tā cháng
排场，他手下吹竽的乐队就有三百人。他常

cháng jiào zhè shān bǎi rén yì qí chuī yú gěi tā tīng
常叫这三百人一齐吹竽给他听。

yǒu gè nán guō xiān shēng běn lái bú huì chuī yú kàn dào zhè gè jī huì
有个南郭先生本来不会吹竽，看到这个机会，

jiù dào qí xuān wáng nà lǐ qǐng qiú cān jiā chuī yú duì qí xuān wáng gěi
就到齐宣王那里，请求参加吹竽队。齐宣王给

tā hěn gāo de dài yù bǎ tā biān zài chuī yú duì lǐ měi féng chuī yú tā
他很高的待遇，把它编在吹竽队里。每逢吹竽，他

yě gū zhe sāi bāng wǔ zhe yú yǎn r zhuāng qiāng zuò shì hùn zài duì
也鼓着腮帮，捂着竽眼儿，装腔作势，混在队

lǐ chōng shù tā hùn guò le yí cì yòu yí cì méi yǒu chū guò máo bìng
里充数。他混过了一次又一次，没有出过毛病。

hòu lái qí xuān wáng sǐ le tā de ér zi qí mǐn wáng jì chéng le
后来，齐宣王死了，他的儿子齐愍王继乘了

wáng wèi qí mǐn wáng de pí qì yù qí xuān wáng bù tóng bù xǐ huān tīng
王位。齐愍王的脾气与齐宣王不同，不喜欢听

dà jiā yì qǐ chuī yú tā jiào chuī yú de rén yí gè āi yí gè chuī gěi tā
大家一起吹竽，他叫吹竽的人一个挨一个吹给他

tīng nán guō xiān shēng tīng dào zhè gè xiāo xī zhǐ hǎo tōu tōu de táo zǒu le
听。南郭先生听到这个消息只好偷偷地逃走了。

Словарь

寓言 — иносказание, аллегория, притча; басня

滥竽充数 — на безрыбье и рак — рыба; не соответствовать своему назначению, не на своем месте

竽 — свирель-юй

战国时期 — эпоха сражающихся царств (воюющих царств)

喜欢听吹竽 — любить слушать игру на свирели-юй

讲排场 — гоняться за внешним блеском (за парадностью)

他手下 — под его началом, в его подчинении

齐宣王 — правитель (король) Ци Сюанван

有个南郭先生 — жил-был господин Нань Го

待遇 — вознаграждение

吹竽队 — оркестр из свирелей-юй

编在吹竽队里 — зачислить (включить) его в оркестр из свирелей-юй

鼓着腮帮 — надуть щеки

捂着竽儿 — зажать свирель-юй

装腔作势 — ломаться, кривляться, рисоваться, делать вид

混在队里 — смешаться с оркестром

充数 — пополнить счет

出毛病 — промашка, промах; беда, произошли неполадки (неприятности)

齐愍王 — Минван, правитель княжества Ци

后来他的儿子齐愍王继承了王位 — затем сын его Иньван наследовал престол в Ци

一起吹竽 — коллективное исполнение

他叫吹竽的人一个挨一个吹给他听 — он приказал музыкантам одному за другим играть для него на свирелях

滥竽充数

战国时候，齐宣王喜欢听吹竽，又喜欢讲排场，他手下吹竽的乐队就有三百人。他常常叫这三百人一齐吹竽给他听。

有个南郭先生本来不会吹竽，看到这个机会，就到齐宣王那里，请求参加吹竽队。齐宣王给他很高的待遇，把它编在吹竽队里。每逢吹竽，他也鼓着腮帮，捂着竽眼儿，装腔作势，混在队里充数。他混过了一次又一次，没有出过毛病。

后来，齐宣王死了，他的儿子齐愍王继乘了王位。齐愍王的脾气与齐宣王不同，不喜欢听大家一起吹竽，他叫吹竽的人一个挨一个吹给他听。南郭先生听到这个消息只好偷偷地逃走了。

Пририсовать змее ноги

huà shé tiān zú
画 蛇 添 足

cǔ guó yǒu yì jiā rén jì guò le zǔ zōng shǎng gěi pú rén men yì hú
楚国有一家人，祭过了祖宗，赏给仆人们一壶

jiǔ pú rén men jiàn jiǔ tài shǎo dōu shuō yào shì měi rén cháng yì xiǎo
酒。仆人们见酒太少，都说：要是每人尝一小

kǒu nài cái méi yì si ne hái bù rú ràng yí gè rén hē gè tòng kuài kě
口，那才没意思呢，还不如让一个人喝个痛快。可

shì dào dǐ gěi shuí hē ne yǒu rén tí yì gè rén zài dì shàng huà yì tiáo
是到底给谁喝呢？有人提议：各人在地上画一条

shé shuí huà dě kuài huà dě xiàng jiù bǎ zhè hú jiǔ gěi tā
蛇，谁画得快画得像，就把这壶酒给他。

dà jiā tóng yì zhè me bàn jiù zài dì shàng huà qǐ shé lái yǒu gè rén
大家同意这么办，就在地上画起蛇来。有个人

huà dě hěn kuài yì zhuǎn yǎn jiù bǎ shé huà hǎo le nà hú jiù jiù dě
画得很快，一转眼，就把蛇画好了。那壶酒就得

guī tā le tā tái tóu yí kàn bié rén dōu méi yǒu huà hǎo jiù xiǎng
归他了。他抬头一看，别人都没有画好，就想：

wǒ gěi shé tiān shàng sì zhī jiǎo ba tā zuǒ shǒu ná qǐ jiǔ hú yòu shǒu
“我给蛇添上四只脚吧。”他左手拿起酒壶，右手

ná gēn shù zhī gěi shé huà qǐ jiǎo lái
拿根树枝，给蛇画起脚来。

zhè shí hou lìng yí gè rén yě bǎ shé huà hǎo le nà rén duó guò tā
这时候，另一个人也把蛇画好了。那人夺过他

shǒu lǐ de jiǔ hú shuō shé shì méi yǒu jiǎo de nǐ gàn má yào huà
手里的酒壶，说：“蛇是没有脚的，你干吗要画

shàng jiǎo ne　dì yī gè huà hǎo shé de shì wǒ　bú shì nǐ la　shuō bà
上 脚 呢？第 一 个 画 好 蛇 的 是 我 ，不 是 你 啦！” 说 罢

jiù yǎng qǐ tóu　gū dōng gū dōng hē qǐ jiǔ lái
就 仰 起 头 ，咕 咚 咕 咚 喝 起 酒 来。

Словарь

画蛇添足 — пририсовать змее ноги; пятое колесо в телеге; нужен как собаке пятая нога; абсолютно излишне и некстати

楚国 — княжество Цу

祭过了祖宗 — после обряда поминания предков

赏给 — наградить, жаловать, дарить

仆人 — прислуга; прислужник

一壶酒 — чайник вина

喝个痛快 — напиться вволю

谁画得……，就把……，给他 — кто… нарисует, тот… и получит

大家同意这么办 — все согласились с этой идеей

一转眼 — в мгновение ока, в один миг; глазом моргнуть не успели, как…; оглянуться не успели, как

夺过他手里的酒壶 — отобрать у него чайник

咕咚 — «звукоподражательное слово»: бултых, бултыхнуться

画蛇添足

楚国有一家人，祭过了祖宗，赏给仆人们一壶酒。仆人们见酒太少，都说：要是每人尝一小口，那才没意思呢，还不如让一个人喝个痛快。可是到底给谁喝呢？有人提议：各人在地上画一条蛇，谁画得快画得像，就把这壶酒给他。

大家同意这么办，就在地上画起蛇来。有个人画得很快，一转眼，就把蛇画好了。那壶酒就得归他了。他抬头一看，别人都没有画好，就想："我给蛇添上四只脚吧。"他左手拿起酒壶，右手拿根树枝，给蛇画起脚来。

这时候，另一个人也把蛇画好了。那人夺过他手里的酒壶，说："蛇是没有脚的，你干吗要画上脚呢？第一个画好蛇的是我，不是你啦！"说罢就仰起头，咕咚咕咚喝起酒来。

Китайский остров Тайвань

zhōng guó de bǎo dǎo tái wān

中国的宝岛——台湾

tái wān zì gǔ yǐ lái jiù shì zhōng guó bù kě fēn gē de yí bù fēn hěn
台湾自古以来就是中国不可分割的一部分。很

zǎo yǐ qián tái wān hé dà lù shì lián zài yì qǐ de hòu lái yīn wéi dì qiào
早以前，台湾和大陆是连在一起的，后来因为地壳

de biàn dòng cái yǔ dà lù fēn kāi ér chéng wéi hǎi dǎo tái wān dǎo shàng
的变动，才与大陆分开而成为海岛。台湾岛上

fēng guāng yōu měi wù chǎn fēng fù shì gè kě ài de dì fāng
风光优美，物产丰富，是个可爱的地方。

zài shān míng shuǐ xiù de tái wān yǒu měi lì de rì yuè tán rì yuè tán shì
在山明水秀的台湾有美丽的日月潭。日月潭是

yí gè hěn dà de hú tā zuò luò zài hǎi bá 760 mǐ de gāo shān shàng hú
一个很大的湖，它坐落在海拔760米的高山上，湖

shuǐ bèi yí gè xiǎo dǎo gé kāi yì biān xiàng yuán de tài yáng yì biàn
水被一个小岛隔开，一边像圆圆的太阳，一边

xiàng wān wān de yuè liang suǒ yǐ jiào rì yuè tán tán zhōng shuǐ qīng sì
像弯弯的月亮，所以叫日月潭。潭中水清似

jìng bì bō jīng yíng gāo shān xuán hú pō rì yuè yìng tán zhōng chōng
镜，碧波晶莹。高山悬湖泊，日月映潭中，充

mǎn shī qíng huà yì
满诗情画意。

ā lǐ shān shì tái wān míng shān zhī yī tā yǐ qí tè de lín tāo hé yún
阿里山是台湾名山之一。它以奇特的林涛和云

hǎi wèi rén mén chēng sòng shān shàng lín mù sēn rán wēi fēng zhà qǐ
海为人们称颂。山上林木森然，微风乍起，

qiān zhī wàn yè yáo dòng jiù xiàng dà hǎi yǒng qǐ de céng céng bō làng fā
千枝万叶摇动，就像大海涌起的层层波浪，发

chū zhèn zhèn de tāo shēng qīng chén rén mén zhàn zài ā lǐ shān de guān
出阵阵的涛声。清晨，人们站在阿里山的观

fēng tíng shàng cháo yuǎn chù xiá gǔ wàng qù yì lún hóng rì cóng dōng
峰亭上，朝远处峡谷望去，一轮红日从东

fāng shēng qǐ máng máng yún hǎi zài yáng guāng zhào yào xià guāng huī càn
方升起，茫茫云海在阳光照耀下，光辉灿

làn biàn huàn wú qióng
烂，变幻无穷。

tái wān de sēn lín zī yuán fēi cháng fēng fù sēn lín de zǒng miàn jī bǐ
台湾的森林资源非常丰富。森林的总面积比

ōu zhōu zhù míng de shān lín zhī guó ruì shì de sēn lín miàn jī dà yí bèi sēn
欧洲着名的山林之国瑞士的森林面积大一倍。森

lín lǐ bù jǐn yǒu dà liàng de mù cái lín ér qiě hái yǒu hěn duō de jīng jì
林里不仅有大量的木材林，而且还有很多的经济

lín tāi wān de zhāng shù shí fēn yǒu míng rén mén chēng dái wān shì
林。台湾的樟树十分有名，人们称台湾是

zhāng nǎo wáng guó zhāng nǎo de zǒng chǎn liàng zhàn quán shì jiè de bǎi
“樟脑王国”，樟脑的总产量占全世界的百

fēn zhī qī shí yǐ shàng tiān rán zhāng nǎo jiù shì cóng zhāng shù zhōng tí liàn
分之七十以上。天然樟脑就是从樟树中提炼

chū lái de
出来的。

tái wān shèng chǎn shuǐ guǒ néng jiào dě chū míng de jiù yǒu duō
台湾盛产水果，能叫得出名的就有80多

zhǒng qí zhōng xiāng jiāo shì tái wān de guǒ wáng yóu yú qì hóu
种。其中香蕉是台湾的“果王”。由于气候

wēn nuǎn xiāng jiāo yì nián sì jì dōu néng shēng zhǎng yǒu rén céng jīng
温暖，香蕉一年四季都能生长。有人曾经

jì suàn guò yào bǎ tái wān yì nián chū chǎn de xiāng jiāo yí gè yí gè
计算过，要把台湾一年出产的香蕉，一个一个

de jiē qǐ lái bǎi zài dì miàn shàng kě yǐ rào dì qiú wǔ quān bàn
地接起来，摆在地面上，可以绕地球五圈半。

tái wān sù yōu dōng fāng táng kù zhī chēng yù yù cōng cōng de gān
台湾素有“东方糖库”之称。郁郁葱葱的甘

zhè yuán bù mǎn tái wāi gè dì tái wān de gān zhè tián zuì duō shí céng dá
蔗园布满台湾各地。台湾的甘蔗田最多时曾达

wàn gōng qǐng děng yú guǎng dōng guǎng xī fú jiàn he sì chuān zhè
17万公顷，等于广东，广西，福建和四川这

jǐ ge shěng zhè tián miàn jī de zǒng hé měi niān tāi wān dōu yáo chū kǒu
几个省蔗田面积的总和。每年，台湾都要出口

bái táng hé hóng táng shàng bǎi wàn dūn
白糖和红糖上百万吨。

tái wān yàn hǎi yǒu duō zhǒng yú
台湾沿海有500多种鱼。

tái wān de dì xià kuàng cáng yě hěn fēng fù xiàn yǐ tàn míng yǒu
台湾的地下矿藏也很丰富。现已探明有

duō zhǒng rú méi shí yóu tiān rán qì jīn yín tóng
100多种，如：煤，石油，天然气，金，银，铜……

zhēn kě yǐ shuō shì biàn dì bǎo zàng
真可以说是遍地宝藏。

wǒ ài zhōng guó de bǎo dǎo wǒ ái měi lì fù ráo de tái wān
我爱中国的宝岛，我爱美丽富饶的台湾。

Словарь

宝岛 — драгоценный остров

台湾 — Тайвань

自古以来 — испокон века (веков), с давних (древних) времен

不可分割的一部分 — неотъемлемая (неотделимая) часть

大陆 — материк, континент
很早以前 — очень давно, в далеком прошлом, давным-давно
地壳 — земная кора (оболочка)
风光 — пейзаж, вид, ландшафт
物产 — продукция, продукт
山明水秀 — горы покрыты зеленью, вода в реках кристально чистая; живописная природа, красивый пейзаж
山明水秀的台湾 — живописный Тайвань
日月潭 — озеро Жиюетань
海拔 — над уровнем моря
海拔 760 米 — 760 метров над уровнем моря
湖水被一个小岛隔开 — озеро разделено островком
弯弯的 — извилистый, изогнутый, изгибистый
碧波晶莹 — бирюзовый и хрустальный (прозрачный)
诗情画意 — поэзия (поэтический), поэтичность (поэтичный)
阿里山 — гора Али
称颂 — восхвалять, прославлять, воздать хвалу (славу)
奇特的 — оригинальный
林涛 — царство лесов, море лесов
云海 — море облаков
林涛云海 — море лесов и облаков
亭 — беседка, павильон
峡谷 — ущелье, каньон
茫茫— безбрежный, безграничный, необозримый
光辉灿烂 — лучезарное сияние, яркий свет
变幻无穷 — неожиданная метаморфоза; крайне изменчивый
森林资源 — лесной фонд, лесные (лесосырьевые) ресурсы
木材林 — лесной материал; дерево
经济林 — ценные деревья

樟树 — камфорное дерево (лавр)
樟脑王国 — царство камфары
总产量 — валовая продукция
盛产 — изобиловать, богатый
果王 — царь-фрукт
郁郁葱葱 — пышный, роскошный, густой
甘蔗 — сахарный тростник
公顷 — гектар
总和 — совокупность, сумма
白糖 — сахар
红糖 — бастр, желтый сахар
矿藏 — недра, минеральные богатства (запасы)
宝藏 — сокровища, богатства

中国的宝岛——台湾

台湾自古以来就是中国不可分割的一部分。很早以前，台湾和大陆是连在一起的，后来因为地壳的变动，才与大陆分开而成为海岛。台湾岛上风光优美，物产丰富，是个可爱的地方。

在山明水秀的台湾有美丽的日月潭。日月潭是一个很大的湖，它坐落在海拔 760 米的高山上，湖水被一个小岛隔开，一边像圆圆的太阳，一边像弯弯的月亮，所以叫日月潭。潭中水清似镜，碧波晶莹。高山悬湖泊，日月映潭中，充满诗情画意。

阿里山是台湾名山之一。它以奇特的林涛和云海为人们称颂。山上林木森然，微风乍起，千枝万叶摇动，就像大海涌起的层层波浪，发出阵阵的涛声。清晨，人们站在阿里山的观峰亭上，朝远处峡谷望去，一轮红日从东方升起，茫茫云海在阳光照耀下，光辉灿烂，变幻无穷。

台湾的森林资源非常丰富。森林的总面积比欧洲着名的山林之国瑞士的森林面积大一倍。森林里不仅有大量的木材林，而且还有很多的经济林。台湾的樟树十分有名，人们称台湾是“樟脑王国”，樟脑的总产量占全世界的百分之七十以上。天然樟脑就是从樟树中提炼出来的。

台湾盛产水果，能叫得出名的就有 80 多种。其中香蕉是台湾的“果王”。由于气候温暖，香蕉一年四季都能生长。有人曾经计算过，要把台湾一年出产的香蕉，一个一个地接起来，摆在地面上，可以绕地球五圈半。

台湾素有“东方糖库”之称。郁郁葱葱的甘蔗园布满台湾各地。台湾的甘蔗田最多时曾达 17 万公顷，等于广东，广西，福建和四川这几个省蔗田面积的总和。每年，台湾都要出口白糖和红糖上百万吨。

台湾沿海有 500 多种鱼。

台湾的地下矿藏也很丰富。现已探明有 100 多种，如：煤，石油，天然气，金，银，铜……真可以说是遍地宝藏。

我爱中国的宝岛，我爱美丽富饶的台湾。

Пейзажи Гуйлиня

gui lín shān shuǐ
桂林山水

rén mén dōu shuō guì lín shān shuǐ jiǎ tiān xià wǒ mén chéng zhe
人们都说："桂林山水甲天下"。我们乘着

mù chuán dàng yàng cài lí jiāng shàng lái guān shǎng guì lín de shān shuǐ
木船荡漾在离江上，来观赏桂林的山水。

wǒ kàn jiàn guò bō lán zhuàng kuò de dà hǎi wán shǎng guò shuǐ píng rú
我看见过波澜壮阔的大海，玩赏过水平如

jìng de xī hú què cóng méi kàn jiàn guò lí jiāng zhè yàng de shuǐ lí jiāng
镜的西湖，却从没看见过漓江这样的水。漓江

de shuǐ zhēn jìng a jìng de ràng nǐ gǎn jué bú dào tā zài liú dòng lí
的水真静啊，静得让你感觉不到它在流动；漓

jiāng de shuǐ zhēn qīng a qīng de kě yǐ kàn jiàn jiàng dǐ de shā shí lí
江的水真清啊，清得可以看见江底的沙石；漓

jiāng de shuǐ zhēn lǜ lǜ de fǎng fú nà shì yí kuài wú xiá de fěi cuì chuán
江的水真绿绿得仿佛那是一块无瑕的翡翠。船

jiǎng jī qǐ de wēi bō kuò sàn chū yí dào dào shuǐ wén cái ràng nǐ gǎn jué
桨激起的微波扩散出一道道水纹，才让你感觉

dào chuán zài qián jìn àn zài hòu yí
到船在前进，岸在后移。

wǒ pān dēng guò fēng luán xióng wěi de tài shān yóu lǎn guò hóng yè sì
我攀登过峰峦雄伟的泰山，游览过红叶似

huǒ de xiāng shān què cóng méi kàn jiàn guò guì lín zhè yí dài de shān guì
火的香山，却从没看见过桂林这一带的山。桂

lín de shān zhēn qí a yí zuò zuò bá dì ér qǐ gè bù xiāng lián xiàng
林的山真奇啊，一座座拔地而起，各不相连，像

lǎo rén xiàng jù xiàng xiàng luò tuō qí fēng luó lè xíng tài wàn
老人，像巨象，像骆驼，奇峰罗列，形态万

qiān guì lín de shān zhēn xiù a xiàng cuì lǜ de píng zhàng xiàng xīn
千；桂林的山真秀啊，像翠绿的屏障，像新

shēng de zhú sǔn sè cǎi míng lì dào yìng shuǐ zhōng guì lín de shān
生的竹笋，色彩明丽，倒映水中；桂林的山

zhēn xiǎn a wēi fēng wù lì guài shí lín xún hǎo xiàng yí bù xiǎo xīn jiù
真险啊，危峰兀立怪石嶙峋，好像一不小心就

huì zāi dǎo xià lái
会栽倒下来。

zhè yàng de shān wéi rào zhe zhè yàng de shuǐ zhè yàng dè shuǐ dào yìng
这样的山围绕着这样的水，这样的水倒映

zhe zhè yàng de shān zài jiā shàng kōng zhōng yún wù mí méng shān jiān lǜ
着这样的山，再加上空中云雾迷蒙，山间绿

shù hóng huā jiāng shàng zhú fá xiǎo zhōu ràng nǐ gǎn dào xiàng shì zǒu jìn
树红花，江上竹筏小舟，让你感到像是走进

le lián mián bú duàn de huà juàn zhēn shì zhōu xíng bì bō shàng rén zài
了连绵不断的画卷，真是“舟行碧波上，人在

huà zhōng yóu
画中游”。

Словарь

桂林山水甲天下 — (издавна) Гуйлинь славится своими живописными горами и реками

荡漾 — прогуливаться, фланировать

漓江 — Лицзянь

桂林山水 — наблюдать за пейзажами Гуйлиня

波澜壮阔 — могучие валы, широкий и бурный

玩赏 — любоваться, наслаждаться

无瑕的翡翠 — безупречный жадеит

微波 — легкая зыбь

激起 — возбудить, вызвать
水纹（波纹） — рябь, зыбь
道道 — «счетное слово»
道道波纹 — несколько морщин
攀登 — взобраться на, вскарабкаться на
峰峦 — горные вершины, громады гор
泰山 — гора Тайшань
香山 — Сяншань (Душистые горы)
骆驼 — верблюд
拔地而起 — возвышаться
形态万千 — разнообразные фигуры
翠绿 — изумрудный
屏障 — прикрытие, заслон
兀立 — стоять прямо
竹笋 — бамбуковые побеги
嶙峋 — нагромождение (нагромождаться)
山上怪石嶙峋 — гора представляет собой нагромождение диких причудливых скал
栽倒 — провалиться
迷蒙 — туманный
竹筏 — плот из бамбука, бамбуковый плот
连绵不断的 — непрерывный, беспрерывный, бесконечный
画卷 — картина на свитке; величественная картина

桂林山水

人们都说：“桂林山水甲天下”。我们乘着木船荡漾在漓江上，来观赏桂林的山水。

我看见过波澜壮阔的大海，玩赏过水平如镜的西湖，却从没看见过漓江这样的水。漓江的水真静啊，静得让你感觉不到它在流

动；漓江的水真清啊，清得可以看见江底的沙石；漓江的水真绿绿得仿佛那是一块无瑕的翡翠。船浆激起的微波扩散出一道道水纹，才让你感觉到船在前进，岸在后移。

我攀登过峰峦雄伟的泰山，游览过红叶似火的香山，却从没看见过桂林这一带的山。桂林的山真奇啊，一座座拔地而起，各不相连，像老人，像巨象，像骆驼，奇峰罗列，形态万千；桂林的山真秀啊，像翠绿的屏障，像新生的竹笋，色彩明丽，倒映水中；桂林的山真险啊，危峰兀立怪石嶙峋，好像一不小心就会栽倒下来。

这样的山围绕着这样的水，这样的水倒映着这样的山，再加上空中云雾迷蒙，山间绿树红花，江上竹筏小舟，让你感到像是走进了连绵不断的画卷，真是“舟行碧波上，人在画中游”。

Арахис

luò huā shēng
落花生

wǒ jiā de hòu yuán yǒu bàn mǔ kòng dì mǔ qīn shuō ràng tā huāng
我家的后园有半亩空地。母亲说："让它荒

zhe guài kě xī de nǐ mén nà me ài chī huā shēng jiù kāi pì chū lái zhòng
着怪可惜的，你们那么爱吃花生，就开辟出来种

huā shēng ba wǒ mén jiě dǐ jǐ gè dōu hěn gāo xìng mǎi zhǒng fān
花生吧"。我们姐弟几个都很高兴，买种，翻

dì bō zhǒng jiāo shuǐ méi guò jǐ gè yuè jù rán shōu huò le
地，播种，浇水，没过几个月，居然收获了。

mǔ qīn shuō jīn wǎn wǒ mén guò yí gè shōu huò jié qǐng nǐ mén fù
母亲说："今晚我们过一个收获节，请你们父

qin yě lái cháng cháng wǒ mén de xīn huā shēng hǎo bù hǎo wǒ men dōu
亲也来尝尝我们的新花生，好不好？"我们都

shuō hǎo mǔ qīn bǎ huā shēng zuò chéng le hǎo jǐ yàng shí pǐn hái fēn fù
说好。母亲把花生做成了好几样食品，还吩咐

jiù zài hòu yuán de máo tíng lǐ guò zhè gè jié
就在后园的茅亭里过这个节。

nà wǎn shàng tiān sè bú dà hǎo kě shì fù qin yě lái le shí zài hěn
那晚上天色不大好，可是父亲也来了，实在很

nán dé
难得。

fú qin shuō nǐ mén ài chī huā shēng ma
父亲说："你们爱吃花生吗？"

wǒ mén zhēng zhe dā ying ài
我们争着答应："爱！"

shuí néng bǎ huā shēng de hǎo chù shuō chū lái
“谁能把花生的好处说出来？”

jiě jie shuō huā shēng de wèi r měi
姐姐说：“花生的味儿美。”

gē ge shuō huā shēng kě yǐ zhà yóu
哥哥说：“花生可以榨油。”

wǒ shuō huā shēng de jià qián pián yi shuí dōu kě yǐ mǎi lái chī
我说：“花生的价钱便宜，谁都可以买来吃，

dōu xǐ huān chī zhè jiù shì tā de hǎo chù
都喜欢吃。这就是它的好处。”

fù qin shuō huā shēng de hǎo chù hěn duō yǒu yí yàng zuì kě guì
父亲说：“花生的好处很多，有一样最可贵：

tā de guǒ shí mái zài dì lǐ bú xiàng táo zi shí liu píng guǒ nà yàng
它的果实埋在地里，不像桃子，石榴，苹果那样，

bǎ xiān hóng nèn lǜ de guǒ shí gāo gāo de guà zài zhī tóu shàng shǐ rén yí
把鲜红嫩绿的果实高高地挂在枝头上，使人一

jiàn jiù shēng ài mù zhī xīn nǐ mén kàn tā ǎi ǎi de zhǎng zài dì shàng
见就生爱慕之心。你们看它矮矮地长在地上，

děng dào chéng shú le yě bù néng lì kè fēn biàn chū lái tā yǒu méi yǒu guǒ
等到成熟了，也不能立刻分辨出来它有没有果

shí bì xū wā qǐ lái cái zhī dào
实，必须挖起来才知道。”

wǒ mén dōu shuō shì mǔ qin yě diǎn diǎn tóu
我们都说是，母亲也点点头。

fù qin jiē xià qù shuō suǒ yǐ nǐ men yào xiàng huā shēng tā suí rán
父亲接下去说：“所以你们要像花生，它虽然

bù hǎo kàn kě shì hěn yǒu yòng bú shì wài biǎo hǎo kàn ér méi yǒu shí
不好看，可是很有用，不是外表好看而没有实

yòng de dōng xi
用的东西。”

wǒ shuō　nà me　rén yào zuò yǒu yòng de rén　bú yào zuò zhǐ jiǎng
我 说：“那么，人要做有用的人，不要做只讲

tǐ miàn　ér duì bié rén méi yǒu hǎo chù de rén
体面，而对别人没有好处的人。”

fù qin shuō　duì　zhè shì wǒ duì nǐ mén de xī wàng
父亲说：“对。这是我对你们的希望。”

wǒ mén tán dào yè shēn cái sàn　huā shēng zuò de shí pǐn dōu chī wán le
我们谈到夜深才散。花生做的食品都吃完了，

fù qin de huà què shēn shēn de yìn zài wǒ de xīn shàng
父亲的话却深深地印在我的心上。

Словарь

落花生 — арахис, земляной орех

后园 — задний (двор)

亩 — «му» — мера площади, равная $^1/_{15}$ гектара (0,0667 гектара)

让它荒着怪可惜的 — очень жаль, если мы оставили бы землю невозделанной

翻地 — рыхлить землю, вспахивать поле

播种 — сеять

浇水 — поливать водой, орошать

种 — семена, зерно

居然 — вопреки ожиданиям, неожиданно

收获 — собирать урожай, пожать

茅亭 — хижина, лачуга

收获节 — праздник уборки арахисов

难得 — не так просто; в редких случаях, в кои веки

榨油 — жать масло

吩咐 — велеть, приказать, распорядиться (распоряжение)

好处 — преимущество, достоинство

果实在地里 — плоды закапываются в землю
桃子 — персик
石榴 — гранат
鲜红 — ярко-красный
嫩绿 — нежно-зеленый
矮 — карликовый, низкий
爱慕之心 — чувство обожания
有用 — нужный, пригодиться
外表 — внешность, внешний вид
实用 — практический, прикладной, утилитарный
美观，但不实用 — красиво, но не практично
讲体面 — следить за благообразной наружностью (внешним приличием)
印在心上 — запечатлеться в сердце, врезаться в сердце

落花生

我家的后园有半亩空地。母亲说："让它荒着怪可惜的，你们那么爱吃花生，就开辟出来种花生吧"。我们姐弟几个都很高兴，买种，翻地，播种，浇水，没过几个月，居然收获了。

母亲说："今晚我们过一个收获节，请你们父亲也来尝尝我们的新花生，好不好？"我们都说好。母亲把花生做成了好几样食品，还吩咐就在后园的茅亭里过这个节。

那晚上天色不大好，可是父亲也来了，实在很难得。

父亲说："你们爱吃花生吗？"

我们争着答应："爱！"

"谁能把花生的好处说出来？"

姐姐说："花生的味儿美。"

哥哥说："花生可以榨油。"

我说："花生的价钱便宜，谁都可以买来吃，都喜欢吃。这就是它的好处。"

父亲说："花生的好处很多，有一样最可贵：它的果实埋在地里，不像桃子，石榴，苹果那样，把鲜红嫩绿的果实高高地挂在枝头上，使人一见就生爱慕之心。你们看它矮矮地长在地上，等到成熟了，也不能立刻分辨出来它有没有果实，必须挖起来才知道。"

我们都说是，母亲也点点头。

父亲接下去说："所以你们要像花生，它虽然不好看，可是很有用，不是外表好看而没有实用的东西。"

我说："那么，人要做有用的人，不要做只讲体面，而对别人没有好处的人。"

父亲说："对。这是我对你们的希望。"

我们谈到夜深才散。花生做的食品都吃完了，父亲的话却深深地印在我的心上。

Душа цветов сливы

méi huā hún
梅花魂

gù xiāng de méi huā yòu kāi le nà duǒ duǒ lěng yàn lǚ lǚ yōu fāng
故乡的梅花又开了。那朵朵冷艳，缕缕幽芳，

zǒng shǐ wǒ xiǎng qǐ piāo bó tā xiāng zàng shēn yì guó de wài zǔ fù
总使我想起飘泊他乡，葬身异国的外祖父。

wǒ chū shēng zài dōng nán yà de xīng dǎo cóng xiǎo hé wài zǔ fù shēng
我出生在东南亚的星岛，从小和外祖父生

huó zài yì qǐ wài zǔ fù nián qīng shí hou dú le bù shǎo jīng shǐ shī
活在一起。外祖父年轻时候读了不少经，史，诗，

cí yòu néng shū shàn huà zài xīng dǎo wén tán pō fù shèng míng wǒ hěn
词，又能书善画，在星岛文坛颇负盛名。我很

xiào de shí hou wài zǔ fù cháng cháng bào zhe wǒ zuò zài lí huā mù dà
小的时候，外祖父常常抱着我，坐在梨花木大

jiāo yǐ shàng yí biàn yòu yí biàn de jiāo wǒ dú táng shī sòng cí dú dào
交椅上，一遍又一遍地教我读唐诗宋词。读到

dú zài yì xiāng wéi yì ke méi féng jiā jié bèi sī qīng zhūn cǎo míng
“独在异乡为异客，每逢佳节倍思亲”“春草明

nián lù wáng shūn guī bū guī zi zài fēi huā qīng sì mèng wú biān sī
年绿，王孙归不归”“自在飞花轻似梦，无边丝

yǔ xì rú chóu zhī lèi de jù zì cháng yǒu yì kē liǎng kē bīng liáng de
雨细如愁”之类的句子，常有一颗两颗冰凉的

lèi zhū luò zài wǒ de sāi biān shǒu bèi zhè shí hou wǒ huì pāi zhe shǒu
泪珠落在我的腮边，手背。这时候，我会拍着手

xiào qǐ lái wài gōng kū le wài gōng ku le lǎo rén zǒng shì yáo
笑起来：“外公哭了！外公哭了！”老人总是摇

yáo tóu cháng cháng de xū chū yì kǒu qì shuō yīng ér nǐ xiǎo
摇头，长长地吁出一口气，说：“莺儿，你小

ne bù dǒng
呢，不懂！”

wài zǔ fù jiā zhōng yǒu bù shǎo gǔ wán wǒ ǒu ěr bǎi nòng lǎo rén yě
外祖父家中有不少古玩，我偶尔摆弄，老人也

bú shèn liú yì wéi dú shū fáng lǐ nà yí fú mò méi tú tā fèn wài ài
不甚留意。唯独书房里那一幅墨梅图，他分外爱

xī jiā rén pèng yě pèng bù dě wǒ wǔ suì nà nián yǒu yì huí dào shū
惜，家人碰也碰不得。我五岁那年，有一回到书

fáng wán shuǎ bù xiǎo xīn zài shàng miàn liú le gè zāng shǒu yìn wài zǔ
房玩耍，不小心在上面留了个脏手印，外祖

fù duì shí lā xià liǎn lái yǒu shēng yǐ lái wǒ dì yī cì tīng dào tā xùn chì
父顿时拉下脸来。有生以来，我第一次听到他训斥

wǒ mā hái zì yào guǎn jiào hǎo zhè qīng bái de méi huā shì diàn wū dě
我妈：“孩子要管教好，这清白的梅花，是玷污得

de ma xùn bà shǐ yòng bǎo xiǎn dāo piàn qīng qīng guā qù wū jì yòu
的吗？”训罢，使用保险刀片轻轻刮去污迹，又

yòng xì chóu zi màn màn mā jìng kàn jiàn cí xiáng de wài gōng fā pí qi
用细绸子慢慢抹净。看见慈祥的外公发脾气，

wǒ xīn lǐ yòu hái pà yòu qí guài yì zhī huà méi yǒu shén me xī han ne
我心里又害怕又奇怪：一枝画梅有什么希罕呢？

yǒu yī tiān mā ma hū rán gēn wǒ shuō yīng ér wǒ mén yào huí
有一天，妈妈忽然跟我说：“莺儿，我们要回

táng shān qù
唐山去！”

gàn má yào huí qù ne
“干吗要回去呢？”

nà r cái shì wǒ mén de zǔ guó ya
“那儿才是我们的祖国呀！”

è zǔ guó jiù shì nà dì tú shàng xiàng yì zhī jīn jī de dì fāng ma
哦祖国，就是那地图上象一只金鸡的地方吗？

jiù shì nà yōng yōu cháng jiāng huáng he wàn lǐ cháng chéng de guó tǔ
就是那拥有长江，黄河，万里长城的国土

ma wǒ huān hū qǐ lái xiǎo xiǎo de xīn chōng mǎn le huān lè
吗？我欢呼起来，小小的心充满了欢乐。

kě shì wǒ mǎ shàng xiǎng qǐ wài zǔ fù wǒ qīn ài de wài zǔ fù
可是，我马上想起外祖父，我亲爱的外祖父，

biàn wèn mā ma wài gōng zǒu ma
便问妈妈：“外公走妈？”

wài gōng nián jì tài dà le
“外公年纪太大了！”

wǒ pǎo jìn wài zǔ fù de shū fáng lǎo rén zhèng tǎng zài téng shā fā
我跑进外祖父的书房，老人正躺在藤沙发

shàng wǒ shuō wài gōng nǐ yě huí zǔ guó qù ba
上。我说：“外公，你也回祖国去吧！”

xiǎng bú dào wài gōng jìng xiàng xiǎo hái yí yàng wū wū wū de kū qǐ
想不到，外公竟像小孩一样“呜呜呜地哭起

lái le
来了……

lí bié de qián yì tiān zǎo shàng wài zǔ fù zǎo zǎo de qǐ le chuáng
离别的前一天早上，外祖父早早地起了床，

bǎ wǒ jiào dào shū fáng lǐ zhèng zhòng de dì gěi wǒ yí juàn bái háng chóu
把我叫到书房里，郑重地递给我一卷白杭绸

bāo zhe de dōng xi wǒ dǎ kāi yí kàn yuán lái shì nà fú mò méi jiù
包着的东西”。我打开一看，原来是那幅墨梅，就

shuō wài gōng zhè bú shì nǐ zuì bǎo guì de huà ma shì a
说：“外公，这不是你最宝贵的画吗？”“是啊，

yīng ér nǐ yào hǎo hǎo bǎo cún zhè méi huā shì wǒ men zhōng guó zuì
莺儿，你要好好保存！这梅花，是我们中国最

yǒu míng de huā páng de huā dà dǐ shì zhūn nuǎn cái kāi huā tā què bù
有名的花。旁的花，大抵是春暖才开花。她却不

yí yàng yù shì hán lěng yù shì fēng qī xuě yā huā kāi dě yù jīng
一样，愈是寒冷，愈是风欺雪压，花开得愈精

shen yù xiù qì tā shì zuì yǒu pǐn gé yǒu líng hún yǒu gú qì de ne
神，愈秀气。她是最有品格，有灵魂有骨气的呢！

jǐ qiān nián lái wǒ mén zhōng huá mín zú chū le xǔ duō yǒu qì jié de rén
几千年来，我们中华民族出了许多有气节的人

wù tā mén bù guǎn lì jìn duō shǎo mó nàn shòu dào zěn yàng de qī
物，他们不管历尽多少磨难，受到怎样的欺

líng cóng lái dōu shì dǐng tiān lì dì bù kěn dī tóu zhé jié tā mén jiù
凌，从来都是顶天立地，不肯低头折节。他们就

xiàng zhè méi huā yí yàng yí gè zhōng guó rén wú lùn zài zěn yàng de jìng
像这梅花一样。一个中国人，无论在怎样的境

yù lǐ zǒng yào yǒu méi huā de bǐng xìng cái hǎo
遇里，总要有梅花的秉性才好！”

huí guó nà yì tiān zhèng shì yuán dàn suí rán rè dài shì wú suǒ wèi lóng
回国那一天正是元旦，虽然热带是无所谓隆

dōng de dàn là yuè tiān qì yě bī jìng liáng sōu sōu de wài zǔ fù bǎ
冬的，但腊月天气，也毕竟凉飕飕的。外祖父把

wǒ mén sòng dào mǎ tóu chí dào chuī lái de fēng liáo luàn le lǎo rén píng rì
我们送到码头。赤道吹来的风撩乱了老人平日

shū lǐ dě zhěng zhěng qí qí de yín fà wǒ jué de wài zǔ fù yí xià zi shuāi
梳理得整整齐齐的银发，我觉得外祖父一下子衰

lǎo le xǔ duō
老了许多。

chuán kuài kāi le mā ma zhǐ hǎo hěn xià xīn lái lā zhe wǒ dēng shàng
船快开了，妈妈只好狠下心来，拉着我登上

dà kè lún xiǎng bú dào lèi yán méng lóng de wài zǔ fù yě suí zhe shàng le
大客轮。想不到泪眼蒙眬的外祖父也随着上了

chuán dì gěi le wǒ yí gè shǒu juàn yí sè xuě bái de xì yǎ má bù shàng
船，递给了我一个手绢，一色雪白的细亚麻布上

miàn xiù zhe xuě sè de méi huā
面绣着血色的梅花。

duō shǎo nián guò qù wǒ měi cì kàn dào wài zǔ fù zhēn cáng de zhè fú
多 少 年 过 去，我 每 次 看 到 外 祖 父 珍 藏 的 这 幅

méi huā hé gěi wǒ de shǒu juàn jiù xiǎng dào zhè bù zhǐ shì huā ér qiě shì
梅 花 和 给 我 的 手 绢 就 想 到 这 不 只 是 花，而 且 是

shēn zài yì guó de huá qiáo lǎo rén yì kē juàn liàn zǔ guó de xīn
身 在 异 国 的 华 侨 老 人 一 颗 眷 恋 祖 国 的 心。

Словарь

梅花 — цветы абрикоса муме (сливы муме)

魂 — дух, душа

冷艳 — холодный и прелестный

缕缕 — медленно; обстоятельно и последовательно

幽香 — тонкий аромат

外祖父 — дед, дедушка со стороны матери

飘泊 — скитаться, странствовать, мыкаться

葬身 — хоронить, погребать, погребенный

经 — классический труд, классика, канон

史 — история; летопись, эпос

诗 — стихи, стихотворение

词 — слово, речь; «цы» — название древнего поэтического жанра

墨梅图 — рисунок сливы муме, нарисованный тушью

手印 — след от руки

拉下脸 — невзирая на лица, не церемониться; лицо вытянулось, физиономия вытянулась

训斥 — прочитать кому-л. нотацию, сделать кому-л. строгий выговор

孩子要管教好 — наставлять ребенка на хорошее

古玩 — антикварная вещь, музейная редкость; старина

玷污 — осквернить, запятнать, запачкать

保险刀 — безопасная бритва

刮去 — соскоблить, выскоблить

绸 — шелк

抹净 — вытереть

莺儿 — Инь Эр

希罕 — удивительный, диковинный

这有什么希罕 — Что за невидаль! Что тут диковинного! Экая невидаль!

藤 — плеть, лоза

藤沙发 — плетеный диван

呜 — «звукоподражательное слово»

呜呜地哭 — ревмя реветь

离别 — расстаться с..., разлучиться с..., покинуть, расставание, прощание

杭绸 — ханчжоуский шелк

包着 — обертывать, завертывать, закутывать, обвязывать

秀气 — тонкий, изящный; благовоспитанный, изысканный

精神 — бодрый, энергичный

骨气 — твердая воля

有骨气的人 — он человек с характером (с твердой волей), он человек стойкий

气节 — чувство чести

有气节的人 — человек чести; человек высокой принципиальности

磨难 — невзгоды, страдания, горести

欺凌 — оскорбление, обида

顶天立地 — исполинский, великий

折节 — потерять честь

境遇 — участь, судьба, доля; положение, обстоятельство, условия

秉性 — дух, характер

热带 — тропики, тропический пояс, тропическая зона

腊月 — декабрь по лунному календарю
隆冬 — суровая зима
凉飕飕的 — прохладный
赤道 — экватор
细亚麻布 — тонкое льняное полотно
绣着 — вышивать (вышивка)
狠下心来 — ожесточиться
梳 — чесать
头发 — расчесывать (чесать) волосы
头发梳得很整齐 — волосы аккуратно причесаны
血色 — кровавый цвет
珍藏 — бережно хранить
眷恋 — быть привязанным к ..., привязаться

梅花魂

故乡的梅花又开了。那朵朵冷艳，缕缕幽芳，总使我想起飘泊他乡，葬身异国的外祖父。

我出生在东南亚的星岛，从小和外祖父生活在一起。外祖父年轻时候读了不少经，史，诗，词，又能书善画，在星岛文坛颇负盛名。我很小的时候，外祖父常常抱着我，坐在梨花木大交椅上，一遍又一遍地教我读唐诗宋词。读到“独在异乡为异客，每逢佳节倍思亲”“春草明年绿，王孙归不归”“自在飞花轻似梦，无边丝雨细如愁”之类的句子，常有一颗两颗冰凉的泪珠落在我的腮边，手背。这时候，我会拍着手笑起来：“外公哭了！外公哭了！”老人总是摇摇头，长长地吁出一口气，说：“莺儿，你小呢，不懂！”

外祖父家中有不少古玩，我偶尔摆弄，老人也不甚留意。唯独书房里那一幅墨梅图，他分外爱惜，家人碰也碰不得。我五岁那年，有一回到书房玩耍，不小心在上面留了个脏手印，外祖父顿时拉下脸来。有生以来，我第一次听到他训斥我妈："孩子要管教好，这清白的梅花，是玷污得的吗？"训罢，使用保险刀片轻轻刮去污迹，又用细绸子慢慢抹净。看见慈祥的外公发脾气，我心里又害怕又奇怪：一枝画梅有什么希罕呢？

有一天，妈妈忽然跟我说："莺儿，我们要回唐山去！"

"干吗要回去呢？"

"那儿才是我们的祖国呀！"

哦祖国，就是那地图上象一只金鸡的地方吗？就是那拥有长江，黄河，万里长城的国土吗？我欢呼起来，小小的心充满了欢乐。

可是，我马上想起外祖父，我亲爱的外祖父，便问妈妈："外公走妈？"

"外公年纪太大了！"

我跑进外祖父的书房，老人正躺在藤沙发上。我说："外公，你也回祖国去吧！"

想不到，外公竟像小孩一样"呜呜呜地哭起来了……

离别的前一天早上，外祖父早早地起了床，把我叫到书房里，郑重地递给我一卷白杭绸包着的东西"。我打开一看，原来是那幅墨梅，就说："外公，这不是你最宝贵的画吗？""是啊，莺儿，你要好好保存！这梅花，是我们中国最有名的花。旁的花，大抵是春暖才开花。她却不一样，愈是寒冷，愈是风欺雪压，花开得愈精神，愈秀气。她是最有品格，有灵魂有骨气的呢！几千年来，我们中华民族出了许多有气节的人物，他们不管历尽多少磨难，受到怎样的欺凌，从来都是顶天立地，不肯低头折节。他们就像这梅花一样。一个中国人，无论在怎样的境遇里，总要有梅花的秉性才好！"

回国那一天正是元旦，虽然热带是无所谓隆冬的，但腊月天气，也毕竟凉飕飕的。外祖父把我们送到码头。赤道吹来的风撩乱了老人平日梳理得整整齐齐的银发，我觉得外祖父一下子衰老了许多。

船快开了，妈妈只好狠下心来，拉着我登上大客轮。想不到泪眼蒙眬的外祖父也随着上了船，递给了我一个手绢，一色雪白的细亚麻布上面绣着血色的梅花。

多少年过去，我每次看到外祖父珍藏的这幅梅花和给我的手绢就想到这不只是花，而且是身在异国的华侨老人一颗眷恋祖国的心。